॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਵਿਨਯਪਿਟਕੇ

ਪਰਿਵਾਰ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

ਸੋਲ਼ਸਮਹਾਵਾਰੋ

ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਿਸੁਦ੍ਧਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ , ਪਰਿਵਾਰੋਤਿ ਸਾਸਨੇ।
ਧਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਸਰੀਰਸ੍ਸ, ਖਨ੍ਧਕਾਨਂ ਅਨਨ੍ਤਰਾ॥

ਸਙ੍ਗਹਂ ਯੋ ਸਮਾਰੁਲ਼੍ਹੋ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਾਗਤਂ ਨਯਂ।
ਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਂ॥

੧. ਤਤ੍ਥ **ਯਂ ਤੇਨ ਭਗਵਤਾ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾਯ ਤਾਵ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਅਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਤ੍ਥਂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨਵੇਗਸਮੁਸ੍ਸਿਤਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਤੋ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵਿਨਯਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ, ਤੇਨ ਭਗਵਤਾ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾਲਂ ਜਾਨਤਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਸ੍ਸਤਾ; ਅਪਿਚ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਦੀਹਿ ਜਾਨਤਾ, ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਤੀਹਿ ਵਿਜ੍ਜਾਹਿ ਛਹਿ ਵਾ ਪਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਹਿ ਜਾਨਤਾ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤੇਨ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਜਾਨਨਸਮਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਜਾਨਤਾ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਸਯਾਤੀਤਾਨਿ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟਾਦਿਗਤਾਨਿ ਚਾਪਿ ਰੂਪਾਨਿ ਅਤਿਵਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮਂਸਚਕ੍ਖੁਨਾ ਚ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਅਤ੍ਤਹਿਤਸਾਧਿਕਾਯ ਸਮਾਧਿਪਦਟ੍ਠਾਨਾਯ ਪਟਿਵੇਧਪਞ੍ਞਾਯ ਜਾਨਤਾ, ਪਰਹਿਤਸਾਧਿਕਾਯ ਕਰੁਣਾਪਦਟ੍ਠਾਨਾਯ ਦੇਸਨਾਪਞ੍ਞਾਯ ਪਸ੍ਸਤਾ, ਅਰਹਤਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ''ਯਂ ਪਠਮਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਕੇਨਾਭਤ''ਨ੍ਤਿ।

੨. ਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਪਨ **"ਯਂ ਤੇਨ ਭਗਵਤਾ ਜਾਨਤਾ ਪਸ੍ਸਤਾ ਅਰਹਤਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਪਠਮਂ ਪਾਰਾਜਿਕ**"ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਕੇਵਲਂ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਆਗਤਸ੍ਸ ਆਦਿਪਦਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਣਮਤ੍ਤਮੇਵ, **"ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਸਾਲਿਯਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ; ਕਂ ਆਰਬ੍ਭਾਤਿ ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ ਕਲਨ੍ਦਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭਾ**"ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਪਨ ਨਯੇਨ ਪੁਨਪਿ ਏਤ੍ਥ ਏਕੇਕਂ ਪਦਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ। **ਏਕਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀ**ਤਿ ''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸੋ''ਤਿ ਅਯਂ ਏਕਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ''ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਯਪੀ''ਤਿ ਚ, ''ਸਿਕ੍ਖਂ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯਾ''ਤਿ ਚ ਮਕ੍ਕਟਿਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਵਤ੍ਥੂਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ – ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤਿਯਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ ਪਨ **"ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਤ੍ਥੀ**"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਞ੍ਹਿ **ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਦੋਸੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ; ਸਾ ਅਟ੍ਠਗਰੁਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂਯੇਵ ਆਗਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੇ ਚੇਵ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਜਨਪਦੇਸੁ ਚ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ।

ਵਿਨਯਧਰਪਞ੍ਚਮੇਨ ਗਣੇਨ ''ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਗੁਣਙ੍ਗੁਣੂਪਾਹਨਾ, ਧੁਵਨਹਾਨੰ, ਚਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੇਯੇਵ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥੇਵ ਏਤੇਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਨ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਜਨਪਦੇਸੁ। ਸੇਸਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਨਾਮ।

ਸਾਧਾਰਣਪਵ੍ਵਤ੍ਤੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਸਾਧਾਰਣਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ; ਸੁਦ੍ਧਭਿਕ੍ਖੂਨਮੇਵ ਹਿ ਸੁਦ੍ਧਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਵਾ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ **ਅਸਾਧਾਰਣਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਇਦੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਛਨ੍ਦਸੋ ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇਨਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸੰਵਾਸਾ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਮ੍ਪਿ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤੰ, ਵਿਨੀਤਕਥਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਤਾਸੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਨ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਸਾਧਾਰਣਪਵ੍ਵਤ੍ਤੀ''ਤਿ। **ਉਭਤੋਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਯ**ਮ੍ਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਏਤ੍ਥ ਨਾਨੰ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਮ੍ਪਿ ਸਾਧਾਰਣਤ੍ਤਾ **ਸਾਧਾਰਣਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ**, ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ **ਉਭਤੋਪਵ੍ਵਤ੍ਤੀ**ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇ ਪਨ ਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ।

ਨਿਦਾਨੋਗਧਨ੍ਤਿ ''ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸੋ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਅਨੁਪਵਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ **ਨਿਦਾਨੋਗਧੰ;** ਨਿਦਾਨੇ ਅਨੁਪਵਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਤਿਯੇਨ ਉਦ੍ਦੇਸੇਨਾ**ਤਿ ਨਿਦਾਨੋਗਧੰ ਨਿਦਾਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨੰ ''ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਦੁਤਿਯੇਨੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸੇਨ ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। **ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਵਿਪਤ੍ਤੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਆਦੀਨੰ। ਪਠਮਾ ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ, ਅਵਸੇਸਾ ਪਞ੍ਚ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ, ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ ਛ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਇਤਿ ਇਮਾਸੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਵਿਪਤ੍ਤੀਨੰ ਇਦੰ ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਏਕੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨਾਤਿ ਦ੍ਵਙ੍ਗਿਕੇਨ ਏਕੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਙ੍ਗੰ ਹੋਤਿ, ਕਾਯੇਨ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਕਾਯਤੋ ਚ ਚਿਤ੍ਤਤੋ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤੀ''ਤਿ। **ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ''ਆਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਪੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ''ਆਮ ਆਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਭਣ੍ਡਨਕਲਹਵਿਗ੍ਗਹਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਕ੍ਕਾ ਚ ਹੋਤਿ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥੋ ਵਾ ਪਵਾਰਣਾ ਵਾ ਕਾਤੁੰ। ਇਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ, ਨ ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕੋਚਿ ਉਪਦ੍ਦਵੋ ਹੋਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਉਪਰਿ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗੇ ''ਨ ਕਤਮੇਨ ਸਮਥੇਨ ਸਮ੍ਮਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ਸਮਥੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਕਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਵਿਨਯੋਤਿ ''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਮਾਤਿਕਾ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਵਿਨਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਭਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਦਭਾਜਨੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ; **ਵਿਭਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਹਿ ਵਿਭਙ੍ਗਸ੍ਸੇਵੇਤੰ ਨਾਮੰ। **ਅਸੰਵਰੋ**ਤਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ। **ਸੰਵਰੋ**ਤਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ। **ਯੇਸੰ ਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਯੇਸੰ ਵਿਨਯਪਿਟਕਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਚ ਸਬ੍ਬਾ ਪਗੁਣਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇ ਏਤੰ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕੰ ਪਾਲ਼ਿਤੋ ਚ ਅਤ੍ਥਤੋ ਚ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ; ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਸਬ੍ਬੰ ਵਿਨਯਪਿਟਕੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਏਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਜਾਨਿਤੁਨ੍ਤਿ। **ਕੇਨਾਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕੰ ਪਾਲ਼ਿਵਸੇਨ ਚ ਅਤ੍ਥਵਸੇਨ ਚ ਯਾਵ ਅਜ੍ਜਤਨਕਾਲੰ ਕੇਨ ਆਨੀਤਨ੍ਤਿ। **ਪਰਮ੍ਪਰਾਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਆਨੀਤੰ।

੩. ਇਦਾਨਿ ਯਾਯ ਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਆਨੀਤੰ, ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **"ਉਪਾਲਿ ਦਾਸਕੋ ਚੇਵਾ**''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪੋਰਾਣਕੇਹਿ ਮਹਾਥੇਰੇਹਿ ਗਾਥਾਯੋ ਠਪਿਤਾ । ਤਤ੍ਥ ਯੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਤੰ ਨਿਦਾਨਵਣ੍ਣਨਾਯਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਾਦਿਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਸੁਪਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਮਹਾਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕਤਾਪਤ੍ਤਿਵਾਰਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੧੫੭. ਇਤੋ ਪਰੰ ‘‘ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਨ੍ਤੋ ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਆਦਿਪ੍ਪਭੇਦੋ **ਕਤਾਪਤ੍ਤਿਵਾਰੋ**, ‘‘ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਵਿਪਤ੍ਤੀਨੰ ਕਤਿ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ ਭਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਦਿਪ੍ਪਭੇਦੋ **ਵਿਪਤ੍ਤਿਵਾਰੋ**, ‘‘ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਤ੍ਤੰਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ’’ਤਿ ਆਦਿਪ੍ਪਭੇਦੋ **ਸਙ੍ਗਹਵਾਰੋ**, ‘‘ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛੰਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੰ ਕਤਿਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਦਿਪ੍ਪਭੇਦੋ **ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਾਰੋ**, ‘‘ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਧਿਕਰਣਾਨੰ ਕਤਮੰ ਅਧਿਕਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਪ੍ਪਭੇਦੋ **ਅਧਿਕਰਣਵਾਰੋ**, ‘‘ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਤ੍ਤੰਨ੍ਨੰ ਸਮਥਾਨੰ ਕਤਿਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਦਿਪ੍ਪਭੇਦੋ **ਸਮਥਵਾਰੋ**, ਤਦਨਨ੍ਤਰੋ **ਸਮੁਚ੍ਚਯਵਾਰੋ** ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਵਾਰਾ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਾ ਏਵ।

੧੮੮. ਤਤੋ ਪਰੰ ‘‘ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨ ਏਕੋ **ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਾਰੋ**, ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਾ ਏਵ ਕਤਾਪਤ੍ਤਿਵਾਰਾਦਯੋ ਸਤ੍ਤ ਵਾਰਾਤਿ ਏਵਂ ਅਪਰੇਪਿ ਅਟ੍ਠ ਵਾਰਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤੇਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਾ ਏਵ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ, ਪੁਰਿਮਾ ਅਟ੍ਠਾਤਿ ਮਹਾਵਿਭਙ੍ਗੇ ਸੋਲ਼ਸ ਵਾਰਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ਤਤੋ ਪਰੰ ਤੇਨੇਵ ਨਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇਪਿ ਸੋਲ਼ਸ ਵਾਰਾ ਆਗਤਾਤਿ ਏਵਮਿਮੇ ਉਭਤੋਵਿਭਙ੍ਗੇ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸ ਵਾਰਾ ਪਾਲ਼ਿਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਹੇਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੰ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ।

ਮਹਾਵਿਭਙ੍ਗੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਚ

ਸੋਲ਼ਸਮਹਾਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸੀਸਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੭. ਤਦਨਨ੍ਤਰਾਯ ਪਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਕਥਾਯ **ਅਨਤ੍ਤਾ ਇਤਿ ਨਿਚ੍ਛਯਾ**ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਾ ਇਤਿ ਨਿਚ੍ਛਿਤਾ। **ਸਭਾਗਧਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾਕਾਰਾਦੀਹਿ ਸਭਾਗਾਨਂ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨਂ। **ਨਾਮਮਤ੍ਤਂ ਨ ਨਾਯਤੀ**ਤਿ ਨਾਮਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। **ਦੁਕ੍ਖਹਾਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਘਾਤਨਂ। **ਖਨ੍ਧਕਾ ਯਾ ਚ ਮਾਤਿਕਾ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਕਾ ਯਾ ਚ ਮਾਤਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਨਿਯਤੋ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਨਿਯਤੋਕਤਂ ਨਿਯਤਕਤਂ; ਨਿਯਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਭੂਤਾਰੋਚਨਚੋਰਿਵੁਟ੍ਠਾਪਨਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹੋ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਤਾਨੇਵ ਹਿ ਤੀਣਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਨਿਯਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ।

ਸਮ੍ਭੇਦਂ ਨਿਦਾਨਞ੍ਚਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭੇਦਞ੍ਚ ਨਿਦਾਨਞ੍ਚ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਭੇਦਵਚਨੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਭੇਦਸ੍ਸ ਗਹਣਂ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਤਾਨਿ ਹਿ ਤੀਣਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਾਨਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ। ਨਿਦਾਨਵਚਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦੇਸਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਦਾਨਂ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਂ। **ਸੁਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਉਪਰੀ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਨਿਯਮੋ ਸਮ੍ਭੇਦੋ ਨਿਦਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸੁਤ੍ਤਮ੍ਹਿ ਏਵ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ‘‘ਏਕੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਕਾਯਤੋ ਚ ਚਿਤ੍ਤਤੋ ਚਾ’’ਤਿਆਦਿਮ੍ਹਿ ਤਾਵ ਪੁਰਿਮਨਯੇ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਨਿਯਮੋ ਚ ਸਮ੍ਭੇਦੋ ਚ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਇਤਰਂ ਪਨ ਨਿਦਾਨਂ ਨਾਮ –

‘‘ਵੇਸਾਲਿਯਾ ਰਾਜਗਹੇ, ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਚ ਆਲਵਿ।
ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਾ ਚ ਸਕ੍ਕੇਸੁ, ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਚੇਵ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ’’ਤਿ॥

ਏਵਂ ਉਪਰਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਤੋ ਆਗਤੇ ਸੁਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

“**ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਦ੍ਵੀਸੂ**”ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਯਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਿਭਙ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਯਥਾਞਾਯਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਪਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਤਂ ਮੇ ਸੁਣਾਥਾਤਿ।

ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਾਨੁਭਾਸਨਞ੍ਚਾਤਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮਨੁਭਾਸਨਞ੍ਚ। **ਅਤਿਰੇਕਞ੍ਚ ਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਂ ; ਕਥਿਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਲੋਮਾਨਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਾਨਿ ਚ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮੋ ਚ। **ਭੂਤਂ ਸਂਵਿਧਾਨੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਭੂਤਾਰੋਚਨਞ੍ਚ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਦ੍ਧਾਨਪ੍ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਞ੍ਚ। **ਥੇਯ੍ਯਦੇਸਨਾ ਚੋਰਿਂ ਚਾ**ਤਿ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੋ ਚ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਚ ਚੋਰਿਵੁਟ੍ਠਾਪਨਞ੍ਚ। **ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਾਯ ਤੇਰਸਾ**ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤੁਸਾਮਿਕੇਹਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਇਮਾਨਿ ਤੇਰਸ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਸਦਿਸਾ ਇਧ ਦਿਸ੍ਸਰੇ**ਤਿ ਇਧ ਉਭਤੋਵਿਭਙ੍ਗੇ ਏਤੇਸੁ ਤੇਰਸਸੁ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸੀਸੇਸੁ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਸਦਿਸਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੫੮. ਇਦਾਨਿ ਤਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **“ਮੇਥੁਨਂ ਸੁਕ੍ਕਸਂਸਗ੍ਗੋ”**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਮੇਥੁਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਾਵ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਂ ਨਾਮ ਏਕਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸੀਸਂ, ਸੇਸਾਨਿ ਤੇਨ ਸਦਿਸਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸੁਕ੍ਕਸਂਸਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ ਚੇਵ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੋ ਚ। **ਅਨਿਯਤਾ ਪਠਮਿਕਾ**ਤਿ ਪਠਮਂ ਅਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ। **ਪੁਬ੍ਬੂਪਪਰਿਪਾਚਿਤਾ**ਤਿ ‘‘ਜਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬੂਪਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁ’’ਨ੍ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਰਹੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਹਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ।

ਸਭੋਜਨੇ ਰਹੋ ਦ੍ਵੇ ਚਾਤਿ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਦ੍ਵੇ ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਚ। **ਅਙ੍ਗੁਲਿ ਉਦਕੇ ਹਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕਞ੍ਚ ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਪਹਾਰੇ ਉਗ੍ਗਿਰੇ ਚੇਵਾ**ਤਿ ਪਹਾਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ

ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਉਗ੍ਗਿਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਤੇਪਞ੍ਞਾਸਾ ਚ ਸੇਖਿਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਨਿᩅਾਸਨਾਦੀਨਿ ਖੁਦ੍ਦਕᩅਣ੍ਣਨਾᩅਸਾਨੇ ᩅੁਤ੍ਤਾਨਿ ਤੇਪਞ੍ਞਾਸ ਸੇਖਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਚ।

ਅਧਕ੍ਖਗਾਮਾᩅਸ੍ਸੁਤਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਧਕ੍ਖਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਗਾਮਨ੍ਤਰਗਮਨਂ ਅᩅਸ੍ਸੁਤਾ ਅᩅਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਤਲਮਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਦ੍ਧਿਕਾ**ਤਿ ਤਲਘਾਤਕਂ ਜਤੁਮਟ੍ਠਂ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਾਦਿਯਨਞ੍ਚ। **ᩅਸ੍ਸਂᩅੁਟ੍ਠਾ ਚ ਓᩅਾਦ**ਨ੍ਤਿ ᩅਸ੍ਸਂᩅੁਟ੍ਠਾ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਓᩅਾਦਾਯ ਅਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਨਾਨੁਬਨ੍ਧੇ ਪᩅਤ੍ਤਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ᩅੁਟ੍ਠਾਪਿਤਂ ਪᩅਤ੍ਤਿਨਿਂ ਦ੍ᩅੇ ᩅਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧੇਯਜਾਤਿ ᩅੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ।

ਇਮੇ ਸਿਕ੍ਖਾਤਿ ਇਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾਯੋ; ਲਿਙ੍ਗᩅਿਪਰਿਯਾਯੋ ਕਤੋ। **ਕਾਯਮਾਨਸਿਕਾ ਕਤਾ**ਤਿ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਕਤਾ।

ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨᩅਣ੍ਣਨਾ

੨੫੯. ਅਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਾᩅ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਨ੍ਤਿ ᩅਾ ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਨ੍ਤਿ ᩅਾ ਏਕਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸੀਸਂ, ਸੇਸਾਨਿ ਤੇਨ ਸਦਿਸਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ **ᩅਿਗ੍ਗਹੁਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸᩅਿਗ੍ਗਹਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਅਤ੍ਤਕਾਮਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲᩅਾਚਾਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਅਮੂਲਾ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਾ**ਤਿ ਦ੍ᩅੇ ਦੁਟ੍ਠਦੋਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਅਨਿਯਤਾ ਦੁਤਿਯਿਕਾ**ਤਿ ਦੁਤਿਯਂ ਅਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ।

ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇ ਪਰਿਣਾਮਨੇਤਿ ਸਾਮਂ ਚੀᩅਰਂ ਦਤ੍ᩅਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਿਕਲਾਭਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮਨਞ੍ਚ। **ਮੁਸਾ ਓਮਸਪੇਸੁਣਾ**ਤਿ ਮੁਸਾᩅਾਦੋ ਚ ਓਮਸᩅਾਦੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਪੇਸੁਞ੍ਞਞ੍ਚ। **ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਪਥᩅੀਖਣੇ**ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਆਰੋਚਨਞ੍ਚ ਪਥᩅੀਖਣਞ੍ਚ। **ਭੂਤਂ ਅਞ੍ਞਾਯ ਉਜ੍ਝਾਪੇ**ਤਿ ਭੂਤਗਾਮਅਞ੍ਞᩅਾਦਕਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਂ ਸਿਞ੍ਚਨਞ੍ਚਾਤਿ ᩅਿਹਾਰਤੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਞ੍ਚ ਉਦਕੇਨ ਤਿਣਾਦਿਸਿਞ੍ਚਨਞ੍ਚ। **ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਭੁਤ੍ਤਾᩅੀ**ਤਿ ''ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓᩅਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ਭੁਤ੍ਤਾᩅਿਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯਾਦਿਨਾ ਪᩅਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਏਹਿ ਅਨਾਦਰਿ ਭਿਂਸਾ**ਤਿ ''ਏਹਾᩅੁਸੋ ਗਾਮਂ ᩅਾ''ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ਅਨਾਦਰਿਯਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਭਿਂਸਾਪਨਕਞ੍ਚ। **ਅਪਨਿਧੇ ਚ ਜੀᩅਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਅਪਨਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਪਾਣਂ ਜੀᩅਿਤਾᩅੋਰੋਪਨਞ੍ਚ।

ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਉਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟਨਞ੍ਚ। **ਊਨਸਂᩅਾਸਨਾਸਨਾ**ਤਿ ਊਨᩅੀਸਤਿᩅਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂᩅਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਨਾਸਿਤਕਸਾਮਣੇਰਸਮ੍ਭੋਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ᩅਿਲੇਖਾ**ਤਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ᩅੁਚ੍ਚਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ᩅਿਲੇਖਾਯ ਸਂᩅਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਆਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਮੋਹੋ ਅਮੂਲਕੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਮੋਹਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ।

ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀᩅਰਂ ਦਤ੍ᩅਾਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਉਪਦਹਨਞ੍ਚ, ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ᩅਾ ਖੀਯਨਞ੍ਚ, ਚੀᩅਰਂ ਦਤ੍ᩅਾ ਖੀਯਨਞ੍ਚ। **ਪਰਿਣਾਮੇਯਜ ਪੁਗ੍ਗਲੇ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ। **ਕਿਂ ਤੇ ਅਕਾਲਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇ**ਤਿ ''ਕਿਂ ਤੇ ਅਯਜੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ''ਅਕਾਲਚੀᩅਰਂ ਕਾਲਚੀᩅਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ᩅਾ ਭਾਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀᩅਰਂ ਪਰਿᩅਤ੍ਤੇਤ੍ᩅਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਦੁਗ੍ਗਹੀ ਨਿਰਯੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੁਪ੍ਪਧਾਰਿਤੇਨ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ਨਿਰਯੇਨ ᩅਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ᩅਾ ਅਭਿਸਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ।

ਗਣਂ ᩅਿਭਙ੍ਗ ਦੁਬ੍ਬਲਨ੍ਤਿ ''ਗਣਸ੍ਸ ਚੀᩅਰਲਾਭਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ''ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀᩅਰᩅਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ''ਦੁਬ੍ਬਲਚੀᩅਰਪਚ੍ਚਾਸਾਯ ਚੀᩅਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ᩅੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਕਥਿਨਾ ਫਾਸੁ ਪਸ੍ਸਯ**ਨ੍ਤਿ

‘‘ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹੇਯਜ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਬ੍ਬਿਚ੍ਛ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੇਯਜ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ৱਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯਜ ৱਾ’’ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਅਕ੍ਕੋਸਚਣ੍ਡੀ ਮਚ੍ਛਰੀ**ਤਿ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਕ੍ਕੋਸੇਯਜ ৱਾ ਪਰਿਭਾਸੇਯਜ ৱਾ, ਚਣ੍ਡਿਕਤਾ ਗਣਂ ਪਰਿਭਾਸੇਯਜ, ਕੁਲੇ ਮਚ੍ਛਰਿਨੀ ਅਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਗਬ੍ਭਿਨਿਞ੍ਚ ਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ‘‘ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜ, ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜਾ’’ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ।

ਦ੍ৱੇৱਸ੍ਸਂ ਸਿਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਘੇਨਾਤਿ ‘‘ਦ੍ৱੇ ৱਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜਾ’’ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਤਯੋ ਚੇৱ ਗਿਹੀਗਤਾ**ਤਿ ਊਨਦ੍ৱਾਦਸৱਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ৱਾਦਸৱਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ‘‘ਦ੍ৱੇ ৱਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਦ੍ৱੇ ৱਸ੍ਸਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤ’’ਨ੍ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ‘‘ਊਨৱੀਸਤਿৱਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ৱੁਤ੍ਤਾ ਤਿਸ੍ਸੋ। **ਊਨਦ੍ৱਾਦਸਸਮ੍ਮਤਾ**ਤਿ ‘‘ਊਨਦ੍ৱਾਦਸৱਸ੍ਸਾ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ৱਾਦਸৱਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਾ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜਾ’’ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ৱਯਂ।

ਅਲਂ ਤਾৱ ਸੋਕਾৱਾਸਨ੍ਤਿ ‘‘ਅਲਂ ਤਾৱ ਤੇ ਅਯ੍ਯੇ ৱੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾ’’ਤਿ ਚ, ‘‘ਚਣ੍ਡਿਂ ਸੋਕਾৱਾਸਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜਾ’’ਤਿ ਚ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ৱਯਂ। **ਛਨ੍ਦਾ ਅਨੁৱਸ੍ਸਾ ਚ ਦ੍ৱੇ**ਤਿ ‘‘ਪਾਰਿৱਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜ, ਅਨੁৱਸ੍ਸਂ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜ, ਏਕਂ ৱਸ੍ਸਂ ਦ੍ৱੇ ৱੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜਾ’’ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਤਿਕਾ ਕਤਾ**ਤਿ ਤਿਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਕਤਾ।

ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨৱਣ੍ਣਨਾ

੨੬੦. ਸਞ੍ਚਰੀ ਕੁਟਿ ৱਿਹਾਰੋਤਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਂ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਕੁਟਿਕਰਣਂ ਮਹਲ੍ਲਕৱਿਹਾਰਕਰਣਞ੍ਚ। **ਧੋৱਨਞ੍ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪੁਰਾਣਚੀৱਰਧੋৱਾਪਨਞ੍ਚ ਚੀৱਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਞ੍ਚ। **ৱਿਞ੍ਞਤ੍ਤੁਤ੍ਤਰਿ ਅਭਿਹਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਚੀৱਰৱਿਞ੍ਞਾਪਨਂ ਤਤ੍ਤੁਤ੍ਤਰਿਸਾਦਿਯਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਦੂਤਕੇਨ ਚਾ**ਤਿ ‘‘ਚੀৱਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਉਪਕ੍ਖਟਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਆਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ৱਯਞ੍ਚ ਦੂਤੇਨ ਚੀৱਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਪਹਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ।

ਕੋਸਿਯਾ ਸੁਦ੍ਧਦ੍ৱੇਭਾਗਾ, ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਸੀਦਨਨ੍ਤਿ ‘‘ਕੋਸਿਯਮਿਸ੍ਸਕਂ ਸਨ੍ਥਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਰਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਰੂਪਿਕਾ ਚੇৱਾ**ਤਿ ৱਿਭਙ੍ਗੇ ‘‘ਰਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸ’’ਨ੍ਤਿ ਆਗਤਂ ਏਲ਼ਕਲੋਮਧੋৱਾਪਨਂ ਰੂਪਿਯਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਉਭੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਾ**ਤਿ ਰੂਪਿਯਸਂৱੋਹਾਰਕਯৱਿਕ੍ਕਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ৱਯਂ।

ਊਨਬਨ੍ਧਨৱਸ੍ਸਿਕਾਤਿ ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨਪਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ৱਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਸੁਤ੍ਤਂ ৱਿਕਪ੍ਪਨੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਂ ৱਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ৱਾ ਚੀৱਰৱਾਯਾਪਨਞ੍ਚ ਤਨ੍ਤৱਾਯੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ৱਾ ਚੀৱਰੇ ৱਿਕਪ੍ਪਾਪਜ੍ਜਨਞ੍ਚ। **ਦ੍ৱਾਰਦਾਨਸਿਬ੍ਬਾਨਿ ਚਾ**ਤਿ ਯਾৱ ਦ੍ৱਾਰਕੋਸਾ ਅਗ੍ਗਲ਼ਟ੍ਠਪਨਾਯ, ‘‘ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀৱਰਂ ਦਦੇਯਜ, ਚੀৱਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਯਜਾ’’ਤਿ ৱੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਪੂৱਪਚ੍ਚਯਜੋਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਪੂৱੇਹਿ ৱਾ ਮਨ੍ਥੇਹਿ ৱਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠਂ ਪৱਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਚਾਤੁਮਾਸਪਚ੍ਚਯਪ੍ਪৱਾਰਣਾਜੋਤਿਸਮਾਦਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਚ।

ਰਤਨਂ ਸੂਚਿ ਮਞ੍ਚੋ ਚ, ਤੂਲਂ ਨਿਸੀਦਨਕਣ੍ਡੁ ਚ, ৱਸ੍ਸਿਕਾ ਚ ਸੁਗਤੇਨਾਤਿ ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚੇৱ ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਦੀਨਿ ਚ ਸਤ੍ਤ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ৱਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪਨਾ, ਦ੍ৱੇ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਮਹਾਜਨਿਕਾ, ਦ੍ৱੇ ਪੁਗ੍ਗਲਲਹੁਕਾ ਗਰੂ**ਤਿ ‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਂ ৱਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ৱਾ ਅਞ੍ਞਂ ৱਿਞ੍ਞਾਪੇਯਜਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਨৱ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਦ੍ৱੇ ৱਿਘਾਸਾ ਸਾਟਿਕਾ ਚਾ**ਤਿ ‘‘ਉਚ੍ਚਾਰਂ ৱਾ ਪਸ੍ਸਾৱਂ ৱਾ ਸਙ੍ਕਾਰਂ ৱਾ ৱਿਘਾਸਂ ৱਾ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ৱਾ ਤਿਰੋਪਾਕਾਰੇ ৱਾ ਛਡ੍ਡੇਯਜ ৱਾ ਛਡ੍ਡਾਪੇਯਜ ৱਾ,

ਹਰਿਤੇ ਛਡ੍ਡੇਯਜ ਵਾ ਛਡ੍ਡਾਪੇਯਜ ਵਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਵਿਘਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਚ ਉਦਕਸਾਟਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਸਮਣਚੀਵਰੇਨ ਚਾ**ਤਿ ‘‘ਸਮਣਚੀਵਰਂ ਦਦੇਯਜਾ’’ਤਿ ਇਦਮੇਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੧. ਭੇਦਾਨੁਵਤ੍ਤੁਦੁਬ੍ਬਚਦੂਸਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਦਿਟ੍ਠਿ ਚਾਤਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਨੁਵਤ੍ਤਕਦੁਬ੍ਬਚਕੁਲਦੂਸਕਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਦਿਟ੍ਠਿਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਛਨ੍ਦੂ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾ ਦ੍ਵੇ ਚਾ**ਤਿ ਛਨ੍ਦੂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਨਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਞ੍ਚ। **ਦ੍ਵੇ ਚ ਸਦ੍ਦਾ**ਤਿ ‘‘ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਞ੍ਚ। **ਨ ਬਜਾਹਰੇ**ਤਿ ‘‘ਨ ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬਜਾਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ।

ਛਮਾ ਨੀਚਾਸਨੇ ਠਾਨਂ, ਪਚ੍ਛਤੋ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਚਾਤਿ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ; ਠਿਤੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਵਜ੍ਜਾਨੁਵਤ੍ਤਿਗਹਣਾ**ਤਿ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਉਅਖਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਕਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਾਦਿਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ। **ਓਸਾਰੇ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਨਾ**ਤਿ ‘‘ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘਂ ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦੂ ਓਸਾਰੇਯਜਾ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਮੀ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ।

ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵੇ ਵਧੀਤਿ ‘‘ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਨੇਵ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯਜੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥਾ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦੇਯਜਾ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਵਿਸਿਬ੍ਬੇ ਦੁਕ੍ਖਿਤਾਯ ਚਾ**ਤਿ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਪੁਨ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਨ ਵੂਪਸਮੇ**ਤਿ ‘‘ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰੇਯਜ ਗਹਪਤਿਨਾ ਵਾ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਪੁਨ ਵੁਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ‘‘ਏਹਯਜੇ, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਹੀ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ, ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮ੍ਮੇਯਜਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਆਰਾਮਞ੍ਚ ਪਵਾਰਣਾ**ਤਿ ‘‘ਜਾਨਂ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਂ ਆਰਾਮਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸੇਯਜਾ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਨ ਪਵਾਰੇਯਜਾ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ।

ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਦ੍ਵੇਤਿ ‘‘ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਤੋ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਿਤਬ੍ਬਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ, ‘‘ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯਜ, ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਯਜਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਞ੍ਚ। **ਚੀਵਰਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨਾ**ਤਿ ‘‘ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਅਯਜੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਅਯਜੇ, ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸਿ, ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ।

ਕਥਿਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੨. ਉਬ੍ਭਤਂ ਕਥਿਨਂ ਤੀਣੀਤਿ ‘‘ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥਿਨੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਆਦਿਤੋਵ ਤੀਣਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਭੇਸਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਦਸਾਹਪਰਮਂ ਅਤਿਰੇਕਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਪਠਮਪਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ‘‘ਪਟਿਸਾਯਨੀਯਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਅਚ੍ਚੇਕਞ੍ਚਾਪਿ ਸਾਸਙ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਤਦਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਸਾਸਙ੍ਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਵਾ ਦੁਵੇ**ਤਿ ‘‘ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯਜਾ’’ਤਿ ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ।

ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਪਰਮ੍ਪਰਾਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ''ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨਾ**ਤਿ ''ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ''ਤਿ ਚ ''ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਕਾਲੇ**ਤਿ ''ਸਾਮਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਚ ''ਰਞ੍ਞੋ ਖਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਚ ''ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਵੋਸਾਸਾਰਞ੍ਞਕੇਨ ਚਾ**ਤਿ ''ਵੋਸਾਸਮਾਨਰੂਪਾ ਠਿਤਾ''ਤਿ ਚ ''ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ।

ਉਸ੍ਸਯਾ ਸਨ੍ਨਿਚਯਞ੍ਚਾਤਿ ''ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾ''ਤਿ ਚ ''ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਪੁਰੇ ਪਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਚਾ**ਤਿ ''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਚ, ''ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਚ, ''ਵਿਕਾਲੇ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਪਞ੍ਚਾਹਿਕਾ ਸਙ੍ਕਮਨੀ**ਤਿ ''ਪਞ੍ਚਾਹਿਕਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ''ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਧਾਰੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਦ੍ਵੇਪਿ ਆਵਸਥੇਨ ਚਾ**ਤਿ ''ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਆਵਸਥਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ਏਵਂ ਆਵਸਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਚ ਦ੍ਵੇ।

ਪਸਾਖੇ ਆਸਨੇ ਚੇਵਾਤਿ ''ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ ਵਾ''ਤਿ ਚ ''ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ।

ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੩. ਏਲ਼ਕਲੋਮਾ ਦ੍ਵੇ ਸੇਯਜਾਤਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚੇਵ ਦ੍ਵੇ ਚ ਸਹਸੇਯਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ। **ਆਹਚ੍ਚ ਪਿਣ੍ਡਭੋਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਗਣਵਿਕਾਲਸਨ੍ਨਿਧੀ**ਤਿ ਗਣਭੋਜਨਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਦਨ੍ਤਪੋਨੇਨ ਚੇਲਕਾ**ਤਿ ਦਨ੍ਤਪੋਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਅਚੇਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਉਯਜੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਉਯਜੋਧੀ**ਤਿ ''ਉਯਜੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯਜ, ਸੇਨਾਯ ਵਸੇਯਜ, ਉਯਜੋਧਿਕਂ ਵਾ...ਪੇ०... ਅਨੀਕਦਸ੍ਸਨਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯਜਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਸੁਰਾ ਓਰੇਨ ਨ੍ਹਾਯਨਾ**ਤਿ ਸੁਰਾਪਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਨਹਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੇ ਦ੍ਵੇ ਦੇਸਨਿਕਾ**ਤਿ ''ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤਾਵਸੇਸਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਦ੍ਵਯਞ੍ਚ। **ਲਸੁਣੁਪਤਿਟ੍ਠੇ ਨਚ੍ਚਨਾ**ਤਿ ਲਸੁਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ''ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯੇਨ ਵਾ ਵਿਧੂਪਨੇਨ ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠੇਯਜਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ''ਨਚ੍ਚਂ ਵਾ ਗੀਤਂ ਵਾ ਵਾਦਿਤਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯਜਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਾਲ਼ਿਂ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਲਿਖਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਅਤ੍ਥਂ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ; ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਕ੍ਕਮੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਨ੍ਹਾਨਮਤ੍ਥਰਣਂ ਸੇਯਜਾਤਿ ''ਨਗ੍ਗਾ ਨਹਾਯੇਯਜ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾ ਤੁਵਟ੍ਟੇਯਜੁਂ, ਏਕਮਞ੍ਚੇ ਤੁਵਟ੍ਟੇਯਜੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਤਥਾ ਬਹੀ**ਤਿ ''ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ, ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ''ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮੇਯਜ, ਰਾਜਾਗਾਰਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਵਾ...ਪੇ०... ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯਜਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਆਸਨ੍ਦਿਂ ਸੁਤ੍ਤਕਨ੍ਤਨਾ**ਤਿ ''ਆਸਨ੍ਦਿਂ ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤੇਯਜਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ।

ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਚਾਤਿ ''ਗਿਹਿਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੇਯਜ, ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਦਦੇਯਜਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ। **ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਾਵਾਸੇਨ ਚਾ**ਤਿ ''ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸੇਯਜਾ''ਤਿ ਇਦਮੇਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਛਤ੍ਤਂ ਯਾਨਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਾਣਿ**ਨ੍ਤਿ ''ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਯਜ, ਯਾਨੇਨ ਯਾਯੇਯਜ, ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਧਾਰੇਯਜਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਅਲਙ੍ਕਾਰਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ''ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਧਾਰੇਯਜ, ਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯੇਯਜ,

ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿਆਦਿਨਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ''ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਆਪਤ੍ਤਿ ਚ। **ਚਤ੍ਤਾਰੀਸਾ ਚਤੁਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਏਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਚਤੁਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ।

ਕਾਯੇਨ ਨ ਵਾਚਾਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਕਾਯਚਿਤ੍ਤੇਨ ਨ ਵਾਚਤੋਤਿ ਕਾਯੇਨ ਚੇਵ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ; ਨ ਵਾਚਾਚਿਤ੍ਤੇਨ ਨ ਵਾਚਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦ੍ਵਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਸਮਾ ਏਲ਼ਕਲੋਮਿਕਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵ।

ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੪. **ਪਦਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਸਮ੍ਮਤਾ**ਤਿ ''ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ, ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਅਸਮ੍ਮਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਤਥਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇਨ ਚਾ**ਤਿ ''ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਓਵਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਇਦਮੇਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾ ਦ੍ਵੇ**ਤਿ ''ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯ, ਵਾਚੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਂ । **ਅਨੋਕਾਸੇ ਚ ਪੁਚ੍ਛਨਾ**ਤਿ ''ਅਨੋਕਾਸਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਇਦਮੇਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਦ੍ਧਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੫. **ਅਦ੍ਧਾਨਨਾਵਂ ਪਣੀਤ**ਨ੍ਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹੇਯ੍ਯ, ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਂਹਰੇ**ਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਗਮਨਞ੍ਚ ''ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮਂ ਸਂਹਰਾਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਧਞ੍ਞਂ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਚੇਵਾ**ਤਿ ''ਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ''ਤਿ ਚ ''ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਵਾ ਪਵਾਰਿਤਾ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ। **ਅਟ੍ਠ ਚਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਵਾ।

ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੬. **ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤੀ**ਤਿ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਗਮਨਞ੍ਚ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਤਿਟ੍ਠਨਞ੍ਚ। **ਸੂਪਵਿਞ੍ਞਾਪਨੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਸੂਪੋਦਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਰਤ੍ਤਿਛਨ੍ਨਞ੍ਚ ਓਕਾਸ**ਨ੍ਤਿ ''ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ, ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ, ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਤ੍ਤਯਂ। **ਬ੍ਯੂਹੇਨ ਸਤ੍ਤਮਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਤਦਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ''ਰਥਿਕਾਯ ਵਾ ਬ੍ਯੂਹੇ ਵਾ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇ ਵਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੨੬੭. ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਏਕਾਦਸ ਉਤ੍ਤਾਨਾਨੇਵ। ਏਵਂ ਤਾਵ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨਿਯਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਪਨ ਤਿਵਿਧਂ, ਤਂ ਏਕੇਕਸ੍ਸੇਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਵਿਸੁਂਯੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਭੂਤਂ ਕਾਯੇਨ ਜਾਯਤੀ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। **ਨੇਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਾਨੁਲੋਮਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਨਯਪਾਲ਼ਿਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਲੋਮਨ੍ਤਿ।

ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸੀਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਨੁਰਪੇਯਜਾਲਂ

ਕਤਿਪੁਚ੍ਛਾਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੨੭੧. ਇਦਾਨਿ ਆਪਤ੍ਤਿਆਦਿਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਕੋਸਲ੍ਲਜਨਨਤ੍ਥਂ ''ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਮਾਤਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੇਸਪ੍ਪਟਿਨਿਦ੍ਦੇਸਵਸੇਨ ਵਿਭਙ੍ਗੋ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਮਾਤਿਕਾਯ ਚ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਚ ਆਗਤਾਪਤ੍ਤਿਪੁਚ੍ਛਾ। ਏਸ ਨਯੋ ਦੁਤਿਯਪਦੇਪਿ। ਕੇਵਲਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਏਵ ਰਾਸਿਵਸੇਨ **ਖਨ੍ਧਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਵਿਨੀਤਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ **ਵਿਨਯਪੁਚ੍ਛਾ;** ''ਵਿਨੀਤਂ ਵਿਨਯੋ ਵੂਪਸਮੋ''ਤਿ ਇਦਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ, ਵਿਨੀਤਾਨਿਯੇਵ **ਵਿਨੀਤਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਦਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਯੇਸੁ ਸਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਸਤਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਕਤਿ ਅਗਾਰਵਾ"**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਦ੍ਵਯਂ। ਵਿਨੀਤਵਤ੍ਥੂਨੀਤਿ ਅਯਂ ਪਨ ਤੇਸਂ ਅਗਾਰਵਾਨਂ ਵਿਨਯਪੁਚ੍ਛਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਕਤਿ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ''ਤਿ ਅਯਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਵਿਪਤ੍ਤਿਭਾਵਪੁਚ੍ਛਾ। **ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੀ**ਤਿ ਤਾਸਂਯੇਵ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਪੁਚ੍ਛਾ। **ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਾਨੀ**ਤਿ ਇਮਾ ''ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਆਗਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਨੁਵਾਦਾਨਂ ਮੂਲਪੁਚ੍ਛਾ। **ਸਾਰਣੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵਿਵਾਦਾਨੁਵਾਦਮੂਲਾਨਂ ਅਭਾਵਕਰਧਮ੍ਮਪੁਚ੍ਛਾ। **ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਅਯਂ ''ਭੇਦਨਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਵਾ ਅਧਿਕਰਣ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਭੇਦਕਰਣਪੁਚ੍ਛਾ। **ਅਧਿਕਰਣਾਨੀ**ਤਿ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਸੁ ਸਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਪੁਚ੍ਛਾ। **ਸਮਥਾ**ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਵੂਪਸਮਨਧਮ੍ਮਪੁਚ੍ਛਾ। **ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਮਾਤਿਕਾਯ ਆਗਤਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਸਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਆਗਤਵਸੇਨ।

ਆਰਕਾ ਏਤੇਹਿ ਰਮਤੀਤਿ **ਆਰਤਿ;** ਭੁਸਾ ਵਾ ਰਤਿ **ਆਰਤਿ**। ਵਿਨਾ ਏਤੇਹਿ ਰਮਤੀਤਿ **ਵਿਰਤਿ** । ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਵਿਰਮਤੀਤਿ **ਪਟਿਵਿਰਤਿ**। ਵੇਰਂ ਮਣਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤੀਤਿ **ਵੇਰਮਣੀ**। ਨ ਏਤਾਯ ਏਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਕਰੀਯਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਕਿਰਿਯਾ**। ਯਂ ਏਤਾਯ ਅਸਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕਰਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਤੋ **ਅਕਰਣਂ**। ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਅਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਟਿਪਕ੍ਖਤੋ **ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ**। ਵੇਲਨਤੋ **ਵੇਲਾ;** ਚਲਯਨਤੋ ਵਿਨਾਸਨਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । ਨਿਯ੍ਯਾਨਂ ਸਿਨੋਤਿ ਬਨ੍ਧਤਿ ਨਿਵਾਰੇਤੀਤਿ **ਸੇਤੁ**। ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਮੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਸੋ ਸੇਤੁ ਏਤਾਯ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਹਞ੍ਞਤੀਤਿ **ਸੇਤੁਘਾਤੋ**। ਸੇਸਵਿਨੀਤਵਤ੍ਥੂਨਿਦ੍ਦੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਗਾਰਵਾਦੀਸੁ ਯੋ ਬੁਦ੍ਧੇ ਧਰਮਾਨੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਚੇਤਿਯਟ੍ਠਾਨਂ ਬੋਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਚੇਤਿਯਂ ਵਾ ਬੋਧਿਂ ਵਾ ਨ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੇ ਸਛਤ੍ਤੋ ਸਉਪਾਹਨੋ ਚਰਤਿ, ਨਤ੍ਥੇਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧੇ ਗਾਰਵੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋਯੇਵ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਰਭਞ੍ਞਂ ਨ ਭਣਤਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਨ ਕਥੇਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਗ੍ਗਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਅਨਾਦਰੋ ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਨਤ੍ਥੇਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੇ ਗਾਰਵੋ। ਯੋ ਥੇਰਨਵਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰਂ ਨ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਪੋਸਥਾਗਾਰਵਿਤਕ੍ਕਮਾਲ੍ਲਕਾਦੀਸੁ ਕਾਯਪ੍ਪਾਗਬ੍ਭਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਨ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਨਤ੍ਥੇਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੇ ਗਾਰਵੋ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ ਸਮਾਦਾਯ ਅਸਿਕ੍ਖਮਾਨੋਯੇਵ ਪਨ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਗਾਰਵੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਮਾਦੇ ਚ ਸਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋਯੇਵ ਅਪ੍ਪਮਾਦਲਕ੍ਖਣਂ ਅਬ੍ਰੂਹਯਮਾਨੋ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇ ਅਗਾਰਵੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਥਾ ਆਮਿਸਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਦੁਵਿਧਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋਯੇਵ **ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਅਗਾਰਵੋ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਗਾਰਵਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਵੁਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੨੭੨. ਵਿਵਾਦਮੂਲਨਿਦ੍ਦੇਸੇ **"ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ"**ਤਿਆਦੀਨਂ ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਗਾਰਵਾਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਅਨੀਚਵੁਤ੍ਤਿ; ਨ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ। **ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕ੍ਖੇ ਵਾ; ਸਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ**ਤਿ ਪਰਸਨ੍ਤਾਨੇ ਵਾ ਪਰਪਕ੍ਖੇ ਵਾ। **ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਭੇਦੇ

ਸਪਰਸਨ੍ਤਾਨੇ ਵਾ ਸਪਰਪਰਿਸਾਯ ਵਾ। **ਪਹਾਨਾਯ ਵਾਯਮੇਯਜਾਥਾ**ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਦੀਹਿ ਨਯੇਹਿ ਪਹਾਨਤ੍ਥੰ ਵਾਯਮੇਯਜਾਥ; ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਦਿਨਯੇਨ ਹਿ ਤੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਪਹੀਯਤਿ। **ਅਨਵਸ੍ਸਵਾਯਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਭਾਵਾਯ।

ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਾਮਾਸੀਤਿ ਸਕਮੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਰਾਮਸਤਿ; ਯੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਗਹਿਤੰ, ਇਦਮੇਵ ਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ । **ਆਧਾਨਗ੍ਗਾਹੀ**ਤਿ ਦਲ੍ਹਗ੍ਗਾਹੀ।

੨੧੩. ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਵਿਵਾਦਮੂਲਨਿਦ੍ਦੇਸੇਨੇਵ ਸਮਾਨੋ, ਅਥ ਖੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਵਦਨ੍ਤਾਨੰ ਕੋਧੂਪਨਾਹਾਦਯੋ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ। ਤਥਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਾ ਪਨ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਸੁਕੰ ਨਾਮ ਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਆਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਆਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਵਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਾਨੰ ਕੋਧੂਪਨਾਹਾਦਯੋ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਾਨੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਵਿਸੇਸੋ।

੨੧੪. ਸਾਰਣੀਯਧਮ੍ਮਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਕਤੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਮੇਤ੍ਤੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ। **ਆਵਿ ਚੇਵ ਰਹੋ ਚਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਚ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਨਵਕਾਨੰ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਸਹਾਯਭਾਵਗਮਨੰ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਮੇਤ੍ਤੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ। ਥੇਰਾਨੰ ਪਨ ਪਾਦਧੋਵਨਬੀਜਨਵਾਤਦਾਨਾਦਿਭੇਦਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਮੇਤ੍ਤੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ। ਉਭਯੇਹਿਪਿ ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੰ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਾਦੀਨੰ ਤੇਸੁ ਅਵਮਞ੍ਞੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਯ ਪਟਿਸਾਮਨੰ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਮੇਤ੍ਤੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ। **ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਾਰਣੀਯੋ**ਤਿ ਅਯੰ ਮੇਤ੍ਤਾਕਾਯਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ ਸਰਿਤਬ੍ਬੋ ਸਤਿਜਨਕੋ; ਯੋ ਨੰ ਕਰੋਤਿ, ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ; ਯੇਸੰ ਕਤੋ ਹੋਤਿ, ਤੇ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ''ਅਹੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਪਿਯਕਰਣੋ**ਤਿ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਨੰ ਪਿਯੰ ਕਰੋਤਿ। **ਗਰੁਕਰਣੋ**ਤਿ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਨੰ ਗਰੁੰ ਕਰੋਤਿ। **ਸਙ੍ਗਹਾਯਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਹਿ ਸਙ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਭਾਵਾਯ। ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਵਿਵਾਦਾਯ ਸਮਗ੍ਗਭਾਵਾਯ ਏਕੀਭਾਵਾਯ ਚ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ।

ਮੇਤ੍ਤੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਦੇਵਤ੍ਥੇਰੋ ਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋਤਿ ਏਵੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਵਚਨੰ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਮੇਤ੍ਤੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ। ਵਿਹਾਰੇ ਅਸਨ੍ਤੇ ਪਨ ਤੰ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ''ਕੁਹਿੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਵਤ੍ਥੇਰੋ, ਕੁਹਿੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ, ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਮਮਾਯਨਵਚਨੰ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਮੇਤ੍ਤੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ। ਮੇਤ੍ਤਾਸਿਨੇਹਸਿਨਿਦ੍ਧਾਨਿ ਪਨ ਨਯਨਾਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਮੁਖੇਨ ਓਲੋਕਨੰ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਮੇਤ੍ਤੰ ਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ। ''ਦੇਵਤ੍ਥੇਰੋ ਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਅਰੋਗੋ ਹੋਤੁ, ਅਪ੍ਪਾਬਾਧੋ''ਤਿ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਣੰ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਮੇਤ੍ਤੰ ਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ।

ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਭਤ੍ਤਭੋਗੀਤਿ ਨੇਵ ਆਮਿਸੰ ਪਟਿਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਨ ਪੁਗ੍ਗਲੰ। ਯੋ ਹਿ ''ਏਤ੍ਤਕੰ ਪਰੇਸੰ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਵਾ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਚ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਚ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਯੰ ਪਟਿਵਿਭਤ੍ਤਭੋਗੀ ਨਾਮ। ਅਯੰ ਪਨ ਏਵੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਆਭਤੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਥੇਰਾਸਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਾਵਸੇਸੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ''ਸੀਲਵਨ੍ਤੇਹੀ''ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲਸ੍ਸ ਅਦਾਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਾਰਣੀਯਧਮ੍ਮਪੂਰਕੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਦਾਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਗਿਲਾਨ-ਗਿਲਾਨੁਪਟ੍ਠਾਕ-ਆਗਨ੍ਤੁਕ-ਗਮਿਕਚੀਵਰਕਮ੍ਮਾਦਿਪਸੁਤਾਨੰ ਵਿਚੇਯਜ ਦਾਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਨ ਹਿ ਏਤੇ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਵਿਭਾਗੋ ਕਤੋ ਹੋਤਿ, ਈਦਿਸਾਨਞ੍ਹਿ ਕਿਚ੍ਛਲਾਭਤ੍ਤਾ ਵਿਸੇਸੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋਯੇਵਾਤਿ ਅਯੰ ਕਰੋਤਿ।

ਅਖਣ੍ਡਾਨੀਤਿਆਦੀਸੁ ਯਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸੁ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਵਾ ਅਨ੍ਤੇ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਭਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੀਲੰ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਛਿਨ੍ਨਸਾਟਕੋ ਵਿਯ ਖਣ੍ਡੰ ਨਾਮ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਵੇਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਨੰ, ਤਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਛਿਦ੍ਦਸਾਟਕੋ ਵਿਯ ਛਿਦ੍ਦੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਭਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਵਾ ਉਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਿਸਭਾਗਵਣ੍ਣੇਨ ਕਾਲ਼ਰਤ੍ਤਾਦੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸਰੀਰਵਣ੍ਣਾ ਗਾਵੀ ਵਿਯ ਸਬਲੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਭਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਵਿਸਭਾਗਵਣ੍ਣਬਿਨ੍ਦੁਵਿਚਿਤ੍ਰਾ ਗਾਵੀ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਾਸੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਅਭਿਨ੍ਨਾਨਿ ਸੀਲਾਨਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਾਨਿ ਸੀਲਾਨਿ ਅਖਣ੍ਡਾਨਿ ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਅਸਬਲਾਨਿ ਅਕਮ੍ਮਾਸਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਪਨੇਤਾਨਿ ਭੁਜਿਸ੍ਸਭਾਵਕਰਣਤੋ **ਭੁਜਿਸ੍ਸਾਨਿ**।

ᩅਿਵ੍ਵੂਹਿ ਪਸਤ੍ਥਤ੍ਤਾ **ᩅਿਵ੍ਵੂਪ੍ਪਸਤ੍ਥਾਨਿ**। ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਤ੍ਤਾ **ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾਨਿ**। ਉਪਚਾਰਸਮਾਧਿਂ ਅਪ੍ਪਨਾਸਮਾਧਿਂ ᩅਾ ਸਂᩅਤ੍ਤਯਨ੍ਤੀਤਿ **ਸਮਾਧਿਸਂᩅਤ੍ਤਨਿਕਾਨੀ**ਤਿ ᩅੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਸੀਲਸਾਮਞ੍ਞਗਤੋ ᩅਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਦਿਸਾਭਾਗੇਸੁ ᩅਿਹਰਨ੍ਤੇਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣਸੀਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਾਨਭਾᩅੂਪਗਤਸੀਲੋ ᩅਿਹਰਤਿ।

ਯਾਯਂ ਦਿਟ੍ਠੀਤਿ ਮਗ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। **ਅਰਿਯਾ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸਾ। ਨਿਯ੍ਯਾਤੀਤਿ **ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ**। **ਤਕ੍ਕਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯੋ ਤਥਾਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ। **ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਾਯਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਖਯਤ੍ਥਂ। ਸੇਸਂ ਯਾᩅ ਸਮਥਭੇਦਪਰਿਯੋਸਾਨਾ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇᩅ।

ਕਤਿਪੁਚ੍ਛਾᩅਾਰᩅਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਖਨ੍ਧਕਪੁਚ੍ਛਾਵਾਰੋ

ਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੦. ਉਪਸਮ੍ਪਦੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸੰ। **ਸਨਿਦਾਨੰ ਸਨਿਦ੍ਦੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਦਾਨੇਨ ਚ ਨਿਦ੍ਦੇਸੇਨ ਚ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਸਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਪਦਾਨੰ ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਸਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਾਨਿ ਉਤ੍ਤਮਾਨਿ ਪਦਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਤੇਸੰ ਸਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਪਦਾਨੰ ਉਤ੍ਤਮਪਦਾਨੰ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਯੇਨ ਯੇਨ ਹਿ ਪਦੇਨ ਯਾ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਸਾ ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪਦਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਪਦਾਨੰ ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ’’ਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਸਬ੍ਬਪਦੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟੰ।

ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ‘‘ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੇਤੇ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੇਤੇ, ਕੋ ਤੇਹਿ ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਭੇਦਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਉਪੋਸਥਕਰਣੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਪੋਸਥਕਰਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਉਪੋਸਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਏਕਾ**ਤਿ ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਏਕਾ ਦੁਕ੍ਕਟਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ।

ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਭੇਦਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਪਵਾਰਯਤੋ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪਵਾਰਣਾਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਵਚ੍ਛਤਰਿੰ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਨ੍ਤਾਨੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਰਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਙ੍ਗਜਾਤਛੁਪਨੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਚਮ੍ਮਸੰਯੁਤ੍ਤੇਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਭੇਸਜ੍ਜਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇਪਿ ਸਮਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਭੋਜ੍ਜਯਾਗੁਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਕਥਿਨੰ ਕੇਵਲੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮੇਵ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿ। **ਚੀਵਰਸੰਯੁਤ੍ਤੇ** ਕੁਸਚੀਰਵਾਕਚੀਰੇਸੁ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰੇ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯਕੇ ਏਕਾ ਦੁਕ੍ਕਟਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ। ਕੋਸਮ੍ਬਕ-ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਕ-ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸਮੁਚ੍ਚਯਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇਸੁਪਿ ਏਕਾ ਦੁਕ੍ਕਟਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ।

ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖਿਯ੍ਯਤਿ, ਖਿਯ੍ਯਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੁਕੇ** ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਙ੍ਗਜਾਤੰ ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਰੋਮਟ੍ਠੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ** ਗਰੁਭਣ੍ਡਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਸਙ੍ਘਭੇਦੇਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾਨੰ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਗਣਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਸਮਾਚਾਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਏਕਾ ਦੁਕ੍ਕਟਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ। ਸਾ ਸਬ੍ਬਵਤ੍ਤੇਸੁ ਅਨਾਦਰਿਯੇਨ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨੇ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ** ਅਪ੍ਪਵਾਰਣਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਪਞ੍ਚਸਤਿਕਸਤ੍ਤਸਤਿਕੇਸੁ ਕੇਵਲੰ ਧਮ੍ਮੋ ਸਙ੍ਗਹੰ ਆਰੋਪਿਤੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ।

ਖਨ੍ਧਕਪੁਚ੍ਛਾਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਏਕੁੱਤਰਿਕਨਯੋ

ਏਕਕਵਾਰਵੱਣਨਾ

੩੨੧. ਆਪੱਤਿਕਰਾ ਧੱਮਾ ਜਾਨਿਤੱਬਾਤਿਆਦਿਮ੍ਹਿ ਏਕੁੱਤਰਿਕਨਯੇ ਆਪੱਤਿਕਰਾ ਧੱਮਾ ਨਾਮ ਛ ਆਪੱਤਿਸਮੁੱਟ੍ਹਾਨਾਨਿ। ਏਤੇਸਞ੍ਹਿ ਵਸੇਨ ਪੁੱਗਲੋ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪੱਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਆਪੱਤਿਕਰਾ''ਤਿ ਵੁੱਤਾ। **ਅਨਾਪੱਤਿਕਰਾ** ਨਾਮ ਸੱਤ ਸਮਥਾ। **ਆਪੱਤਿ ਜਾਨਿਤੱਬਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਿੱਖਾਪਦੇ ਚ ਵਿਭੰਙ੍ਗੇ ਚ ਵੁੱਤਾ ਆਪੱਤਿ ਜਾਨਿਤੱਬਾ। **ਅਨਾਪੱਤੀ**ਤਿ ''ਅਨਾਪੱਤਿ ਭਿੱਖੁ ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤੱਸਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਨਾਪੱਤਿ ਜਾਨਿਤੱਬਾ। **ਲਹੁਕਾ**ਤਿ ਲਹੁਕੇਨ ਵਿਨਯਕੱਮੇਨ ਵਿਸੁੱਜ੍ਝਨਤੋ ਪੱਞ੍ਚਵਿਧਾ ਆਪੱਤਿ। **ਗਰੁਕਾ**ਤਿ ਗਰੁਕੇਨ ਵਿਨਯਕੱਮੇਨ ਵਿਸੁੱਜ੍ਝਨਤੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿ। ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਅਨਾਪੱਤਿਭਾਵਂ ਉਪਨੇਤੁੰ ਅਸੱਕੁਣੇਯ੍ਯਤੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪੱਤਿ ਚ। **ਸਾਵਸੇਸਾ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਸੇਸਾ। **ਅਨਵਸੇਸਾ**ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪੱਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਆਪੱਤਿੱਖਨ੍ਧਾ **ਦੁਟ੍ਠੁੱਲਾ;** ਅਵਸੇਸਾ **ਅਦੁਟ੍ਠੁੱਲਾ। ਸੱਪਟਿਕੱਮਦੁਕਂ** ਸਾਵਸੇਸਦੁਕਸਦਿਸਂ। **ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਦੁਕਂ** ਲਹੁਕਦੁਕਸਙ੍ਗਹਿਤਂ।

ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾਤਿ ਸੱਤੁਪਿ ਆਪੱਤਿਯੋ ਸਞ੍ਚਿੱਚ ਵੀਤਿੱਕਨ੍ਤਾ ਸੱਗਨ੍ਤਰਾਯਞ੍ਚੇਵ ਮੋੱਖਨ੍ਤਰਾਯਞ੍ਚ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ। ਅਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਵੀਤਿੱਕਨ੍ਤਾ ਪਨ ਪੱਣੱਤਿਵੱਜਾਪੱਤਿ ਨੇਵ ਸੱਗਨ੍ਤਰਾਯਂ ਨ ਮੋੱਖਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤੀਤਿ **ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ**। ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਂ ਆਪੱਨ੍ਨੱਸਾਪਿ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁੱਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਤੋ ਵੁੱਟ੍ਠਾਯ ਸੁੱਧਿਪੱਤੱਸ ਸਾਮਣੇਰਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੱਸ ਚ ਅਵਾਰਿਤੋ ਸੱਗਮੋੱਖਮੱਗੋਤਿ। **ਸਾਵੱਜਪੱਞ੍ਞੱਤੀ**ਤਿ ਲੋਕਵੱਜਾ। **ਅਨਵੱਜਪੱਞ੍ਞੱਤੀ**ਤਿ ਪੱਣੱਤਿਵੱਜਾ। **ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁੱਟ੍ਠਿਤਾ** ਨਾਮ ਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਪੱਜਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪੱਤਿ ਵਿਯ। **ਅਕਿਰਿਯਤੋ**ਤਿ ਯਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਪੱਜਤਿ, ਚੀਵਰਅਨਧਿੱਟ੍ਠਾਨਾਪੱਤਿ ਵਿਯ। **ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਤੋ**ਤਿ ਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਚ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਚ ਆਪੱਜਤਿ, ਕੁਟਿਕਾਰਾਪੱਤਿ ਵਿਯ।

ਪੁੱਬਾਪੱਤੀਤਿ ਪਠਮਂ ਆਪੱਨ੍ਨਾਪੱਤਿ। **ਅਪਰਾਪੱਤੀ**ਤਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾਦੀਹਿ ਪੱਛਾ ਆਪੱਨ੍ਨਾਪੱਤਿ। **ਪੁੱਬਾਪੱਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਪੱਤਿ** ਨਾਮ ਮੂਲਵਿਸੁੱਧਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਾਪੱਤਿ। **ਅਪਰਾਪੱਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਪੱਤਿ** ਨਾਮ ਅੱਗ੍ਘਵਿਸੁੱਧਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਾਪੱਤਿ। ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ ਪਨ "**ਪੁੱਬਾਪੱਤਿ** ਨਾਮ ਪਠਮਂ ਆਪੱਨ੍ਨਾ। **ਅਪਰਾਪੱਤਿ** ਨਾਮ ਮਾਨੱਤਾਰਹਕਾਲੇ ਆਪੱਨ੍ਨਾ। **ਪੁੱਬਾਪੱਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਪੱਤਿ** ਨਾਮ ਪਰਿਵਾਸੇ ਆਪੱਨ੍ਨਾ। **ਅਪਰਾਪੱਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਪੱਤਿ** ਨਾਮ ਮਾਨੱਤਚਾਰੇ ਆਪੱਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਵੁੱਤਂ। ਇਦਮ੍ਪਿ ਏਕੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਯੁੱਜਤਿ।

ਦੇਸਿਤਾ ਗਣਨੂਪਗਾ ਨਾਮ ਯਾ ਧੁਰਨਿੱਖੇਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨ ਆਪੱਜਿੱਸਾਮੀਤਿ ਦੇਸਿਤਾ ਹੋਤਿ। **ਅਗਣਨੂਪਗਾ** ਨਾਮ ਯਾ ਧੁਰਨਿੱਖੇਪਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਉੱਸਾਹੇਨੇਵ ਚਿੱਤੇਨ ਅਪਰਿਸੁੱਧੇਨ ਦੇਸਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਦੇਸਿਤਾਪਿ ਦੇਸਿਤਗਣਨਂ ਨ ਉਪੇਤਿ। ਅਟ੍ਠਮੇ ਵੱਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਭਿੱਖੁਨਿਯਾ ਪਾਰਾਜਿਕਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਪੱਞ੍ਞੱਤਿ ਜਾਨਿਤੱਬਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਨਵਸੁ ਪਦੇਸੁ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਪੁੱਛਾਯ ਵੁੱਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਨਿੱਛਯੋ ਵੇਦਿਤੱਬੋ।

ਥੁੱਲਵੱਜਾਤਿ ਥੁੱਲਦੋਸੇ ਪੱਞ੍ਞੱਤਾ ਗਰੁਕਾਪੱਤਿ। **ਅਥੁੱਲਵੱਜਾ**ਤਿ ਲਹੁਕਾਪੱਤਿ। **ਗਿਹਿਪਟਿਸੰਯੁੱਤਾ**ਤਿ ਸੁਧੱਮੱਤ੍ਥੇਰੱਸ ਆਪੱਤਿ, ਯਾ ਚ ਧੱਮਿਕੱਸ ਪਟਿੱਸਵੱਸ ਅਸੱਚਾਪਨੇ ਆਪੱਤਿ, ਅਵਸੇਸਾ **ਨ ਗਿਹਿਪਟਿਸੰਯੁੱਤਾ**। ਪੱਞ੍ਚਾਨਨ੍ਤਰਿਯਕੱਮਾਪੱਤਿ **ਨਿਯਤਾ**, ਸੇਸਾ **ਅਨਿਯਤਾ**। **ਆਦਿਕਰੋ**ਤਿ ਸੁਦਿੱਨੱਤ੍ਥੇਰਾਦਿ ਆਦਿਕੱਮਿਕੋ। **ਅਨਾਦਿਕਰੋ**ਤਿ ਮੱਕਟਿਸਮਣਾਦਿ ਅਨੁਪੱਞ੍ਞੱਤਿਕਾਰਕੋ। **ਅਧਿੱਚਾਪੱਤਿਕੋ** ਨਾਮ ਯੋ ਕਦਾਚਿ ਕਰਹਚਿ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪੱਜਤਿ। **ਅਭਿਣ੍ਹਾਪੱਤਿਕੋ** ਨਾਮ ਯੋ ਨਿੱਚਂ ਆਪੱਜਤਿ।

ਚੋਦਕੋ ਨਾਮ ਯੋ ਵੱਤ੍ਥੁਨਾ ਵਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਵਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਏਵਂ ਚੋਦਿਤੋ ਅਯਂ **ਚੁਦਿਤਕੋ** ਨਾਮ। ਪੱਞ੍ਚਦਸਸੁ ਧੱਮੇਸੁ ਅੱਪਤਿੱਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭੂਤੇਨ ਵੱਤ੍ਥੁਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ **ਅਧੱਮਚੋਦਕੋ** ਨਾਮ, ਤੇਨ ਤਥਾ ਚੋਦਿਤੋ **ਅਧੱਮਚੁਦਿਤਕੋ** ਨਾਮ। ਵਿਪਰਿਯਾਯੇਨ

ਧਮ੍ਮਚੋਦਕਚੁਦਿਤਕਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੇਹਿ ਵਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੇਹਿ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ **ਨਿਯਤੋ**, ਵਿਪਰੀਤੋ **ਅਨਿਯਤੋ**।

ਸਾਵਕਾ **ਭਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤਿਕਾ** ਨਾਮ, ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਚ **ਅਭਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤਿਕਾ** ਨਾਮ। ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ **ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ** ਨਾਮ, ਅਵਸੇਸਚਤੁਬ੍ਬਿਧਤਜ੍ਜਨੀਯਾਦਿਕਮ੍ਮਕਤੋ **ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ** ਨਾਮ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਉਪੋਸਥਂ ਵਾ ਪਵਾਰਣਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਪਰਿਭੋਗਂ ਵਾ ਆਮਿਸਪਰਿਭੋਗਂ ਵਾ ਨ ਕੋਪੇਤਿ। ''ਮੇਤ੍ਤਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨਾਸੇਥ, ਦੂਸਕੋ ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਕਣ੍ਟਕੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਲਿਙ੍ਗਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮ-ਸਂਵਾਸਨਾਸਨਾਹਿ ਨਾਸਿਤਬ੍ਬੋ **ਨਾਸਿਤਕੋ** ਨਾਮ। ਸੇਸਾ ਸਬ੍ਬੇ **ਅਨਾਸਿਤਕਾ**। ਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪੋਸਥਾਦਿਕੋ ਸਂਵਾਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਯਂ **ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕੋ**, ਇਤਰੋ **ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕੋ** । ਸੋ ਕਮ੍ਮਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕੋ ਲਦ੍ਧਿਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕੋਤਿ ਦੁਵਿਧੋ ਹੋਤਿ। **ਠਪਨਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ''ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਕਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਦੁਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੨. ਦੁਕੇਸੁ ਸਚਿਤ੍ਤਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ **ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਾ**, ਅਚਿਤ੍ਤਕਾ **ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਾ। ਲਦ੍ਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ ਭੂਤਾਰੋਚਨਾਪਤ੍ਤਿ, **ਅਲਦ੍ਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ ਅਭੂਤਾਰੋਚਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਾਦਿਕਾ, **ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਾਪਤ੍ਤਿ। **ਸਪਰਿਕ੍ਖਾਰਪਟਿਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੁਨੋ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੋਗੇ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਾਨਂ ਨਿਦਹਨੇ, ਕਿਲਿਟ੍ਠਚੀਵਰਾਨਂ ਅਧੋਵਨੇ, ਮਲਗ੍ਗਹਿਤਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਪਚਨੇਤਿ ਏਵਂ ਅਯੁਤ੍ਤਪਰਿਭੋਗੇ ਆਪਤ੍ਤਿ। **ਪਰਪਰਿਕ੍ਖਾਰਪਟਿਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਿਕਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦੀਨਂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਣਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਗਮਨਾਦੀਸੁ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ ਆਪਤ੍ਤਿ। **ਸਪੁਗ੍ਗਲਪਟਿਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ''ਮੁਦੁਪਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ ਲਮ੍ਬਿਸ੍ਸ ਊਰੁਨਾ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਪੀਲੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿ। **ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਪਟਿਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਪਹਾਰਦਾਨਾਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿ, ''ਸਿਖਰਣੀਸੀ''ਤਿ **ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਨ੍ਤੋ ਗਰੁਕਂ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ **ਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤੋ ਲਹੁਕਂ**। ਅਭੂਤਾਰੋਚਨੇ **ਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤੋ ਗਰੁਕਂ**। ਭੂਤਾਰੋਚਨੇ **ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਨ੍ਤੋ ਲਹੁਕਂ**।

''ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਵਗ੍ਗਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਯ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੋ **ਭੂਮਿਗਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਆਕਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਨ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਨੋ ਵੇਹਾਸਗਤੋ''ਤਿ। ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਨ੍ਤੋ **ਵੇਹਾਸਗਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਸਚੇ ਪਨ ਤਂ ਭੂਮਿਯਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਨ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਨੋ ਭੂਮਿਗਤੋ''ਤਿ। ਗਮਿਯੋ ਗਮਿਯਵਤ੍ਤਂ ਅਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ, ਨੋ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ**। ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਵਤ੍ਤਂ ਅਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨੋ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ **ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ, ਨੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ**।

ਆਦਿਯਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਂ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਆਦਿਯਮਾਨਾ; ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਨ **ਅਨਾਦਿਯਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਮੂਗਬ੍ਬਤਾਦੀਨਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਵਤ੍ਤਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤੋ **ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾਦਯੋ ਪਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਾਦਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਤ੍ਤਂ ਅਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤਾ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤੋ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਕਮ੍ਮਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਉਪਜ੍ਝਾਯਵਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਦਦਮਾਨੋ **ਦੇਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾਨਂ

ਚੀਵਰਾਦੀਨਿ ਅਦੇਨ੍ਤੋ **ਅਦੇਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ **ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ''ਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਓਵਾਦੋ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਓਵਾਦਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ **ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੁਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ **ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਪਞ੍ਚਾਹਿਕਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਮਾਨਾ **ਅਪਰਿਭੋਗੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਂ **ਰਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ, ਨੋ ਦਿਵਾ**, ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਸਂਵਰਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਯਨ੍ਤੋ **ਦਿਵਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਰਤ੍ਤਿਂ**। ਏਕਰਤ੍ਤਛਾਰਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਦਸਾਹਮਾਸਾਤਿਕ੍ਕਮੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ **ਅਰੁਣੁਗ੍ਗੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ, ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ **ਨ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ।

ਭੂਤਗਾਮਞ੍ਚੇਵ ਅਙ੍ਗਜਾਤਞ੍ਚ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ **ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ, ਕੇਸੇ ਵਾ ਨਖੇ ਵਾ ਨ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ **ਨ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ **ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ, ''ਤਿਣੇਨ ਵਾ ਪਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨਤ੍ਵੇਵ ਨਗ੍ਗੇਨ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਯੋ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿਂ **ਨ ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਕੁਸਚੀਰਾਦੀਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ **ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ, ''ਅਯਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਤ੍ਤੋ ਯਾਵ ਭੇਦਨਾਯ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਇਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ **ਨ ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ।

"ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਂ ਕਰੋਤੀ"ਤਿ ਏਕਸੀਮਾਯਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਸਙ੍ਘੇਸੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤੇਸਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਂ ਕਰੋਤਿ ਨਾਮ। ਯੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤੇਸਂ ਗਣਪੂਰਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕੋਪੇਤਿ, ਇਤਰੇਸਂ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਅਨਾਗਤਤ੍ਤਾ। ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯੇਸਞ੍ਹਿ ਸੋ ਲਦ੍ਧਿਂ ਰੋਚੇਤਿ, ਤੇਸਂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕੋ ਹੋਤਿ, ਇਤਰੇਸਂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕੋ। **ਸਤ੍ਤ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਤ੍ਤ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ**ਤਿ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਰਾਸਟ੍ਠੇਨ ਖਨ੍ਧਾਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵੇਯੇਵ ਨਾਮਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨਾਮਵਸੇਨ ਦੁਕਂ ਦਸ੍ਸਿਤਂ। **ਕਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੇਨ** ਵਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਉਦ੍ਦੇਸੋ ਚੇਵ ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਏਕਂ, ਵੋਹਾਰੋ ਚੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾ ਚ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ ਚ ਏਕਂ, ਵੋਹਾਰਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਾ, ਕਮ੍ਮਞ੍ਚੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸੋ ਚ ਪਮਾਣਂ।

ਅਦ੍ਧਾਨਹੀਨੋ ਨਾਮ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ। **ਅਙ੍ਗਹੀਨੋ** ਨਾਮ ਹਤ੍ਥਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਦਿਭੇਦੋ। **ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨੋ** ਨਾਮ ਪਣ੍ਡਕੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕੋ ਚ। ਅਵਸੇਸਾ ਥੇਯ੍ਯਸਂਵਾਸਕਾਦਯੋ ਅਟ੍ਠ ਅਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲਾ **ਕਰਣਦੁਕ੍ਕਟਕਾ** ਨਾਮ। ਦੁਕ੍ਕਟਕਿਰਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਕਮ੍ਮਾ, ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਭਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪਰਿਪੂਰੋ** ਨਾਮ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਤ੍ਤਚੀਵਰੋ। **ਨੋ ਚ ਯਾਚਤਿ** ਨਾਮ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਨ ਯਾਚਤਿ। **ਅਲਜ੍ਜਿਸ੍ਸ ਚ ਬਾਲਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਅਲਜ੍ਜੀ ਸਚੇਪਿ ਤੇਪਿਟਕੋ ਹੋਤਿ, ਬਾਲੋ ਚ ਸਚੇਪਿ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਉਭੋਪਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ। **ਬਾਲਸ੍ਸ ਚ ਲਜ੍ਜਿਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਬਾਲਸ੍ਸ ''ਤ੍ਵਂ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਣਾਯਪਿ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਲਜ੍ਜਿਸ੍ਸ ਪਨ ਯਾਚਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ। **ਸਾਤਿਸਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੋਸਂ; ਯਂ ਅਜ੍ਝਾਚਰਨ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥਵਿਕਾਰਾਦੀਹਿ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ। **ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਵਿਕਾਰਾਦੀਹਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ। **ਉਪਘਾਤਿਕਾ** ਨਾਮ ਉਪਘਾਤਾ। **ਸਿਕ੍ਖੂਪਘਾਤਿਕਾ** ਨਾਮ ਸਿਕ੍ਖੂਪਘਾਤੋ। **ਭੋਗੂਪਘਾਤਿਕਾ** ਨਾਮ ਪਰਿਭੋਗੂਪਘਾਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ ਅਸਿਕ੍ਖਤੋ ਸਿਕ੍ਖੂਪਘਾਤਿਕਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਂ ਵਾ ਦੁਪ੍ਪਰਿਭੋਗਂ ਭੁਞ੍ਜਤੋ ਭੋਗੂਪਘਾਤਿਕਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਦ੍ਵੇ ਵੇਨਯਿਕਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਤ੍ਥਾ ਵਿਨਯਸਿਦ੍ਧਾ। **ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ** ਨਾਮ ਸਕਲੇ ਵਿਨਯਪਿਟਕੇ ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਵਸੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। **ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨੁਲੋਮਂ** ਨਾਮ ਚਤੂਸੁ ਮਹਾਪਦੇਸੇਸੁ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਸੇਤੁਘਾਤੋ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਯਘਾਤੋ; ਯੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਤ੍ਤਕਾਰਿਤਾ**ਤਿ ਮਤ੍ਤਾਯ ਪਮਾਣੇਨ ਕਰਣਂ; ਪਮਾਣੇ ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਯੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਿਕਂ ਕਾਯੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ; ਵਚੀਦ੍ਵਾਰਿਕਂ ਵਾਚਾਯ। **ਕਾਯੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤੀ**ਤਿ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥੇ ਵਿਨਾਪਿ ਦੇਸਨਾਯ

ਕਾਯੇਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ; ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਪਨ ਵਾਚਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। **ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਪਰਿਭੋਗੋ** ਨਾਮ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਪਰਿਭੋਗੋ। **ਬਾਹਿਰਪਰਿਭੋਗੋ** ਨਾਮ ਸੀਸਮਕ੍ਖਨਾਦਿ।

ਅਨਾਗਤਂ ਭਾਰਂ ਵਹਤੀਤਿ ਅਥੇਰੋਵ ਸਮਾਨੋ ਥੇਰੇਹਿ ਵਹਿਤਬ੍ਬਂ ਬੀਜਨਗਾਹਧਮ੍ਮਜ੍ਝੇਸਨਾਦਿਭਾਰਂ ਵਹਤਿ; ਤਂ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤੁਂ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ। **ਆਗਤਂ ਭਾਰਂ ਨ ਵਹਤੀ**ਤਿ ਥੇਰੋ ਥੇਰਕਿਚ੍ਚਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਥੇਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਾਮਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਭਾਸਿਤੁਂ, ਪਰਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਸਿਤੁਂ, ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਥੇਰਾਧੇਯ੍ਯਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਰਿਹਾਪੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਿਤਬ੍ਬਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਤੀ**ਤਿ ਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਿਤਬ੍ਬਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਿਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ। **ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਿਤਬ੍ਬਂ ਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਤੀ**ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਿਤਬ੍ਬਂ ਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਿਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ। ਏਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਦਿਵਾ ਚ ਰਤ੍ਤਿਂ ਚ ਆਸਵਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਨਨ੍ਤਰਦੁਕੇਪਿ ਵੁਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਦੁਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਤਿਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੩. ਤਿਕੇਸੁ **ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਂ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਸੇਵ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਤਤ੍ਥ ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਾਪਤ੍ਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ''ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਪਨਾਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਵੁਸੋਵਾਦੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਵੋ ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਏਵਂ ਸਮੁਦਾਚਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਵਕੇਨ, ਆਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ 'ਭਨ੍ਤੇ'ਤਿ ਵਾ 'ਆਯਸ੍ਮਾ'ਤਿ ਵਾ ਸਮੁਦਾਚਰਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਥੇਰਂ ਆਵੁਸੋਵਾਦੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਣਪਚ੍ਚਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਭਗਵਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੇ। ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਧਰਨ੍ਤੇਪਿ ਭਗਵਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇਪਿ।

ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਕਾਲੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਵਿਕਾਲੇ। ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਪਨ ਵਿਕਾਲੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਕਾਲੇ। ਅਵਸੇਸਾ ਕਾਲੇ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਕਾਲੇ ਚ। ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਂ ਰਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਸਂਵਰਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਯਨਂ ਦਿਵਾ। ਸੇਸਾ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚੇਵ ਦਿਵਾ ਚ। ''ਦਸਵਸ੍ਸੋਮ੍ਹਿ ਅਤਿਰੇਕਦਸਵਸ੍ਸੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਬਾਲੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਪਰਿਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਦਸਵਸ੍ਸੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਊਨਦਸਵਸ੍ਸੋ । ''ਅਹਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਨਵੋ ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਵਾ ਪਰਿਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਊਨਦਸਵਸ੍ਸੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਦਸਵਸ੍ਸੋ। ਸੇਸਾ ਦਸਵਸ੍ਸੋ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਊਨਦਸਵਸ੍ਸੋ ਚ। ''ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਬਾਲੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਅਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ''ਅਹਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਨਵਕੋ ਅਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੋ ਊਨਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਸਂ ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਊਨਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋ ਚ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤੋ, ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਏਵਰੂਪਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕ-ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ-ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗ-ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲ-ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯ-ਦੁਟ੍ਠਦੋਸ-ਸਙ੍ਘਭੇਦਪਹਾਰਦਾਨ-ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਾਦਿਭੇਦਂ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਾਦਿਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਯਂ ਅਰਹਾਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੋਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਾਦਿਭੇਦਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸੁਖਵੇਦਨਾਸਮਙ੍ਗੀ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਦੁਟ੍ਠਦੋਸਾਦਿਭੇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਸਮਙ੍ਗੀ, ਯਂ ਸੁਖਵੇਦਨਾਸਮਙ੍ਗੀ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂਯੇਵ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਵੇਦਨਾਸਮਙ੍ਗੀ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਤਯੋ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਾਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਾ। ਚਤੂਸੁ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ ਕਿਲੇਸਸਲ੍ਲੇਖਨਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਗੋਪਾਯਨਾ, ਇਮੇ ਹਿ ਤਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ। ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਦਯੋ ਪਨ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਤਯੋ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ''ਤਿ।

“ਦਸਵਸ੍ਸੋਮ੍ਹੀ”ਤਿ ਪਰਿਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ “ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋਮ੍ਹੀ”ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਬਾਲੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਊਨਦਸਵਸ੍ਸੋ “ਬ੍ਯਤ੍ਤੋਮ੍ਹੀ”ਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤ੍ਤਾ ਪਰਿਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਊਨਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸੋ ਚ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਬਾਲੋ; ਅਵਸੇਸਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਬਾਲੋ ਚ। ਵਸ੍ਸਂ ਅਨੁਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਕਾਲੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਜੁਣ੍ਹੇ; ਮਹਾਪਵਾਰਣਾਯ ਅਪ੍ਪਵਾਰੇਨ੍ਤੋ ਜੁਣ੍ਹੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਕਾਲੇ; ਅਵਸੇਸਂ ਕਾਲੇ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਜੁਣ੍ਹੇ ਚ। ਵਸ੍ਸੂਪਗਮਨਂ ਕਾਲੇ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੋ ਜੁਣ੍ਹੇ; ਮਹਾਪਵਾਰਣਾਯ ਪਵਾਰਣਾ ਜੁਣ੍ਹੇ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੋ ਕਾਲੇ; ਸੇਸਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਂ ਕਾਲੇ ਚੇਵ ਕਪ੍ਪਤਿ ਜੁਣ੍ਹੇ ਚ।

ਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਪਾਟਿਪਦਦਿਵਸੇ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਹੇਮਨ੍ਤੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ ਪਨ “ਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਦਿਵਸੇ ਅਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਹੇਮਨ੍ਤੇ ਆਪਜ੍ਜਤੀ”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਮ੍ਪਿ ਸੁਵੁਤ੍ਤਂ। “ਚਾਤੁਮਾਸਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਤਤੋ ਪਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਤਿਰੇਕਮਾਸੇ ਸੇਸੇ ਗਿਮ੍ਹਾਨੇ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਅਤਿਰੇਕਡ੍ਢਮਾਸੇ ਸੇਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਚ ਗਿਮ੍ਹੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ। ਸਤਿਯਾ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯ ਨਗ੍ਗੋ ਕਾਯਂ ਓਵਸ੍ਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਸ੍ਸੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ। ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਪੋਸਥਂ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪੋਸਥਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੁਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਞ੍ਚ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪੋਸਥਞ੍ਚ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਗਣੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਕੋ ਸੁਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਂ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਪੋਸਥਞ੍ਚ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਵਾਰਣਾਯਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਸਙ੍ਘੁਪੋਸਥੋ ਚ ਸਙ੍ਘਪਵਾਰਣਾ ਚ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਕਪ੍ਪਤਿ। ਗਣੁਪੋਸਥੋ ਚ ਗਣਪਵਾਰਣਾ ਚ ਗਣਸ੍ਸੇਵ ਕਪ੍ਪਤਿ। ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪੋਸਥੋ ਚ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਵਾਰਣਾ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸੇਵ ਕਪ੍ਪਤਿ। “ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ”ਤਿਆਦੀਨਿ ਭਣਨ੍ਤੋ ਵਤ੍ਥੁਂ ਛਾਦੇਤਿ ਨ ਆਪਤ੍ਤਿਂ, “ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਿ”ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਭਣਨ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਛਾਦੇਤਿ ਨੋ ਵਤ੍ਥੁਂ, ਯੋ ਨੇਵ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਅਯਂ ਵਤ੍ਥੁਞ੍ਚੇਵ ਛਾਦੇਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ।

ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤੀਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਮੇਵ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ **ਜਨ੍ਤਾਘਰਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ**। ਇਤਰਾਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਠਿਤੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਉਦਕੇ ਓਤਿਣ੍ਣੇਨਾਪਿ ਏਤਦੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਖਾਦਿਤੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵਤ੍ਥਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ ਸਬ੍ਬਕਪ੍ਪਿਯਤਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਵਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਨ੍ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ; ਨਿਨ੍ਨਂ ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਂ ਵਾ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਅਬ੍ਭਾਮਹਿਕਾਧੂਮਰਜਰਾਹੁਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਵਿਵਟਂਯੇਵ ਵਿਰੋਚਤਿ, ਨ ਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਤਥਾ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲਂ, ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋਪਿ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਯਮਾਨੋਵ ਵਿਰੋਚਤਿ ਨੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ।

ਅਞ੍ਞੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਗਿਲਾਨੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਗਿਲਾਨੋ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਗਿਲਾਨੋ ਚ।

ਅਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਬਹੀਤਿ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਬਹਿ, **ਬਹਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਅਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਮਞ੍ਚਾਦਿਂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਬਹਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਅਨ੍ਤੋ, ਅਵਸੇਸਂ ਪਨ **ਅਨ੍ਤੋ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹਿ ਚ**। **ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਯਾ**ਤਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਵਤ੍ਤਂ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨੋ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਉਪਚਾਰਸੀਮਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਬਹਿਸੀਮਾਯਾ**ਤਿ ਗਮਿਕੋ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਪਟਿਸਾਮਨਾਦਿਗਮਿਕਵਤ੍ਤਂ ਅਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਉਪਚਾਰਸੀਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਵਸੇਸਂ ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਯ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹਿਸੀਮਾਯ ਚ। ਸਤਿ ਵੁਡ੍ਢਤਰੇ ਅਨਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋ ਧਮ੍ਮਂ ਭਾਸਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨਾਮ। ਗਣਮਜ੍ਝੇਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸਨ੍ਤਿਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਕਾਯੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤੀ**ਤਿ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਕਾਯਂ ਅਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਵਚੀਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਕਾਯਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ ਨਾਮ। ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਮ੍ਪਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਮ੍ਪਿ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਗਣਪੁਗ੍ਗਲਮਜ੍ਝੇ ਪਨ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ।

ਆਗਾਲ੍ਹਾਯ ਚੇਤੇਯ੍ਯਾਤਿ ਆਗਾਲ੍ਹਾਯ ਦਲ੍ਹਭਾਵਾਯ ਚੇਤੇਯ੍ਯ; ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਾਦਿਕਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤਂ ਨ ਪੂਰਯਤੋ ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਲਜ੍ਜੀ ਚ ਹੋਤਿ ਬਾਲੋ ਚ ਅਪਕਤਤ੍ਤੋ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਬਾਲੋ “ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਾਧਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ”

ਅਪਕਤਤ੍ਤੋ ਵਾ ‘‘ਆਪਤ੍ਤਾਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਨ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ; ਬਾਲਭਾਵਮੂਲਕਂ ਪਨ ਅਪਕਤਤ੍ਤਭਾਵਮੂਲਕਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਆਪਨ੍ਨੋ; ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਆਪਨ੍ਨੋ; ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ।

ਕਾਯਿਕੋ ਦਵੋ ਨਾਮ ਪਾਸਕਾਦੀਹਿ ਜੂਤਕੀਲ਼ਨਾਦਿਭੇਦੋ ਅਨਾਚਾਰੋ; ਵਾਚਸਿਕੋ ਦਵੋ ਨਾਮ ਮੁਖਾਲਮ੍ਬਰਕਰਣਾਦਿਭੇਦੋ ਅਨਾਚਾਰੋ; ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਨਾਮ ਨਚ੍ਚਨਗਾਯਨਾਦਿਭੇਦੋ ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇਹਿ ਅਨਾਚਾਰੋ । ਕਾਯਿਕੋ ਅਨਾਚਾਰੋ ਨਾਮ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ; ਵਾਚਸਿਕੋ ਅਨਾਚਾਰੋ ਨਾਮ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ; ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਦ੍ਵਯੇਪਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ। **ਕਾਯਿਕੇਨ ਉਪਘਾਤਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸ੍ਸ ਅਸਿਕ੍ਖਨੇਨ, ਯੋ ਹਿ ਤਂ ਨ ਸਿਕ੍ਖਤਿ, ਸੋ ਨਂ ਉਪਘਾਤੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਅਸਿਕ੍ਖਨਂ ‘‘ਕਾਯਿਕਂ ਉਪਘਾਤਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੇਸਪਦਦ੍ਵਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਕਾਯਿਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨਾ**ਤਿ ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਕਾਦਿਨਾ ਵਾ ਗਣ੍ਡਫਾਲਨਾਦਿਨਾ ਵਾ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮੇਨ ; **ਵਾਚਸਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਸਾਸਨਉਗ੍ਗਹਣਆਰੋਚਨਾਦਿਨਾ; ਤਤਿਯਪਦਂ ਉਭਯਸਮ੍ਪਯੋਗਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਲਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾ ਭਣ੍ਡਨਨ੍ਤਿ ਅਲਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਰਿ, ਮਾ ਕਲਹਂ, ਮਾ ਵਿਵਾਦਂ ਕਰੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਵੋਹਰਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ; ਵਦਤੋਪਿ ਹਿ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਨ ਸੋਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। **ਨ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਪਚ੍ਚੇਕਟ੍ਠਾਨੇ**ਤਿ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਬੀਜਨਗ੍ਗਾਹਾਦਿਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਜੇਟ੍ਠਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ‘‘ਕਰੋਤੁ ਆਯਸ੍ਮਾ ਓਕਾਸਂ, ਅਹਂ ਤਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਨਾਲਂ ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਓਕਾਸੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। **ਸਵਚਨੀਯਂ ਨਾਦਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨਂ ਨ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਵਚਨਮ੍ਪਿ ਨ ਸੋਤਬ੍ਬਂ; ਯਤ੍ਥ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਨਯੋਤਿ ਯਂ ਸੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਿਨਯੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ; ਸੋ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਯੋਗੋ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ‘‘ਇਦਂ ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਓਕਾਸੋ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ‘‘ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਇਤਿ ਸੋ ਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ ਨਾਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾ ਸੋਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਨਯੋ ਨ ਸਾਕਚ੍ਛਾਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਵਿਨਯਪਞ੍ਹੋ ਨ ਸਾਕਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਕਥਾ ਨ ਸਂਸਨ੍ਦੇਤਬ੍ਬਾ।

ਇਦਮਪ੍ਪਹਾਯਾਤਿ ਏਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਪਟਿਞ੍ਞਾਤਾਦਿਕਂ ਲਦ੍ਧਿਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ। **ਸੁਦ੍ਧਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ। **‘‘ਪਾਤਬ੍ਯਤਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’**ਤਿ ਪਾਤਬ੍ਯਭਾਵਂ ਪਟਿਸੇਵਨਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ‘‘ਇਦਮਪ੍ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਪਨ ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਪਟਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਹਾਯ ਖੀਣਾਸਵਂ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤਂ, ਖਮਥ ਮੇ’’ਤਿ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਕਾਮੇਸੁ ਦੋਸੋ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਿਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਗਤਿਵਿਸੋਧਨਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨੀ**ਤਿ ਅਕੁਸਲਾਨਿ ਚੇਵ ਮੂਲਾਨਿ ਚ, ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਵਾ ਮੂਲਾਨਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ। ਕੁਸਲਮੂਲੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਦੁਟ੍ਠੁ ਚਰਿਤਾਨਿ ਵਿਰੂਪਾਨਿ ਵਾ ਚਰਿਤਾਨਿ **ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ**। ਸੁਟ੍ਠੁ ਚਰਿਤਾਨਿ ਸੁਨ੍ਦਰਾਨਿ ਵਾ ਚਰਿਤਾਨਿ **ਸੁਚਰਿਤਾਨਿ**। ਕਾਯੇਨ ਕਰਣਭੂਤੇਨ ਕਤਂ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ **ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ**। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਸੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਤਿਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚਤੁਕ੍ਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੪. ਚਤੁਕ੍ਕੇਸੁ **ਸਕਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤੀ**ਤਿ ਵਚੀਦ੍ਵ◌ਾਰਿਕੰ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਾਦਿਭੇਦੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥਟ੍ਠਾਨੰ ਗਤੋ ਪਰਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। **ਪਰਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਸਕਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤੀ**ਤਿ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਪਰਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਸਕਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। **ਸਕਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਸਕਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤੀ**ਤਿ ਵਚੀਦ੍ਵ◌ਾਰਿਕੰ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਾਦਿਭੇਦੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਸਕਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਦੇਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋਪਿ ਸਕਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। **ਪਰਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤੀ**ਤਿ ਯਾਵਤਤਿਯਕੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਪਰਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਵ◌ੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋਪਿ ਪਰਸ੍ਸ ਪਰਿਵ◌ਾਸਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਦੀਹਿ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਤੋ ਪਰੇਸੁ ਕਾਯਦ੍ਵ◌ਾਰਿਕੰ **ਕਾਯੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ **ਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਵਚੀਦ੍ਵ◌ਾਰਿਕੰ **ਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇ **ਕਾਯੇਨ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਕਾਯਦ੍ਵ◌ਾਰਿਕੰ ਕਾਯੇਨਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਮੇਵ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇ ਕਾਯੇਨ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਵਚੀਦ੍ਵ◌ਾਰਿਕੰ ਵ◌ਾਚਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਮੇਵ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਸਙ੍ਘਿਕਮਞ੍ਚਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੇਨ ਅਨਤ੍ਥਰਤੋ ਕਾਯਸਮ੍ਫੁਸਨੇ ਲੋਮਗਣਨਾਯ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ **ਪਸੁਤ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਨ ਆਪਨ੍ਨਭਾਵ◌ੰ ਞਤ੍ਵ◌ਾ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ **ਪਟਿਬੁਦ੍ਧੋ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਨ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥਟ੍ਠਾਨੇ ਸਯਨ੍ਤੋ **ਪਟਿਬੁਦ੍ਧੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਸੁਤ੍ਤੋ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ** ਨਾਮ। ਪਚ੍ਛਿਮਪਦਦ੍ਵਯਮ੍ਪਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਅਚਿਤ੍ਤਕਾਪਤ੍ਤਿੰ **ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਪਚ੍ਛਾ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਚਿਤ੍ਤਕੋ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਸਚਿਤ੍ਤਕਾਪਤ੍ਤਿੰ **ਸਚਿਤ੍ਤਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ** ਨਾਮ। ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਟ੍ਠਾਨੇ ਸਯਨ੍ਤੋ **ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਸੇਸਪਦਦ੍ਵਯਮ੍ਪਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਸਭਾਗੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਯੰ ਦੇਸਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਦਿਤੋ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਦਿਤੋ ਚ ਵ◌ੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਤੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਇਤਿ ਏਕਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਏਕਮੇਵ ਪਯੋਗੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਦੇਸੇਤੀ''ਤਿ ਇਦੰ ਚਤੁਕ੍ਕੰ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਕਮ੍ਮਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਪਤ੍ਤਿੰ **ਕਮ੍ਮੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ **ਅਕਮ੍ਮੇਨ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਵ◌ਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਆਦਿਕੰ **ਅਕਮ੍ਮੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਪਰਿਵ◌ਾਸਾਦਿਨਾ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਸਮਨੁਭਾਸਨੰ **ਕਮ੍ਮੇਨੇ**ਵ **ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਮ੍ਮੇਨ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਸੇਸੰ **ਅਕਮ੍ਮੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਕਮ੍ਮੇਨ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ।**

ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਠਮੋ ਸਕਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ, ਦੁਤਿਯੋ ਸਙ੍ਘਿਕੋਵ ਤਤਿਯੋ ਚੇਤਿਯਸਨ੍ਤਕੋ, ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਗਿਹਿਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਸੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਨਵਕਮ੍ਮਭੇਸਜ੍ਜਾਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਹਟੋ ਹੋਤਿ, ਅਵ◌ਾਪੁਰਣੰ ਦਾਤੁੰ ਅਨ੍ਤੋ ਠਪਾਪੇਤੁਞ੍ਚ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਸਮ੍ਮੁਖਾਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ **ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਪਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਿਚ੍ਚੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ **ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਵ◌ਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਆਦਿਕੰ **ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ **ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਸਮਨੁਭਾਸਨੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ **ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਏ**ਵ **ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਸੇਸੰ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵ◌ਾਦਾਦਿਭੇਦੰ **ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ**ਵ **ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ**ਵ **ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ**। ਅਜਾਨਨ੍ਤਚਤੁਕ੍ਕੰ ਅਚਿਤ੍ਤਕਚਤੁਕ੍ਕਸਦਿਸੰ।

ਲਿਙ੍ਗਪਾਤੁਭਾਵ◌ੇਨਾਤਿ ਸਯਿਤਸ੍ਸੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵ◌ਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵ◌ਾ ਲਿਙ੍ਗਪਰਿਵਤ੍ਤੇ ਜਾਤੇ ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਇਦਮੇਵ ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ। ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਨ ਅਸਾਧਾਰਣਾਪਤ੍ਤਿ ਲਿਙ੍ਗਪਾਤੁਭਾਵ◌ੇਨ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਸਹਪਟਿਲਾਭਚਤੁਕ੍ਕੇ ਯਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਲਿਙ੍ਗੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ, ਸੋ ਸਹ ਲਿਙ੍ਗਪਟਿਲਾਭੇਨ ਪਠਮੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵਸੇਨ ਸੇਟ੍ਠਭਾਵ◌ੇਨ ਚ ਪੁਰਿਮੰ ਪੁਰਿਸਲਿਙ੍ਗੰ ਜਹਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਪੁਰਿਸਕੁਤ੍ਤਪੁਰਿਸਾਕਾਰਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਕਾਯਵਚੀਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਵ◌ਾ ਪੁਰਿਸੋਤਿ ਵ◌ਾ ਏਵ◌ੰ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਯਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾਨਿ ਛਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਤੇਹਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਦੁਤਿਯਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਨ ਯਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਲਿਙ੍ਗੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ, ਸਾ ਪਚ੍ਛਾਸਮੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵ◌ਾ ਹੀਨਭਾਵ◌ੇਨ ਵ◌ਾ ਪਚ੍ਛਿਮਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਜੰ

ਗਤਂ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗਂ ਜਹਤਿ, ਵ◌ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਪੁਰਿਮਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਤੇ ਪੁਰਿਸਲਿਙ੍ਗੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਵ◌ੁਤ੍ਤਵ◌ਿਪਰੀਤਾ ਵ◌ਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਵ◌ਾ ਇਤ੍ਥੀਤਿ ਵ◌ਾ ਏਵ◌ਂ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਯਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾਨਿ ਸਤਂ ਤਿਂਸਵ੍ਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ, ਤੇਹਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ ਹੋਤਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਾਮੁਕ੍ਕਂਸਾਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਪਦੇਸਾ, ਤੇ ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਸਯਂ ਉਕ੍ਕਂਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਠਪਿਤਤ੍ਤਾ ''ਸਾਮੁਕ੍ਕਂਸਾ''ਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਪਰਿਭੋਗਾ**ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਪਰਿਭੋਗਾ , ਉਦਕਂ ਪਨ ਅਕਾਲਿਕਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਾਵਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਾਨਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਹਾਵ◌ਿਕਟਾਨਿ** ਕਾਲੋਦਿਸ੍ਸਤ੍ਤਾ ਯਥਾਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। **ਉਪਾਸਕੋ ਸੀਲਵ◌ਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਵ◌ਾ ਦਸ ਵ◌ਾ ਸੀਲਾਨਿ ਗੋਪਯਮਾਨੋ।

ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਦਿਚਤੁਕ੍ਕੇ ਸਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨੋ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਤੋ ਵ◌ਿਹਾਰਂ ਪਵ◌ਿਸਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਵ◌ਿਚਰਨ੍ਤੋ ਚ **ਆਗਨ੍ਤੁਕੋਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਆਵ◌ਾਸਿਕੋ**। ਆਵ◌ਾਸਿਕਵਤ੍ਤਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਨ **ਆਵ◌ਾਸਿਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ**। ਸੇਸਂ ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵ◌ਾਰਿਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਉਭੋਪਿ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ **ਨੇਵ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਆਵ◌ਾਸਿਕੋ**। ਗਮਿਯਚਤੁਕ੍ਕੇਪਿ ਗਮਿਯਵਤ੍ਤਂ ਅਪੂਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **ਗਮਿਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਆਵ◌ਾਸਿਕੋ**। ਆਵ◌ਾਸਿਕਵਤ੍ਤਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਨ **ਆਵ◌ਾਸਿਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਗਮਿਕੋ**। ਸੇਸਂ ਉਭੋਪਿ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਉਭੋਪਿ ਨਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਵਤ੍ਥੁਨਾਨਤ੍ਤਤਾਦਿਚਤੁਕ੍ਕੇ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ **ਵਤ੍ਥੁਨਾਨਤ੍ਤਤਾਵ ਹੋਤਿ**,ਨਆਪਤ੍ਤਿਨਾਨਤ੍ਤਤਾ। ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਹਿ ਸਾ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ। ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਾਰਾਜਿਕਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ਂ **ਆਪਤ੍ਤਿਨਾਨਤ੍ਤਤਾ**ਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾਨਤ੍ਤਤਾ, ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਹਿ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੋਵ ਵਤ੍ਥੁ। ਤਥਾ ''ਲਸੁਣਕ੍ਖਾਦਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾਪੇਤ੍ਥ ਨਯੇਨ ਯੋਜਨਾ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਤੇਰਸਹਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ **ਵਤ੍ਥੁਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਚੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਚ**। ਏਵ◌ਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾਦੀਨਂ ਅਨਿਯਤਾਦੀਹਿ। ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਏਕਤੋ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ **ਨੇਵ ਵਤ੍ਥੁਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਨਾਨਤ੍ਤਤਾ**। ਵ◌ੀਸੁਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਸੇਸਾ ਸਾਧਾਰਣਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਵਤ੍ਥੁਸਭਾਗਾਦਿਚਤੁਕ੍ਕੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੇ **ਵਤ੍ਥੁਸਭਾਗਤਾ, ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਸਭਾਗਤਾ**, ਚਤੂਸੁ ਪਾਰਾਜਿਕੇਸੁ **ਆਪਤ੍ਤਿਸਭਾਗਤਾ, ਨੋ ਵਤ੍ਥੁਸਭਾਗਤਾ**। ਏਸ ਨਯੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾਦੀਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚ ਚਤੂਸੁ ਪਾਰਾਜਿਕੇਸੁ **ਵਤ੍ਥੁਸਭਾਗਤਾ ਚੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਸਭਾਗਤਾ ਚ**। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਾਸੁ ਸਾਧਾਰਣਾਪਤ੍ਤੀਸੁ। ਅਸਾਧਾਰਣਾਪਤ੍ਤਿਯਂ **ਨੇਵ ਵਤ੍ਥੁਸਭਾਗਤਾ ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਸਭਾਗਤਾ**। ਯੋ ਹਿ ਪੁਰਿਮਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਠਮੋ ਪਞ੍ਹੋ, ਸੋ ਇਧ ਦੁਤਿਯੋ; ਯੋ ਚ ਤਤ੍ਥ ਦੁਤਿਯੋ, ਸੋ ਇਧ ਪਠਮੋ। ਤਤਿਯਚਤੁਤ੍ਥੇਸੁ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਉਪਜ੍ਝਾਯਚਤੁਕ੍ਕੇ ਸਦ੍ਧਿਵ◌ਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਰਣੇ ਆਪਤ੍ਤਿਂ **ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵ◌ਿਹਾਰਿਕੋ** ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਵਤ੍ਤਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਸਦ੍ਧਿਵ◌ਿਹਾਰਿਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ;** ਸੇਸਂ ਉਭੋਪਿ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਉਭੋਪਿ ਨਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਆਚਰਿਯਚਤੁਕ੍ਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਆਦਿਯਨ੍ਤੁਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਾਦਂ ਵ◌ਾ ਅਤਿਰੇਕਪਾਦਂ ਵ◌ਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਆਦਿਯਨ੍ਤੋ **ਗਰੁਕਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ,** ਊਨਕਪਾਦਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀਤਿ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪਯੋਜੇਨ੍ਤੋ **ਲਹੁਕਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ**। ਏਤੇਨ ਨਯੇਨ ਸੇਸਪਦਤ੍ਤਯਂ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਭਿਵ◌ਾਦਨਾਰਹਚਤੁਕ੍ਕੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਤਾਵ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਨਵਮਭਿਕ੍ਖੁਨਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਪਿ **ਅਭਿਵ◌ਾਦਨਾਰਹਾ ਨੋ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਾਰਹਾ**। ਅਵ◌ਿਸੇਸੇਨ ਚ ਵ◌ਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵ◌ੁਡ੍ਢਤਰੋ। ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਰਿਵ◌ਾਸਿਕਸ੍ਸ ਸਮੀਪਗਤੋ ਤਦਹੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਪਿ **ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਾਰਹੋ ਨੋ ਅਭਿਵ◌ਾਦਨਾਰਹੋ**। ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵ◌ੁਡ੍ਢੋ ਨਵਕਸ੍ਸ

ਅਭਿਵਾਦਨਾਰਹੋ ਚੇਵ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਾਰਹੋ ਚ। ਨਵਕੋ ਪਨ ਵੁਡ੍ਢਸ੍ਸ **ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦਨਾਰਹੋ ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਾਰਹੋ**। ਆਸਨਾਰਹਚਤੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਠਮਪਦਂ ਪੁਰਿਮਚਤੁਕ੍ਕੇ ਦੁਤਿਯਪਦੇਨ, ਦੁਤਿਯਪਦਞ੍ਚ ਪਠਮਪਦੇਨ ਅਤ੍ਥਤੋ ਸਦਿਸਂ।

ਕਾਲਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ **ਕਾਲੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਵਿਕਾਲੇ**, ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਾਪਤ੍ਤਿਂ **ਵਿਕਾਲੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਕਾਲੇ**, ਸੇਸਂ **ਕਾਲੇ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਕਾਲੇ ਚ**, ਅਸਾਧਾਰਣਂ **ਨੇਵ ਕਾਲੇ ਨੋ ਵਿਕਾਲੇ**। ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਾਮਿਸਂ **ਕਾਲੇ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੋ ਵਿਕਾਲੇ**। ਪਾਨਕਂ **ਵਿਕਾਲੇ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਪੁਨਦਿਵਸਮ੍ਹਿ ਨੋ ਕਾਲੇ**। ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ **ਕਾਲੇ ਚੇਵ ਕਪ੍ਪਤਿ ਵਿਕਾਲੇ ਚ**। ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਲਾਤੀਤਂ ਯਾਵਕਾਲਿਕਾਦਿਤ੍ਤਯਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਕਮਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਞ੍ਚ **ਨੇਵ ਕਾਲੇ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੋ ਵਿਕਾਲੇ**।

ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਚਤੁਕ੍ਕੇ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਸੀਮਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ **ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋ ਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ**; ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗੇਨ ਗਣੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋ ਗੁਣਙ੍ਗੁਣੂਪਾਹਨਂ ਧੁਵਨਹਾਨਂ ਚਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਾਨਿ ਚ **ਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇਸੁ**। ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ''ਇਧ ਨ ਕਪ੍ਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋਪਿ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇਸੁ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਇਧ ਕਪ੍ਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਨ ਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਸਾਪਤ੍ਤਿਂ ਉਭਯਤ੍ਥ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਨ ਕਤ੍ਥਚਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਦੁਤਿਯਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗੇਨ ਗਣੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਦਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਥੁ **ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਕਪ੍ਪਤਿ**। ''ਇਦਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਦੀਪੇਤੁਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੋ ਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ। ''ਇਦਂ ਨ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਦੀਪੇਤੁਂ ਪਨ **ਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇਸੁ** । ਸੇਸਂ ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਞ੍ਚ ਲੋਣਾਨੀ''ਤਿਆਦਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਂ ਉਭਯਤ੍ਥ ਕਪ੍ਪਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਉਭਯਤ੍ਥਾਪਿ ਨ ਕਪ੍ਪਤਿ।

ਅਨ੍ਤੋਆਦਿਚਤੁਕ੍ਕੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯਾਦਿਂ **ਅਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਬਹਿ**, ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਙ੍ਘਿਕਮਞ੍ਚਾਦੀਨਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ **ਬਹਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਅਨ੍ਤੋ**, ਸੇਸਂ **ਅਨ੍ਤੋ ਚੇਵ ਬਹਿ ਚ**, ਅਸਾਧਾਰਣਂ **ਨੇਵ ਅਨ੍ਤੋ ਨ ਬਹਿ**। ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਦਿਚਤੁਕ੍ਕੇ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਵਤ੍ਤਂ ਅਪੂਰੇਨ੍ਤੋ **ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ**, ਗਮਿਯੋ **ਬਹਿਸੀਮਾਯ** ਮੁਸਾਵਾਦਾਦਿਂ **ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਯ ਚ ਬਹਿਸੀਮਾਯ ਚ ਆਪਜ੍ਜਤਿ**,ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਨ ਕਤ੍ਥਚਿ।ਗਾਮਚਤੁਕ੍ਕੇ ਅਨ੍ਤਰਘਰਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਖਿਯਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ **ਗਾਮੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਅਰਞ੍ਞੇ**। ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਰੁਣਂ ਉਟ੍ਠਾਪਯਮਾਨਾ **ਅਰਞ੍ਞੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਨੋ ਗਾਮੇ**। ਮੁਸਾਵਾਦਾਦਿਂ **ਗਾਮੇ ਚੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਰਞ੍ਞੇ ਚ**, ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਨ ਕਤ੍ਥਚਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਤਿ ''ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨੀ ਪਦੀਪੋ ਚ ਉਦਕਂ ਆਸਨੇਨ ਚਾ''ਤਿ ਇਦਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ''ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਤੁਕ੍ਖਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਨਾ ਚ ਓਵਾਦੋ''ਤਿ ਇਮੇ ਪਨ ''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਾਤਿ** ਉਪੋਸਥੋ ਯਾਵਤਿਕਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਤੇ ਆਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਵਜ੍ਜਨੀਯਾ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਨਞ੍ਞਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨੀ**ਤਿ ''ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸੇਯ੍ਯਾਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ''ਏਹਾਵੁਸੋ ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ''ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਉਪਦਹਨਂ, ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਤਿਟ੍ਠਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ। **ਚਤਸ੍ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯੋ**ਤਿ ''ਏਕਰਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਅਞ੍ਞਂ ਨਵਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਆਗਤਾ ਤੇਰਸਹਿ ਸਮ੍ਮੁਤੀਹਿ ਮੁਤ੍ਤਾ **ਸਮ੍ਮੁਤਿਯੋ**। ਗਿਲਾਨਚਤੁਕ੍ਕੇ ਅਞ੍ਞਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ ਲੋਲਤਾਯ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ **ਗਿਲਾਨੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ**, ਅਭੇਸਜ੍ਜਕਰਣੀਯੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ **ਅਗਿਲਾਨੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ**, ਮੁਸਾਵਾਦਾਦਿਂ ਉਭੋਪਿ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਉਭੋਪਿ ਨਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਚਤੁਕ੍ਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਞ੍ਚਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੫. **ਪਞ੍ਚੇਕੇਸੁ ਪਞ੍ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਨਿਯਤਾ**ਤਿ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਾਨਮੇਵ◌ੇਤੰ ਗਹਣੰ। **ਪਞ੍ਚ ਛੇਦਨਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ** ਨਾਮ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਮਞ੍ਚਪੀਠੇ ਨਿਸੀਦਨਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਸੁ ਸੁਗਤਚੀਵਰੇ ਚ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹੀ**ਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਤਾ, ਅਞ੍ਞਾਣਤਾ, ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਪ੍ਪਕਤਤਾ, ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ। **ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਮੁਸਾਵ◌ਾਦਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਦੁਕ੍ਕਟਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ। **ਅਨਾਮਨ੍ਤਚਾਰੋ**ਤਿ ''ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ◌ਾ ਚਾਰਸ੍ਸ ਅਭਾਵ◌ੋ। **ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ''ਗਣਭੋਜਨੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ ਸਮਯੰ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਭੋਜਨੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਨਾਮ; ਤਥਾ ਅਕਰਣੰ **ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ**। **ਅਵ◌ਿਕਪ੍ਪਨਾ** ਨਾਮ ਯਾ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਵ◌ਿਕਪ੍ਪਨਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਅਕਰਣੰ। ਇਮਾਨਿ ਹਿ ਪਞ੍ਚ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਸ੍ਸ ਧੁਤਙ੍ਗੇਨੇਵ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ। **ਉਸ੍ਸਙ੍ਕਿਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ**ਤਿ ਯੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਉਸ੍ਸਙ੍ਕਿਤੋ ਚੇਵ ਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਚ। ਅਪਿ ਅਕੁਪ੍ਪਧਮ੍ਮੋ ਖੀਣਾਸਵ◌ੋਪਿ ਸਮਾਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਗੋਚਰਾ ਪਰਿਹਰਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਹਿ ਏਤੇਸੁ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਯਸਤੋ ਵ◌ਾ ਗਰਹਤੋ ਵ◌ਾ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸੋਸਾਨਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਸਾਨੇ ਪਤਿਤਕੰ। **ਪਾਪਣਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਆਪਣਦ੍ਵ◌ਾਰੇ ਪਤਿਤਕੰ। **ਥੂਪਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਵਮ੍ਮਿਕੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮਕਤੰ। **ਆਭਿਸੇਕਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਨਹਾਨਟ੍ਠਾਨੇ ਵ◌ਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਭਿਸੇਕਟ੍ਠਾਨੇ ਵ◌ਾ ਛਡ੍ਡਿਤਚੀਵਰੰ। **ਭਤਪਟਿਯਾਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਸਾਨੰ ਨੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਨ ਆਨੀਤਕੰ। **ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਚੋਰਾ** ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ।

ਪਞ੍ਚਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਕਾਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਪਠਮੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞੀ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਕੁਟਿੰ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਏਵ◌ੰ ਅਨੁਰਪੇਯ੍ਯਾਲੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਕਾਯਤੋ ਚ ਵ◌ਾਚਤੋ ਚਾ**ਤਿ ਤਤਿਯੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞੀ ਸੰਵ◌ਿਦਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਕੁਟਿੰ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਏਵ◌ੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯੋ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਾਰਾਜਿਕਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਞ੍ਚ ਅਵਸੇਸਾ।

ਪਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਾਨੀਤਿ ਤਜ੍ਜਨੀਯਨਿਯਸ੍ਸਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਪਟਿਸਾਰਣੀਯਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਞ੍ਚ ਤਿਵ◌ਿਧਮ੍ਪਿ ਏਕਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚ। **ਯਾਵਤਤਿਯਕੇ ਪਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ , ਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾਦਿਸਮਨੁਭਾਸਨਾਸੁ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। **ਅਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਅਦਿਨ੍ਨੰ। **ਅਵ◌ਿਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮੀਤਿ ਚੇਤਨਾਯ ਅਭਾਵ◌ੇਨ ਅਵ◌ਿਦਿਤੰ। **ਅਕਪ੍ਪਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਮਣਕਪ੍ਪੇਹਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯਕਤੰ; ਯੰ ਵ◌ਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮੰਸੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯਭੋਜਨੰ। **ਅਕਤਾਤਿਰਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਵ◌ਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੰ ਅਕਤੰ। **ਸਮਜ੍ਜਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਟਸਮਜ੍ਜਾਦਿਦਾਨੰ। **ਉਸਭਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਗਣਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰੇ ਉਸਭਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੰ। **ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਵ◌ਾਸੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮੰ ਕਾਰੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਇਦੰ ਪਨ ਪਟਿਭਾਨਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਦਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ। ਇਮਾਨਿ ਹਿ ਪਞ੍ਚ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਮਤਾਨਿ, ਅਥ ਖੋ ਅਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਕੁਸਲਾਨਿਯੇਵ । **ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਟਿਭਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਟਿਭਾਨਨ੍ਤਿ ਕਥੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। **ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਦੁਪ੍ਪਟਿਵ◌ਿਨੋਦਯਾ**ਤਿ ਨ ਸੁਪਟਿਵ◌ਿਨੋਦਯਾ; ਉਪਾਯੇਨ ਪਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਨੁਰੂਪਾਹਿ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਅਨੁਸਾਸਨਾਦੀਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਪਟਿਵ◌ਿਨੋਦੇਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਕਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸੀਦਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਮਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ – ਕਟਅਨ੍ਧਕਾਰਵ◌ਾਸੀ **ਫੁਸ੍ਸਦੇਵਤ੍ਥੇਰੋ** ਕਿਰ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੰ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਿਨ੍ਦੁਵ◌ਾਰਕੁਸੁਮਸਨ੍ਥਤਮਿਵ ਸਮਵ◌ਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਵ◌ਾਲਿਕੰ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਮਾਰੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਾਲ਼ਮਕ੍ਕਟੋ ਵ◌ਿਯ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੇ ਗੋਮਯੰ ਵ◌ਿਪ੍ਪਕਿਰਨ੍ਤੋ ਗਤੋ। ਥੇਰੋ ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ, ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇਪਿ ਜਰਗ੍ਗਵ◌ੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਤਾਦਿਸਮੇਵ ਵ◌ਿਪ੍ਪਕਾਰੰ ਅਕਾਸਿ। ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਵਙ੍ਕਪਾਦੰ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵ◌ੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਾਦੇਨ ਪਰਿਕਸਨ੍ਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਥੇਰੋ ''ਏਵਰੂਪੋ ਬੀਭਚ੍ਛਪੁਰਿਸੋ ਸਮਨ੍ਤਾ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇਸੁ ਗੋਚਰਗਾਮੇਸੁ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਮਾਰੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ''ਮਾਰੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਾਰੋਮ੍ਹਿ, ਨ ਦਾਨਿ ਤੇ ਵਞ੍ਚੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਖਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ ਤਯਾ ਤਥਾਗਤੋ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ''ਮਾਰੋ ਨਾਮ ਮਹਾਨੁਭਾਵ◌ੋ ਹੋਤਿ, ਇਙ੍ਘ ਤਾਵ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਦਿਸੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵ◌ੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਾਹੀ''ਤਿ? ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਭਨ੍ਤੇ,

ਤਾਦਿਸਂ ਰੂਪਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤੁਂ; ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਤਂਸਰਿਕ੍ਖਕਂ ਪਤਿਰੂਪਕਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਕਭਾਵਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਰੂਪਸਦਿਸੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਮਾਰਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਤਾਵ ਸਰਾਗਦੋਸਮੋਹੋ ਏਵਂ ਸੋਭਤਿ, ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਨ ਸੋਭਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵੀਤਰਾਗਦੋਸਮੋਹੋ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਮਾਰੋ ''ਵਞ੍ਚਿਤੋਮ੍ਹਿ ਤਯਾ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋਪਿ ''ਕਿਂ ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਮਾਰ, ਤਾਦਿਸਂ ਵਞ੍ਚੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਲੋਕਨ੍ਤਰਵਿਹਾਰੇਪਿ ਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਓਦਾਤਕਸਿਣਂ ਪਟਿਲਭਿ। ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਫਲਤ੍ਤਯਂ ਸਚ੍ਛਾਕਾਸਿ।

ਪਰਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸੀਦਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਮਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ – **ਤਿਸ੍ਸੋ** ਨਾਮ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁ ਜਮ੍ਬੁਕੋਲਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਕਾਰਛਡ੍ਡਨਿਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ **ਤਿਸ੍ਸਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ** ਨਾਮ ਨਾਵਾਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਭਾਵਿਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਾਸਹਸ੍ਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਇਤਰੋ ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਵਿਹਾਰੇ ਥੇਰੋ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿ। ਯੋਨਕਵਿਸਯਤੋ ਚੇਤਿਯਵਨ੍ਦਕਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਥੇਰਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇਯੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਥੇਰੋ ਅਟ੍ਠ ਕਪ੍ਪੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ, ਏਕੋ ਸੋਲ਼ਸ, ਏਕੋ ਵੀਸਤਿ, ਏਕੋ ਤਿਂਸ ਕਪ੍ਪੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ।

ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ – ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਵਿਹਾਰੇ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਞ੍ਚ ਬੋਧਿਯਙ੍ਗਣਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਹਾਯਿਤੁਂ ਗਤੋ। ਦੇਵਤਾ ''ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਕਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਪੁਪ੍ਫਹਤ੍ਥਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਤਰਗਾਮਵਾਸਿਕਾਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਧੇਵ ਵਸਾਮ, ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਕਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵਤ੍ਤੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਹਤ੍ਥਾ ਠਿਤਾਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਦੇਵਤਾ ਆਹਂਸੁ।

ਪਾਸਾਦਿਕਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ – ਏਕਂ ਕਿਰ ਅਮਚ੍ਚਪੁਤ੍ਤਂ ਅਭਯਤ੍ਥੇਰਞ੍ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਅਯਂ ਕਥਾ ਉਦਪਾਦਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਮਚ੍ਚਪੁਤ੍ਤੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ, ਅਭਯਤ੍ਥੇਰੋਤਿ ਉਭੋਪਿ ਨੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਞਾਤਕਾ ਅਮਚ੍ਚਪੁਤ੍ਤਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਅਗਮਂਸੁ। ਥੇਰਮਾਤਾਪਿ ਪਾਸਾਦਿਕਂ ਚੀਵਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਹਿਣਿ, ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਕੇਸੇ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਾਚੇਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਤੂ''ਤਿ। ਅਮਚ੍ਚਪੁਤ੍ਤੋ ਞਾਤਿਪਰਿਵੁਤੋ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇਨ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਆਰੁਲ੍ਹੋ, ਅਭਯਤ੍ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇਨ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਆਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੇ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਕਚਵਰਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਗਗ੍ਗਾਹਂ ਗਣ੍ਹਾਸੀ''ਤਿ। ਅਤੀਤਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਿਰ ਅਭਯਤ੍ਥੇਰੋ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਗਾਮੇ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿ, ਅਮਚ੍ਚਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਉਪਾਸਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਕਚਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ ਕਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਵਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਵਣ੍ਣਿਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ – ਆਯਸ੍ਮਾ ਕਿਰ **ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ** ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਬ੍ਭਾਰੇ ਅਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਰੋਧਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਗਵਾ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਸਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਪਾਦਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਞ੍ਛਿ। ਥੇਰੋ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬਲਵਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜਣ੍ਣੁਕੇਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ''ਅਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਵਤ ਮੇ ਸਤ੍ਥਾ ਅਞ੍ਞਾਸਿ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਦਾਨਿ ਚੋਦਨਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਗਵਾ ''ਕੁਹਿਂ ਗਤੋਸਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨ ਪਤਿਰੂਪਂ ਦਾਨਿ ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰੋ ਗਣ੍ਠਿਕਪਟਿਮੁਞ੍ਚਨਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਪਾਦੇਨ ਕਚਵਰਂ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਸਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ, ਏਤ੍ਤਕੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਞ੍ਚ ਵਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਸਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ''ਅਯਂ ਚੋਦਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਕਥਾ, ਅਯਂ ਪਚ੍ਛਿਮਕਥਾ, ਅਯਂ ਚੁਦਿਤਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਕਥਾ, ਅਯਂ ਪਚ੍ਛਿਮਕਥਾ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਗਯ੍ਹੂਪਗਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਨ ਗਯ੍ਹੂਪਗ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਪਨ **ਪਰਸ੍ਸ ਭਾਸਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ** ਨਾਮ। **ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਵਾਤਿ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮੂਲਾਨਿ ਕਾਯੋ ਚ ਵਾਚਾ ਚ, ਤਾਨਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਸਮੁਦਯ**ਨ੍ਤਿ ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਦਯੋ ਨਾਮ, ਤਾਨਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਪਾਰਾਜਿਕਾਦੀਨਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਨਿਰੋਧ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸਨਾਯ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ, ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਯਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਰੋਧਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਸਤ੍ਤ ਸਮਥੇ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪਨ **ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਂ** ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਪਞ੍ਚਕੇ **ਅਧਿਕਰਣਂ** ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ। **ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ** ਨਾਮ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਮੂਲਾਨਿ – ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸ ਮੂਲਾਨਿ, ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਚੁਦ੍ਦਸ, ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਛ, ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਏਕਂ; ਤਾਨਿ ਪਰਤੋ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਅਧਿਕਰਣਸਮੁਦਯੋ** ਨਾਮ ਅਧਿਕਰਣਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ। ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ; ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ; ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਸਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ; ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਙ੍ਘਕਿਚ੍ਚਾਨੀਤਿ ਇਮਂ ਵਿਭਾਗਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਅਧਿਕਰਣਨਿਰੋਧਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਮੂਲਾਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਮਥਂ ਪਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ; ''ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਦ੍ਵੀਹਿ, ਇਦਂ ਚਤੂਹਿ, ਇਦਂ ਤੀਹਿ ਇਦਂ ਏਕੇਨ ਸਮਥੇਨ ਸਮ੍ਮਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਤ੍ਤ ਸਮਥੇ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪਨ **ਅਧਿਕਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਂ** ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ। **ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ, ਇਦਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ''ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਨਿਦਾਨਾਨਂ ਇਦਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਇਦਂ ਏਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਪਠਮਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਵਚਨਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਕਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿ-ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਞਤ੍ਤਿਕਿਚ੍ਚਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਓਸਾਰਣਾਦੀਸੁ ਨਵਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮੇਸੁ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਨ ਪੁਬ੍ਬਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ ਨ ਅਪਰਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਥੇਤਬ੍ਬਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਞਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਪਚ੍ਛਾ ਨ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾਤਿਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਅਕਾਲਞ੍ਞੂ ਚ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਕਾਲਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਨਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋ ਅਯਾਚਿਤੋ ਭਾਸਤਿ, ਞਤ੍ਤਿਕਾਲਮ੍ਪਿ ਞਤ੍ਤਿਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਞਤ੍ਤਿਓਕਾਸਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਮਨ੍ਦਤ੍ਤਾ ਮੋਮੂਹਤ੍ਤਾਤਿ ਕੇਵਲਂ ਅਞ੍ਞਾਣੇਨ ਮੋਮੂਹਭਾਵੇਨ ਧੁਤਙ੍ਗੇ ਆਨਿਸਂਸਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ**ਤਿ ਤੇਨ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨ ਪਚ੍ਚਯਲਾਭਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ। **ਪਵਿਵੇਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਉਪਧਿਵਿਵੇਕਂ। **ਇਦਮਤ੍ਥਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਯ ਕਲ੍ਯਾਣਾਯ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਤ੍ਥੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਮਤ੍ਥਿ, ਇਦਮਤ੍ਥਿਨੋ ਭਾਵੋ ਇਦਮਤ੍ਥਿਤਾ; ਤਂ ਇਦਮਤ੍ਥਿਤਂਯੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਲੋਕਾਮਿਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਉਪੋਸਥਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਨਵਵਿਧਂ ਉਪੋਸਥਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਧਮ੍ਮੇਨਵਗ੍ਗਾਦਿਭੇਦਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਮਾਤਿਕਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਨਵਵਿਧਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਵਾਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਨਵਵਿਧਂ ਪਵਾਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਪਵਾਰਣਾਕਮ੍ਮਂ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਅਪਾਸਾਦਿਕਪਞ੍ਚਕੇ – **ਅਪਾਸਾਦਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦਿ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਾਸਾਦਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਾਦਿ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਤਿਵੇਲ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਬਹੁਤਰਂ ਕਾਲਂ ਕੁਲੇਸੁ ਅਪ੍ਪਂ ਵਿਹਾਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਓਤਾਰੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਓਤਰਣਂ। **ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਾਦਿਭੇਦਂ । **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਞ੍ਚਕੇ**ਪਵਾਰਣਾਗ੍ਗਹਣੇਨ ਨਵਵਿਧਾਪਿ ਪਵਾਰਣਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਛਕ੍ਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੬. ਛਕ੍ਕੇਸੁ – **ਛ ਸਾਮੀਚਿਯੋ**ਤਿ ''ਸੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਬ੍ਭਿਤੋ, ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ'', ''ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਕਂ, ਮਾ ਵੋ ਸਕਂ ਵਿਨਸ੍ਸਾਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ'', ''ਅਯਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਤ੍ਤੋ ਯਾਵ ਭੇਦਨਾਯ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ'', ''ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ'', ''ਅਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪਞ੍ਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ'', ''ਯਸ੍ਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੋ ਹਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀ''ਤਿ ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇਯੇਵ **ਛ ਸਾਮੀਚਿਯੋ। ਛ ਛੇਦਨਕਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਉਦਕਸਾਟਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਛ। **ਛਹਾਕਾਰੇਹੀ**ਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਤਾ ਅਞ੍ਞਾਣਤਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਪਕਤਤਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਰਤ੍ਤਛਾਰਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮਾਦੀਸੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। **ਛ ਆਨਿਸਂਸਾ ਵਿਨਯਧਰੇ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸਾਧੇਯ੍ਯੋ ਉਪੋਸਥੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਛ।

ਛ ਪਰਮਾਨੀਤਿ ''ਦਸਾਹਪਰਮਂ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਮਾਸਪਰਮਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਪਰਮਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਤੋ ਚੀਵਰਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮਂ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਨਵਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਪਰਮਤਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਤਿਯੋਜਨਪਰਮਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਦਸਾਹਪਰਮਂ ਅਤਿਰੇਕਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਤ੍ਤਾਹਪਰਮਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਛਾਰਤ੍ਤਪਰਮਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤੇਨ ਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮਂ, ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸਪਰਮਂ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਰਮਂ ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਂ , ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਰਮਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ **ਚੁਦ੍ਦਸ ਪਰਮਾਨਿ**। ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਾਨਿ ਛ ਏਕਂ ਛਕ੍ਕਂ, ਤਤੋ ਏਕਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸੇਸੁ ਏਕੇਕਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਛਕ੍ਕਾਨਿ ਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ।

ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋਤਿ ਤੀਣਿ ਛਕ੍ਕਾਨਿ ਅਨ੍ਤਰਪੇਯ੍ਯਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਛ ਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ਤਜ੍ਜਨੀਯ-ਨਿਯਸ੍ਸ-ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯ-ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਚ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਚ ਵੁਤ੍ਤਦ੍ਵਯਮ੍ਪਿ ਏਕਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਏਕਨ੍ਤਿ ਛ। **ਨਹਾਨੇ**ਤਿ ਓਰੇਨਡ੍ਢਮਾਸਂ ਨਹਾਨੇ; ਵਿਪ੍ਪਕਤਚੀਵਰਾਦਿਛਕ੍ਕਦ੍ਵਯਂ ਕਥਿਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਛਕ੍ਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਤ੍ਤਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੭. ਸਤ੍ਤਕੇਸੁ – **ਸਤ੍ਤ ਸਾਮੀਚਿਯੋ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਛਸੁ ''ਸਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨਬ੍ਭਿਤਾ, ਤਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਸਤ੍ਤ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਾ**ਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ 'ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਕਾਰੇਤਿ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। ਧਮ੍ਮਿਕਾਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਹਕਰਣੀਯੇਨ ਗਨ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਂ । **ਸਤ੍ਤਾਨਿਸਂਸਾ ਵਿਨਯਧਰੇ**ਤਿ ''ਤਸ੍ਸਾਧੇਯ੍ਯੋ ਉਪੋਸਥੋ ਪਵਾਰਣਾ''ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਸਤ੍ਤ ਪਰਮਾਨੀ**ਤਿ ਛਕ੍ਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿਯੇਵ ਸਤ੍ਤਕਵਸੇਨ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਕਤਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਦ੍ਵੇ ਸਤ੍ਤਕਾਨਿ ਕਥਿਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਨ ਹੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਕਾਤਬ੍ਬਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸਤ੍ਤਕਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ, ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ; ਤਾਨਿ ਤੀਣਿਪਿ ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ। **ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਅਸਤਂ ਧਮ੍ਮਾ, ਅਸਨ੍ਤੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਅਸੋਭਨਾ ਹੀਨਾ ਲਾਮਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਧਮ੍ਮਾ; ਸਨ੍ਤੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਉਤ੍ਤਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਟ੍ਠਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੮. ਅਟ੍ਠਕੇਸੁ – **ਅਟ੍ਠਾਨਿਸਂਸੇ**ਤਿ ''ਨ ਮਯਂ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਵਿਨਾ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਮਯਂ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਵਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮ, ਯਾਗੁਪਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮ, ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਵਿਨਾ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਕੋਸਮ੍ਬਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤੇ ਆਨਿਸਂਸੇ। ਦੁਤਿਯਅਟ੍ਠਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ, ਤਮ੍ਪਿ ਹਿ ਏਵਮੇਵ ਕੋਸਮ੍ਬਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਟ੍ਠ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤੇਰਸਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਤ੍ਤਰਸਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋਤਿ ਅਟ੍ਠ। **ਅਟ੍ਠਹਾਕਾਰੇਹਿ ਕੁਲਾਨਿ ਦੂਸੇਤੀ**ਤਿ ਕੁਲਾਨਿ ਦੂਸੇਤਿ ਪੁਪ੍ਫੇਨ ਵਾ ਫਲੇਨ ਵਾ ਚੁਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਵੇਲੁਯਾ ਵਾ ਵੇਜ੍ਜਿਕਾਯ ਵਾ ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਕੇਨ ਵਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ। **ਅਟ੍ਠ ਮਾਤਿਕਾ** ਚੀਵਰਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ, ਅਪਰਾ ਅਟ੍ਠ ਕਥਿਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹੀ**ਤਿ ਲਾਭੇਨ ਅਲਾਭੇਨ ਯਸੇਨ ਅਯਸੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਅਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾਯ। **ਅਟ੍ਠ ਲੋਕਧਮ੍ਮਾ** ਨਾਮ ਲਾਭੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਅਲਾਭੇ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ; ਏਵਂ ਯਸੇ ਅਯਸੇ, ਪਸਂਸਾਯ ਨਿਨ੍ਦਾਯ, ਸੁਖੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਦੁਕ੍ਖੇ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋਤਿ। **ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮੁਸਾਵਾਦੋ**ਤਿ ''ਵਿਨਿਧਾਯ ਸਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤੇਹਿ ਸਤ੍ਤਹੀਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ।

ਅਟ੍ਠ ਉਪੋਸਥਙ੍ਗਾਨੀਤਿ –

> ''ਪਾਣਂ ਨ ਹਨੇ ਨ ਚਾਦਿਨ੍ਨਮਾਦਿਯੇ,
> ਮੁਸਾ ਨ ਭਾਸੇ ਨ ਚ ਮਜ੍ਜਪੋ ਸਿਯਾ।
> ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਵਿਰਮੇਯ੍ਯ ਮੇਥੁਨਾ,
> ਰਤ੍ਤਿਂ ਨ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਂ॥
>
> ''ਮਾਲਂ ਨ ਧਾਰੇ ਨ ਚ ਗਨ੍ਧਮਾਚਰੇ,
> ਮਞ੍ਚੇ ਛਮਾਯਂਵ ਸਯੇਥ ਸਨ੍ਥਤੇ।
> ਏਤਞ੍ਹਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਾਹੁਪੋਸਥਂ,
> ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਗੁਨਾ ਪਕਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੭੧)।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠ। **ਅਟ੍ਠ ਦੂਤੇਯ੍ਯਙ੍ਗਾਨੀ**ਤਿ ''ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾ ਚ ਹੋਤਿ ਸਾਵੇਤਾ ਚਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਤਿਤ੍ਥਿਯਵਤ੍ਤਾਨਿ** ਮਹਾਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ। **ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਾ** ਚ **ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਾ** ਚ ਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਵੁਡ੍ਢਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ, ਆਸਨਮ੍ਪਿ ਤਾਸਂਯੇਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। **ਉਪਾਸਿਕਾ**ਤਿ ਵਿਸਾਖਾ। **ਅਟ੍ਠਾਨਿਸਂਸਾ**

ਵਿਨਯਧਰੋਤਿ ਪਞ੍ਚਕੇ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ''ਤਸ੍ਸਾਯੇਯ੍ਯੋ ਉਪੋਸਥੋ, ਪਵਾਰਣਾ, ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਤਯੋ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਅਟ੍ਠ ਪਰਮਾਨੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਪਰਮਾਨੇਵ ਅਟ੍ਠਕਵਸੇਨ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਅਟ੍ਠਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ''ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਵਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੨੯. ਨਵਕੇਸੁ – **ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਅਚਰੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਨਵ। **ਨਵ ਆਘਾਤਪਟਿਵਿਨਯਾ**ਤਿ ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਅਚਰਿ, ਤਂ ਕੁਤੇਤ੍ਥ ਲਬ੍ਭਾਤਿ ਆਘਾਤਂ ਪਟਿਵਿਨੇਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਨਵ। **ਨਵ ਵਿਨੀਤਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਨਵਹਿ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਹਿ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਸੇਤੁਘਾਤੋ। **ਨਵਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ''ਨਵਨ੍ਨਂ ਵਾ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤਿਰੇਕਨਵਨ੍ਨਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਚਾ''ਤਿ। **ਨਵ ਪਰਮਾਨੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਪਰਮਾਨੇਵ ਨਵਕਵਸੇਨ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਨਵ ਤਣ੍ਹਾਮੂਲਕਾ** ਨਾਮ ਤਣ੍ਹਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਰਿਯੇਸਨਾ, ਪਰਿਯੇਸਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਲਾਭੋ, ਲਾਭਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ, ਛਨ੍ਦਰਾਗਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਜ੍ਝੋਸਾਨਂ, ਅਜ੍ਝੋਸਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹੋ, ਪਰਿਗ੍ਗਹਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਆਰਕ੍ਖਾ, ਆਰਕ੍ਖਾਧਿਕਰਣਂ ਦਣ੍ਡਾਦਾਨਸਤ੍ਥਾਦਾਨਕਲਹਵਿਗ੍ਗਹਵਿਵਾਦਤੁਵਂਤੁਵਂਪੇਸੁਞ੍ਞਮੁਸਾਵਾਦਾ। **ਨਵ ਵਿਧਮਾਨਾ**ਤਿ ''ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿਮਾਨਾਦਯੋ। **ਨਵ ਚੀਵਰਾਨੀ**ਤਿ ਤਿਚੀਵਰਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਤਿ ਵਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾਨੀ**ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾਨਿ । **ਨਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਦਾਨਾਨੀ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤਂ ਅਞ੍ਞਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤਂ ਅਞ੍ਞਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ , ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤਂ ਅਞ੍ਞਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਤੀਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ।

ਨਵ ਪਟਿਗ੍ਗਹਪਰਿਭੋਗਾਤਿ ਏਤੇਸਂਯੇਵ ਦਾਨਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਾ ਚ ਪਰਿਭੋਗਾ ਚ। **ਤੀਣਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਦਾਨਾਨੀ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਦੇਤਿ, ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਨਿਨ੍ਨਂ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸੇਵ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਨਿਨ੍ਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸੇਵ ਦੇਤੀਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ। ਪਟਿਗ੍ਗਹਪਟਿਭੋਗਾਪਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਪਟਿਗ੍ਗਹਾ ਚ ਪਰਿਭੋਗਾ ਚ। **ਨਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਸਮ੍ਬਹੁਲਾ, ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਸਙ੍ਘੋਤਿ ਏਵਂ ਤੀਣਿ ਤਿਕਾਨਿ ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ। **ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ**ਪਿ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਦ੍ਵੇ ਨਵਕਾਨਿ** ਓਵਾਦਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਦ੍ਵੇ ਨਵਕਾਨਿ** ਤਤ੍ਥੇਵ ਦੁਕ੍ਕਟਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਨਵਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਦਸਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੦. ਦਸਕੇਸੁ – **ਦਸ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਨਵਕੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਨਵ ''ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਪਨ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤੀ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਆਘਾਤਪਟਿਵਿਨਯਾ**ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾ ਨਵ ''ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਪਨ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ਤਂ ਕੁਤੇਤ੍ਥ ਲਬ੍ਭਾਤਿ ਆਘਾਤਂ ਪਟਿਵਿਨੇਤੀ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਦਸ ਵਿਨੀਤਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਦਸਹਿ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਹਿ ਵਿਰਤਿਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਦਸ। **ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠੀ**ਤਿ ''ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ''ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਸੇਨ **ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ,** ''ਸਸ੍ਸਤੋ

ਲੋਕੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਵਸੇਨ ਪਨ **ਅਨੁਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਆਦਯੋ ਮਿਚ੍ਛਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪਰਿਯੋਸਾਨਾ, ਵਿਪਰੀਤਾ **ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਾ**। **ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ** ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ।

ਦਸਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋਤਿ ‘‘ਸੀਲਵਾ ਹੋਤੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਦਸਹਿ। **ਦਸ ਆਦੀਨਵਾ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ** ਰਾਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਦਸ ਦਾਨਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਅਨ੍ਨਂ ਪਾਨਂ ਵਤ੍ਥਂ ਯਾਨਂ ਮਾਲਾ ਗਨ੍ਧਂ ਵਿਲੇਪਨਂ ਸੇਯ੍ਯਾਵਸਥਂ ਪਦੀਪੇਯ੍ਯਂ। **ਦਸ ਰਤਨਾਨੀ**ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਵੇਲੁਰਿਯਾਦੀਨਿ। **ਦਸ ਪਂਸੁਕੂਲਾਨੀ**ਤਿ ਸੋਸਾਨਿਕਂ, ਪਾਪਣਿਕਂ , ਉਨ੍ਦੂਰਕ੍ਖਾਯਿਤਂ, ਉਪਚਿਕਕ੍ਖਾਯਿਤਂ, ਅਗ੍ਗਿਦਡ੍ਢਂ, ਗੋਖਾਯਿਤਂ, ਅਜਿਕਕ੍ਖਾਯਿਤਂ, ਥੂਪਚੀਵਰਂ, ਆਭਿਸੇਕਿਯਂ, ਭਤਪਟਿਯਾਭਤਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। **ਦਸ ਚੀਵਰਧਾਰਣਾ**ਤਿ ‘‘ਸਬ੍ਬਨੀਲਕਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਵਸੇਨ ਦਸਾਤਿ ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਹਾਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ‘‘ਨਵਸੁ ਕਪ੍ਪਿਯਚੀਵਰੇਸੁ ਉਦਕਸਾਟਿਕਂ ਵਾ ਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਂ ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਸਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਵਨ੍ਦੀਯਪੁਗ੍ਗਲਾ ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਦਸ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਨਿ** ਓਮਸਵਾਦੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ। **ਦਸ ਆਕਾਰਾ** ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਦਸ ਸੇਨਾਸਨਾਨੀ**ਤਿ ਮਞ੍ਚੋ, ਪੀਠਂ, ਭਿਸਿ, ਬਿਮ੍ਬੋਹਨਂ, ਚਿਮਿਲਿਕਾ, ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਂ, ਤਟ੍ਟਿਕਾ, ਚਮ੍ਮਖਣ੍ਡੋ, ਨਿਸੀਦਨਂ, ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰੋ, ਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਾਰੋਤਿ। **ਦਸ ਵਰਾਨਿ ਯਾਚਿਂਸੂ**ਤਿ ਵਿਸਾਖਾ ਅਟ੍ਠ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ਏਕਂ, ਜੀਵਕੋ ਏਕਂ। **ਯਾਗੁਆਨਿਸਂਸਾ** ਚ **ਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸਾਨਿ** ਚ ਭੇਸਜ੍ਜਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਦਸਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਏਕਾਦਸਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੧. ਏਕਾਦਸਕੇਸੁ – **ਏਕਾਦਸਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਕਾਦਯੋ ਏਕਾਦਸ। **ਏਕਾਦਸ ਪਾਦੁਕਾ**ਤਿ ਦਸ ਰਤਨਮਯਾ, ਏਕਾ ਕਟ੍ਠਪਾਦੁਕਾ। ਤਿਣਪਾਦੁਕਮੁਞ੍ਜਪਾਦੁਕਪਬ੍ਬਜਪਾਦੁਕਾਦਯੋ ਪਨ ਕਟ੍ਠਪਾਦੁਕਸਙ੍ਗਹਮੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਏਕਾਦਸ ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤਮ੍ਬਲੋਹਮਯੇਨ ਵਾ ਦਾਰੁਮਯੇਨ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸ ਰਤਨਮਯਾ। **ਏਕਾਦਸ ਚੀਵਰਾਨੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਨੀਲਕਾਦੀਨਿ ਏਕਾਦਸ। **ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਅਟ੍ਠ, ਅਰਿਟ੍ਠੋ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀਤਿ। **ਏਕਾਦਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ** ਨਾਮ ‘‘ਨਸਿ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਆਦਯੋ। **ਏਕਾਦਸ ਚੀਵਰਾਨਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾਨੀ**ਤਿ ਤਿਚੀਵਰਂ, ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾ, ਨਿਸੀਦਨਂ, ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ, ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ, ਮੁਖਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ਂ, ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼ਂ, ਉਦਕਸਾਟਿਕਾ, ਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾਤਿ। **ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾਨੀ**ਤਿ ਏਤਾਨੇਵ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਗਣ੍ਠਿਕਾ** ਚ **ਵਿਧਾ** ਚ ਸੁਤ੍ਤਮਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਦਸ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਖੁਦ੍ਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਪਥਵਿਯੋ** ਪਥਵਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। **ਨਿਸ੍ਸਯਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯੋ** ਉਪਜ੍ਝਾਯਮ੍ਹਾ ਪਞ੍ਚ, ਆਚਰਿਯਮ੍ਹਾ ਛ; ਏਵਂ ਏਕਾਦਸ। **ਅਵਨ੍ਦਿਯਪੁਗ੍ਗਲਾ** ਨਗ੍ਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਦਸ, ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ । **ਏਕਾਦਸ ਪਰਮਾਨਿ** ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚੁਦ੍ਦਸਸੁ ਏਕਾਦਸਕਵਸੇਨ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਏਕਾਦਸ ਵਰਾਨੀ**ਤਿ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਯਾ ਯਾਚਿਤਵਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਦਸ। **ਏਕਾਦਸ ਸੀਮਾਦੋਸਾ**ਤਿ ‘‘ਅਤਿਖੁਦ੍ਦਕਂ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਕਮ੍ਮਵਗ੍ਗੇ ਆਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਅਕ੍ਕੋਸਕਪਰਿਭਾਸਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਏਕਾਦਸਾਦੀਨਵਾ ਨਾਮ ‘‘ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕ੍ਕੋਸਕੋ ਪਰਿਭਾਸਕੋ ਅਰਿਯੂਪਵਾਦੀ, ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਨਂ ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਸੋ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨਂ ਬ੍ਯਸਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਨ ਨਿਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਕਤਮੇਸਂ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨਂ? ਅਨਧਿਗਤਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਧਿਗਤਾ ਪਰਿਹਾਯਤਿ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨ ਵੋਦਾਯਨ੍ਤਿ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾ ਅਧਿਮਾਨਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਨਭਿਰਤੋ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਤਿ, ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ ਵਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਤਿ, ਗਾਲ਼੍ਹਂ ਵਾ ਰੋਗਾਤਙ੍ਕਂ ਫੁਸਤਿ, ਉਮ੍ਮਾਦਂ ਵਾ ਪਾਪੁਣਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖੇਪਂ ਵਾ, ਸਮ੍ਮੂਲ਼੍ਹੋ ਕਾਲ਼ਂ ਕਰੋਤਿ, ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਮ੍ਮਰਣਾ ਅਪਾਯਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਵਿਨਿਪਾਤਂ ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੧.੬)। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ।

ਆਸੇਵਿਤਾਯਾਤਿ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੇਵਿਤਾਯ। **ਭਾਵਿਤਾਯਾ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਾਯ ਵਡ੍ਢਿਤਾਯ

ਵਾ। **ਬਹੁਲੀਕਤਾਯਾ**ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਤਾਯ। **ਯਾਨੀਕਤਾਯਾ**ਤਿ ਸੁਯੁਤ੍ਤੁਯਾਨਸਦਿਸਾਯ ਕਤਾਯ। **ਵਤ੍ਥੁਕਤਾਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੋਤਿ; ਏਵੰ ਕਤਾਯ। **ਅਨੁਟ੍ਠਿਤਾਯਾ**ਤਿ ਅਨੁ ਅਨੁ ਪਵਤ੍ਤਿਤਾਯ; ਨਿਚ੍ਚਾਧਿਟ੍ਠਿਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਚਿਤਾਯਾ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਚਿਤਾਯ; ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਚਿਤਾਯ ਆਚਿਤਾਯ ਭਾਵਿਤਾਯ ਅਭਿਵਡ੍ਢਿਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਸਮਾਰਦ੍ਧਾਯਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਰਦ੍ਧਾਯ; ਵਸੀਭਾਵੰ ਉਪਨੀਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਪਾਪਕੰ ਸੁਪਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਪਕਮੇਵ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਭਦ੍ਰਕੰ ਪਨ ਵੁਡ੍ਢਿਕਾਰਣਭੂਤੰ ਪਸ੍ਸਤਿ। **ਦੇਵਤਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਕੰ ਰਕ੍ਖੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। **ਤੁਵਟੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਸਮਾਧਿਯਤੀ**ਤਿ ਖਿਪ੍ਪੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਸਮਾਧਿਯਤਿ। **ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਝਾਨਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਅਸਚ੍ਛਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸੇਖੋ ਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਹੋਤਿ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਏਕਾਦਸਕਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨਾ

ਏਕੁਤ੍ਤਰਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਪੋਸਥਾਦਿਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾ

੩੩੨. ‘‘ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋ ਆਦੀ’’ਤਿਆਦੀਨਂ ਪੁਚ੍ਛਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਸਾਮਗ੍ਗੀ ਆਦੀ**ਤਿ ‘‘ਉਪੋਸਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸੀਮਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਕਾਯਸਾਮਗ੍ਗੀ ਆਦਿ। **ਕਿਰਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਓਸਾਰਣਕਿਰਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ। **ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਰਿਯੋਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇਹਿ ਅਵਿਵਦਮਾਨੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ। **ਪਵਾਰਣਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਾਮਗ੍ਗੀ ਆਦੀ**ਤਿ ‘‘ਪਵਾਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸੀਮਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਦਪਵਾਰਣਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਕਾਯਸਾਮਗ੍ਗੀ ਆਦਿ। **ਕਿਰਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ**ਤਿ ਪਵਾਰਣਾਞਤ੍ਤਿ ਚ ਪਵਾਰਣਾਕਥਾ ਚ ਮਜ੍ਝੇ, ਸਙ੍ਘਨਵਕਸ੍ਸ ‘‘ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਚਨਂ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ। ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ **ਵਤ੍ਥੁ** ਨਾਮ ਯੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਕਮ੍ਮਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ। **ਪੁਗ੍ਗਲੋ**ਤਿ ਯੇਨ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ ਕਤਂ, ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ। **ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ, ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਤਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਅਵਸਾਨਵਚਨਂ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ

ਉਪੋਸਥਾਦਿਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਤ੍ਥਵਸਪਕਰਣਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੪. ਅਤ੍ਥਵਸਪਕਰਣੇ – **ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾਯਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਯਂ ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁ ਤਂ ਸਙ੍ਘਫਾਸੂ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਉਪਰਿਮਂ ਉਪਰਿਮਂ ਪਦਂ ਹੇਟ੍ਠਿਮਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਿਮਸ੍ਸ ਪਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਤ੍ਥਸਤਂ ਧਮ੍ਮਸਤਨ੍ਤਿਆਦਿਮ੍ਹਿ ਪਨ ਯਦੇਤਂ ਦਸਸੁ ਪਦੇਸੁ ਏਕੇਕਂ ਮੂਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਯੋਜਨਾਯ ਪਦਸਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਪਦਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥਸਤਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮਸਤਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਥ ਵਾ ਯੇ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਥਾਗਤੇਨ ਸਾਵਕਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਯੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ‘‘ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੁਟ੍ਠੁਭਾਵੋ ‘ਸੁਟ੍ਠੁ ਦੇਵਾ’ਤਿ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਿਯ ‘ਸੁਟ੍ਠੁ ਭਨ੍ਤੇ’ਤਿ ਵਚਨਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਭਾਵੋ, ਯੋ ਚ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ‘ਸੁਟ੍ਠੁ ਭਨ੍ਤੇ’ਤਿ ਮਮ ਵਚਨਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਅਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨੇ ਆਦੀਨਵਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨੇ ਚ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਹ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯਾ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਣ੍ਣਿਤਾ, ਤੇਸਂ ਇਧ ਦਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਸਤਂ ਤਦਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨਞ੍ਚ ਪਦਾਨਂ ਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮਸਤਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤੀਨਂ ਵਸੇਨ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਸਤਂ, ਧਮ੍ਮਭੂਤਾਨਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤੀਨਂ ਵਸੇਨ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਸਤਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਸਤਾਨਿ, ਅਤ੍ਥਸਤੇ ਞਾਣਸਤਂ, ਧਮ੍ਮਸਤੇ ਞਾਣਸਤਂ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਸਤੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਞਾਣਸਤਾਨੀਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਞਾਣਸਤਾਨਿ ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

‘‘ਅਤ੍ਥਸਤਂ ਧਮ੍ਮਸਤਂ, ਦ੍ਵੇ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਸਤਾਨਿ।
ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਞਾਣਸਤਾਨਿ, ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਕਰਣੇ’’ਤਿ॥

ਇਤਿ ਹਿ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਇਦਮੇਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਵਿਨਯਸਂਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਮਹਾਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਠਮਗਾਥਾਸਙ੍ਗਣਿਕੰ

ਸਤ੍ਤਨਗਰੇਸੁ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੫. ਏਕੰਸੰ ਚੀਵਰੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਅੰਸਕੂਟੇ ਚੀਵਰੰ ਕਤ੍ਵਾ; ਸਾਧੁਕੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾਨ ਅਞ੍ਜਲਿ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲੰ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ। **ਆਸੀਸਮਾਨਰੂਪੋ** ਵਾਤਿ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਮਾਨਰੂਪੋ ਵਿਯ। **ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ ਇਧ ਮਾਗਤੋ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਕਿਮਤ੍ਥੰ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਤ੍ਵੰ ਇਧ ਆਗਤੋ। ਕੋ ਏਵਮਾਹ? ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਕੰ ਏਵਮਾਹ? ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਲਿੰ। ਇਤਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਿਨਯੇਸੂ''ਤਿ ਇਮੰ ਗਾਥੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ''ਭਦ੍ਦਕੋ ਤੇ ਉਮ੍ਮਙ੍ਗੋ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਸਬ੍ਬਪਞ੍ਹੇ ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਉਪਾਲਿਤ੍ਥੇਰੋ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਭਗਵਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲੇ ਪਨ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰੋ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਉਪਾਲਿਤ੍ਥੇਰੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਭਦ੍ਦਕੋ ਤੇ ਉਮ੍ਮਙ੍ਗੋ**ਤਿ ਭਦ੍ਦਕਾ ਤੇ ਪਞ੍ਹਾ; ਪਞ੍ਹਾ ਹਿ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰਤੋ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ''ਉਮ੍ਮਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਤਗ੍ਘਾ**ਤਿ ਕਾਰਣਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਅਹਮਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਤ੍ਥੇ ਵਾ, ''ਤਗ੍ਘਾ''ਤਿ ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਵਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਮਿਸੇਨ, ਸਸਿਤ੍ਥਕ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿਯੇਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ।

ਚਤੁਵਿਪਤ੍ਤਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੬. ਯੰ ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਾਤਿ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਅਪੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਾ। **ਅਕਿਤ੍ਤਯੀ**ਤਿ ਅਭਾਸਿ। **ਨੋ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ । **ਤੰ ਤੰ ਬ੍ਯਾਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਯੰ ਪੁਟ੍ਠੰ, ਤੰ ਤਦੇਵ ਬ੍ਯਾਕਤੰ। **ਅਨਞ੍ਞਥਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਥਾ ਅਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਾਕਤੰ।

ਯੇ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਸਾ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਪਞ੍ਹੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਥ ਖੋ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਕਾਮਤਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਚਤੂਸੁ ਹਿ ਵਿਪਤ੍ਤੀਸੁ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਏਕਾਯ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤੰ, ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਤੀਹਿ ਵਿਪਤ੍ਤੀਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਯੇ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਸਾ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ''ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਇਦਾਨਿ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨੰ ਵਿਪਤ੍ਤੀਨੰ ਵਸੇਨ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ''ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯੋ ਚਾਯੰ, ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ**ਤਿ ਇਦੰ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ ''ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ।

ਅਯੰ ਸਾ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਮਤਾਤਿ ਅਯੰ ਛਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਚਤੁਤ੍ਥਾ ਵਿਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਮਤਾਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ''ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲ''ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੰ ਹੋਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ''ਯੇ ਚ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ''ਤਿ ਪਞ੍ਹੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁੰ ''ਏਕਾਦਸਾ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਛੇਦਨਕਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੭. ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ''ਯੇ ਚ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ''ਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ''ਏਕਾਦਸ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਙ੍ਖਾਵਸੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨੇਵ **"ਕਤਿ ਛੇਦਨਕਾਨੀ"**ਤਿਆਦਿਕੇ ਅਞ੍ਞੇ ਅਨੁਰਾਪਞ੍ਹੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇਸਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਤ੍ਥਂ **"ਛ ਛੇਦਨਕਾਨੀ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ''ਏਕਂ ਭੇਦਨਕਂ, ਏਕਂ ਉਦ੍ਦਾਲਨਕਂ, ਸੋਦਸ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਇਦਮੇਵ ਅਪੁਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਂ ਮਹਾਵਗ੍ਗੇ ਵਿਭਤ੍ਤਮੇਵ। ਯਂ ਪਨੇਤਂ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਤਤ੍ਥ **ਏਕਂ ਭੇਦਨਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੂਚਿਘਰਂ। **ਏਕਂ ਉਦ੍ਦਾਲਨਕ**ਨ੍ਤਿ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਮਞ੍ਚਪੀਠਂ। **ਸੋਦਸਾ**ਤਿ ਸੋਲ਼ਸ। **ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ**ਤਿ ''ਜਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਤੇ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ – ''ਜਾਨਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬੁਪਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਆਸਾਦਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣਂ, ਜਾਨਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ, ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਕਤਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨ, ਜਾਨਂ ਤਥਾਨਾਸਿਤਂ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਂ, ਜਾਨਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਯ੍ਯ, ਜਾਨਂ ਚੋਰਿਂ ਵਜ੍ਝਂ ਵਿਦਿਤਂ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ, ਜਾਨਂ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਂ ਆਰਾਮਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

ਅਸਾਧਾਰਣਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੮. ਇਦਾਨਿ ''ਸਾਧਾਰਣਂ ਅਸਾਧਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਪੁਰਿਮਪਞ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **"ਵੀਸਂ ਦ੍ਵੇ ਸਤਾਨੀ"**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣੇਸੁ **ਛ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ**ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ, ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੋ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ, ਅਤ੍ਤਕਾਮ, ਕੁਟਿ, ਵਿਹਾਰੋਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤੇਹਿ ਅਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਨਿਯਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਟ੍ਠ ਇਮੇ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਾਤਿ –

ਧੋਵਨਞ੍ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ, ਕੋਸੇਯ੍ਯਸੁਦ੍ਧਦ੍ਵੇਭਾਗਾ।
ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਸੀਦਨਂ, ਦ੍ਵੇ ਲੋਮਾ ਪਠਮੋ ਪਤ੍ਤੋ।
ਵਸ੍ਸਿਕਾ ਆਰਞ੍ਞਕੇਨ ਚਾਤਿ – ਇਮੇ ਦ੍ਵਾਦਸ॥

ਦ੍ਵੇਵੀਸਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਾਤਿ –

ਸਕਲੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਗ੍ਗੋ, ਪਰਮ੍ਪਰਞ੍ਚ ਭੋਜਨਂ।
ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਅਭਿਹਟਂ, ਪਣੀਤਞ੍ਚ ਅਚੇਲਕਂ।
ਊਨਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਛਾਦਨਂ॥

ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਞ੍ਚ, ਯਾ ਚ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਜਕੇ।
ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ, ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਪ੍ਪਵੇਸਨਾ॥

ਨਿਸੀਦਨੇ ਚ ਯਾ ਸਿਕ੍ਖਾ, ਵਸ੍ਸਿਕਾ ਯਾ ਚ ਸਾਟਿਕਾ।
ਦ੍ਵਾਵੀਸਤਿ ਇਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ, ਖੁਦ੍ਦਕੇਸੁ ਪਕਾਸਿਤਾਤਿ॥

ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣੇਸੁਪਿ **ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਦਸ ਨਿਸ੍ਸਰੇ**ਤਿ ''ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਮਾਤਿਕਾਯਂ ਪਨ ''ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਆਗਤਾ ਦਸ। **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾਨੇਵ। ਖੁਦ੍ਦਕਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਵਿਭਤ੍ਤਖੁਦ੍ਦਕਾ ਏਵ। ਤਥਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ, ਇਤਿ ਸਤਞ੍ਚੇਵ ਤਿੰਸਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾ। ਸੇਸਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਧਾਰਣਾਸਾਧਾਰਣਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਇਦਾਨਿ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ''ਯੇਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ତਿ''ਤਿ ਇਦਂ ਪਞ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ **ਅਟ੍ਠੇਵ ਪਾਰਾਜਿਕਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਦੁਰਾਸਦਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤੇਸਂ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪਾਦਯੋ ਵਿਯ ਹਿ ਏਤੇ ਦੁਰਾਸਦਾ ਦੁਰੂਪਗਮਨਾ ਦੁਰਾਸਜ੍ਜਨਾ, ਆਪਜ੍ਜਿਯਮਾਨਾ ਮੂਲਚ੍ਛੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਤਾਲਵਤ੍ਥੁਸਮੂਪਮਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਾਲਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤਾਲਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਕਰਣੇਨ ਸਮੂਪਮਾ। ਯਥਾ ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਕਤੋ ਤਾਲੋ ਨ ਪੁਨ ਪਾਕਤਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਨ ਪੁਨ ਪਾਕਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਸਾਧਾਰਣਂ ਉਪਮਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਂ ਉਪਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਪਣ੍ਡੁਪਲਾਸੋ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਅਵਿਰੁਲ੍ਹੀ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੇ**ਤਿ ਯਥਾ ਏਤੇ ਪਣ੍ਡੁਪਲਾਸਾਦਯੋ ਪੁਨਹਰਿਤਾਦਿਭਾਵੇਨ ਅਵਿਰੁਲ੍ਹਿਧਮ੍ਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ; ਏਵਂ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪਿ ਪੁਨ ਪਕਤਿਸੀਲਾਭਾਵੇਨ ਅਵਿਰੁਲ੍ਹਿਧਮ੍ਮਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ''ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਯੇਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ତਿ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਮਾ ਤਾਵ ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ ਕੇਹਿਚਿ ਸਮਥੇਹਿ ਨ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਦਸ੍ਸਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਪਨ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਤਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਤੇਵੀਸਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਤੀਹਿ ਸਮਥੇਹੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਵਚਨਮੇਤਂ। ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ। ਸੇਸਾ ਤੀਹਿਪਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ।

ਦ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥਾ ਦ੍ਵੇ ਪਵਾਰਣਾਤਿ ਇਦਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵਿਭਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵ ਚੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਸਮਥੇਹਿ ਵੂਪਸਮਨਵਸੇਨ। ਭਿਕ੍ਖੁਉਪੋਸਥੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਉਪੋਸਥੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਪਵਾਰਣਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਵਾਰਣਾਤਿ ਇਮਾਪਿ ਹਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਭਤ੍ਤਿਯੋ ; ਵਿਭਜਨਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮੇਨਵਗ੍ਗਾਦੀਨਿ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਾਨਿ। **ਪਞ੍ਚੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸਾ ਚਤੁਰੋ ਭਵਨ੍ਤਿ ਅਨਞ੍ਞਥਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚ ਉਦ੍ਦੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਚਤੁਰੋ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ; ਇਮਾ ਅਪਰਾਪਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿਯੋ। **ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਚ ਭਵਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤ, ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰੀ**ਤਿ ਇਮਾ ਪਨ ਵਿਭਤ੍ਤਿਯੋ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਸਤ੍ਤਹਿ ਸਮਥੇਹੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਅਥ ਵਾ ''ਦ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥਾ ਦ੍ਵੇ ਪਵਾਰਣਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸਾ ਚਤੁਰੋ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਅਨਞ੍ਞਥਾ''ਤਿ ਇਮਾਪਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਭਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ''ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੇਤੇ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੇਤੇ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਾ ਯਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਹੇਵ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂਮੂਲਕਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮਥਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਤਾ ਵਿਭਤ੍ਤਿਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਕਿਚ੍ਚਂ ਏਕੇਨਾ**ਤਿ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਏਕੇਨ ਸਮਥੇਨ ਸਮ੍ਮਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕਾਦਿਆਪਤ੍ਤਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੩੯. ਏਵਂ ਪੁਚ੍ਛਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਬ੍ਬਪਞ੍ਹੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ''ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਚ ਭਵਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਿਤਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਨਿਬ੍ਬਚਨਮਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਪਾਰਾਜਿਕ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਾਰਾਜਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਯਦਿਦਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਪਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਾਰਾਜਿਕੇਸੁ **ਆਪਤ੍ਤਿਪਾਰਾਜਿਕਂ** ਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਯਸ੍ਮਾ ਪਰਾਜਿਤੋ ਪਰਾਜਯਮਾਪਨ੍ਨੋ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ ਚੁਤੋ ਪਰਦ੍ਧੋ ਭਟ੍ਠੋ ਨਿਰਙ੍ਕਤੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਅਨਿਹਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪੁਨ ਉਪੋਸਥਪ੍ਪਵਾਰਣਾਦਿਭੇਦੋ ਸਂਵਾਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤੇਨੇਤਂ ਇਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਏਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਪਾਰਾਜਿਕਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਮਾ ਪਰਾਜਿਤੋ ਹੋਤਿ ਤੇਨ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਪਾਰਾਜਿਕਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯਪਿ ਬਜਞ੍ਜਨਂ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਮਤ੍ਤਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਸਙ੍ਘੋਵ ਦੇਤਿ ਪਰਿਵਾਸ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਇਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਯਂ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਤਸ੍ਸ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਚੇਵ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ਆਦਿਤੋ ਸੇਸੇ ਮਜ੍ਝੇ ਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੇਨ ਵਾ ਸਹ ਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਤ੍ਥਾਯ, ਅਵਸਾਨੇ ਅਬ੍ਭਾਨਤ੍ਥਾਯ ਚ ਸਙ੍ਘੋ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਹੇਤ੍ਥ ਏਕਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਵਿਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਚੇਵ ਸੇਸੇ ਚ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ**।

ਤਤਿਯਗਾਥਾਯ **ਅਨਿਯਤੋ ਨ ਨਿਯਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਨ ਨਿਯਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਿਯਤੋ ਅਯਮਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿੰ ਕਾਰਣਾ ਨ ਨਿਯਤੋਤਿ? **ਅਨੇਕੰਸਿਕਤੰ ਪਦੰ,** ਯਸ੍ਮਾ ਇਦੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਅਨੇਕੰਸੇਨ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਥੰ ਅਨੇਕੰਸੇਨ? **ਤਿਣ੍ਣਮਞ੍ਞਤਰੰ ਠਾਨੰ,** ਤਿਣ੍ਣੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਨਿਯਤੋ''ਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਿਯਤੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਤਿਣ੍ਣੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਠਾਨੰ, ਏਵੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਠਾਨੰ ਯਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਸੋਪਿ ਅਨਿਯਤੋ ਏਵ।

ਚਤੁਤ੍ਥਗਾਥਾਯ **ਅਚ੍ਚਯੋ ਤੇਨ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨੀਸੁ ਅਚ੍ਚਯੇਸੁ ਤੇਨ ਸਮੋ ਥੂਲੋ ਅਚ੍ਚਯੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨੇਤੰ ਇਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ; ਥੂਲਤ੍ਤਾ ਅਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਏਤੰ **ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਞ੍ਚਮਗਾਥਾਯ **ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਨ ਦੇਸੇਤਿ ਤੇਨੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਤੋ **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਛਟ੍ਠਗਾਥਾਯ **ਪਾਤੇਤਿ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੰ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਤੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਤੇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ**। ਯੰ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਤੇਤਿ, ਤੰ ਯਸ੍ਮਾ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੰ ਅਪਰਜ੍ਝਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਮੋਹਕਾਰਣਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੰ ਅਪਰਜ੍ਝਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਮੋਹਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਗਾਥਾਸੁ ''ਗਾਰਯ੍ਹੰ ਆਵੁਸੋ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਗਾਰਯ੍ਹਭਾਵਕਾਰਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮੇਵ **ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਤੋ ਪਨ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ **ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਦੁਕ੍ਕਟਗਾਥਾਯ **ਅਪਰਦ੍ਧੰ ਵਿਰਦ੍ਧਞ੍ਚ ਖਲਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ''ਯਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਕਟ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯਵਚਨੰ। ਯਞ੍ਹਿ ਦੁਟ੍ਠੁ ਕਤੰ ਵਿਰੂਪੰ ਵਾ ਕਤੰ, ਤੰ **ਦੁਕ੍ਕਟੰ**। ਤੰ ਪਨੇਤੰ ਯਥਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਵੁਤ੍ਤੰ; ਏਵੰ ਅਕਤਤ੍ਤਾ **ਅਪਰਦ੍ਧੰ,** ਕੁਸਲੰ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ **ਵਿਰਦ੍ਧੰ,** ਅਰਿਯਵਤ੍ਤਪਟਿਪਦੰ ਅਨਾਰੁਲ੍ਹਤ੍ਤਾ **ਖਲਿਤੰ**। ਯੰ **ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਕਰੇ**ਤਿ ਇਦੰ ਪਨਸ੍ਸ ਓਪਮ੍ਮਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਹਿ ਯੰ ਲੋਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਆਵਿ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਰਹੋ ਪਾਪੰ ਕਰੋਤਿ, ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤਿ; ਏਵਮਿਦਮ੍ਪਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਟਿਕੁਟ੍ਠੇਨ ਲਾਮਕਭਾਵੇਨ ਪਾਪੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਗਾਥਾਯ **ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੰ ਦੁਰਾਭਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁ ਆਭਟ੍ਠੰ ਭਾਸਿਤੰ ਲਪਿਤਨ੍ਤਿ **ਦੁਰਾਭਟ੍ਠੰ**। ਯੰ ਦੁਰਾਭਟ੍ਠੰ, ਤੰ **ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿਞ੍ਚ ਭਿਯ੍ਯੋ? **ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਯੰ ਪਦੰ,** ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੰ ਯਸ੍ਮਾ ਤੰ ਪਦੰ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਥਾ **ਯਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞੂ ਗਰਹਨ੍ਤਿ,** ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਨੰ ਵਿਞ੍ਞੂ ਗਰਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇਨੇਤੰ ਇਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਭਾਵੇਨ ਚ ਵਿਞ੍ਞੂਗਰਹਨੇਨਾਪਿ ਚ ਏਤੰ ਇਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ; ''ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੇਖਿਯਗਾਥਾਯ ''ਆਦਿ ਚੇਤੰ ਚਰਣਞ੍ਚਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸੇਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਭਾਵੰ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੇਖਸ੍ਸ ਇਦੰ **ਸੇਖਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ। ਇਦੰ ''ਗਰੁਕਲਹੁਕਞ੍ਚਾਪੀ''ਤਿਆਦਿਪਞ੍ਹੇਹਿ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਸ੍ਸ ''ਹਨ੍ਦ ਵਾਕ੍ਯੰ ਸੁਣੋਮ ਤੇ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਆਯਾਚਨਵਚਨੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦੀਪਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਛਨ੍ਨਮਤਿਵਸ੍ਸਤੀਤਿਆਦਿਮ੍ਹਿਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਤ੍ਥ **ਛਨ੍ਨਮਤਿਵਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਗੇਹੰ ਤਾਵ ਤਿਣਾਦੀਹਿ ਅਚ੍ਛਨ੍ਨੰ ਅਤਿਵਸ੍ਸਤਿ। ਇਦੰ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੰ ਗੇਹੰ ਛਨ੍ਨੰ ਅਤਿਵਸ੍ਸਤਿ; ਮੂਲਾਪਤ੍ਤਿਞ੍ਹਿ ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਨਵੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਵਿਵਟੰ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਗੇਹੰ ਤਾਵ ਅਵਿਵਟੰ ਸੁਚ੍ਛਨ੍ਨੰ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਤਿ। ਇਦੰ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੰ ਗੇਹੰ ਵਿਵਟੰ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਤਿ; ਮੂਲਾਪਤ੍ਤਿਞ੍ਹਿ ਵਿਵਰਨ੍ਤੋ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਆਯਤਿੰ ਸੰਵਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਨਾਪਜ੍ਜਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੰ ਵਿਵਰੇਥਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਤੋ ਚ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਛਨ੍ਨੰ ਵਿਵਰੇਥ। **ਏਵੰ ਤੰ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਏਵਞ੍ਹੇਤੰ ਵਿਵਟੰ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਗਤਿ ਮਿਗਾਨਂ ਪਵਨਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਬ੍ਯਗ੍ਘਾਦੀਹਿ ਪਰਿਪਾਤਿਯਮਾਨਾਨਂ ਮਿਗਾਨਂ ਪਵਨਂ ਰੁਕ੍ਖਾਦਿਗਹਨਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਤਿ ਪਟਿਸਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਸ੍ਸਾਸਨ੍ਤਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਨਯੇਨ **ਆਕਾਸੋ ਪਕ੍ਖੀਨਂ ਗਤਿ**। ਅਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਮਨਟ੍ਠੇਨ ਪਨ **ਵਿਭਵੋ ਗਤਿ ਧਮ੍ਮਾਨਂ**, ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਨਾਸੋਵ ਤੇਸਂ ਗਤਿ। ਨ ਹਿ ਤੇ ਵਿਨਾਸਂ ਅਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਠਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਸੁਚਿਰਮ੍ਪਿ ਠਤ੍ਵਾ ਪਨ **ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਰਹਤੋ ਗਤਿ**, ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਅਰਹਤੋ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁ ਏਕਂਸੇਨ ਗਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਠਮਗਾਥਾਸਙ੍ਗਣਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਧਿਕਰਣਭੇਦੰ

ਉਕ੍ਕੋਟਨਭੇਦਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੪੦. ਅਧਿਕਰਣਭੇਦੇ **ਇਮੇ ਦਸ ਉਕ੍ਕੋਟਾ**ਤਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਧਿਕਰਣਉਕ੍ਕੋਟੇਨ ਸਮਥਾਨੰ ਉਕ੍ਕੋਟੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ‘‘ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਕਤਿ ਸਮਥੇ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤੀ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਸਮਥੇ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਞ੍ਚ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਞ੍ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਪਟਿਸੇਧੇਤਿ; ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੰ, ਸਤਿਵਿਨਯੰ, ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੰ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮਥੇ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ। **ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਤਯੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੰ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੰ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਤਯੋ ਸਮਥੇ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ। **ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਏਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੰ ਇਮੰ ਏਕੰ ਸਮਥੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ।

੩੪੧. **ਕਤਿ ਉਕ੍ਕੋਟਾ**ਤਿਆਦਿਪੁਚ੍ਛਾਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਪਨ ਦ੍ਵਾਦਸਸੁ ਉਕ੍ਕੋਟੇਸੁ **ਅਕਤੰ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿਆਦਯੋ ਤਾਵ ਤਯੋ ਉਕ੍ਕੋਟਾ ਵਿਸੇਸਤੋ ਦੁਤਿਯੇ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੇ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। **ਅਨਿਹਤੰ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿਆਦਯੋ ਤਯੋ ਪਠਮੇ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੇ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। **ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਯੋ ਤਯੋ ਤਤਿਯੇ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੇ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। **ਅਵੂਪਸਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਯੋ ਤਯੋ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੇ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ; ਅਪਿਚ ਦ੍ਵਾਦਸਾਪਿ ਚ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਕਰਣੇ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿਯੇਵ।

ਤਤ੍ਥਜਾਤਕੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤੀਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਿਹਾਰੇ ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਇਮਿਨਾ ਪਤ੍ਤੋ ਗਹਿਤੋ, ਚੀਵਰੰ ਗਹਿਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਚ ਨੰ ਵਿਹਾਰੇ ਆਵਾਸਿਕਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਲੰ ਆਵੁਸੋ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਲ਼ਿਮੁਤ੍ਤਕਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਨ੍ਤਿ, ਇਦੰ ਤਤ੍ਥਜਾਤਕੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਨਾਮ। ਯੇਨਾਪਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇਨ ਸਮਿਤੰ, ਸੋਪਿ ਏਕੋ ਸਮਥੋਯੇਵ। ਇਮੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਤਤ੍ਥਜਾਤਕੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਪਨ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਨੇਵਾਸਿਕਾ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਅਥਞ੍ਞੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿੰ ਆਵੁਸੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪੋਸਥੋ ਵਾ ਪਵਾਰਣਾ ਵਾ ਠਿਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਹਿ ਚ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਰਣੇ ਕਥਿਤੇ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਖਨ੍ਧਕਤੋ ਚ ਪਰਿਵਾਰਤੋ ਚ ਸੁਤ੍ਤੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ਵੂਪਸਮੇਤਿ, ਇਦੰ ਤਤ੍ਥਜਾਤਕੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਨਾਮ ਅਧਿਕਰਣੰ। ਏਤੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇਤਿ ਤੇ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ‘‘ਨ ਮਯੰ ਏਤਸ੍ਸ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਤਿਟ੍ਠਾਮ, ਨਾਯੰ ਵਿਨਯੇ ਕੁਸਲੋ, ਅਸੁਕਸ੍ਮਿੰ ਨਾਮ ਗਾਮੇ ਵਿਨਯਧਰਾ ਥੇਰਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇਯੇਵ ਕਾਰਣੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਾ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਵੂਪਸਨ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ ਯੋ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵੂਪਸਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਸਭਾਗਭਿਕ੍ਖੁਨਿਜ੍ਝਾਪਨੇਨ ਵਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਹੋਤਿ; ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਟਿਪਥੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਤ੍ਥ ਆਵੁਸੋ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕੰ ਨਾਮ ਗਾਮੰ, ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ, ਕਿੰ ਤਤ੍ਥ ਗਤੇਨਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤਿ, ਇਦੰ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਨਾਮ। ਏਤੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਤਤ੍ਥ ਗਤਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਪਨ ‘‘ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ, ਕਿੰ ਤਤ੍ਥ ਗਤੇਨਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾਪਿ ‘‘ਮਯੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੰ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵਿਨਯਧਰਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਭਾਗਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ। ਸਭਾਗਾ

ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਨਿਪਾਤੰ ਨਾਮ ਗਰੁਕ’’ਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ਸਵ੍ਵਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਵੂਪਸਨ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਗਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ ਯੋ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਤਤ੍ਥ ਗਤੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਪਨ ਸਭਾਗਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਵ੍ਵਤ੍ਤਿਯਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਹੋਤਿ; ਅਪਿਚ ਖੋ ਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚਿਤੰ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਿਨਯਧਰਾ ਵੂਪਸਮੇਨ੍ਤਿ, ਇਦੰ ਤਤ੍ਥ ਗਤੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਨਾਮ। ਏਤੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਸਤਿਵਿਨਯਨ੍ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੰ ਸਤਿਵਿਨਯੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ। ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੇ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੇ ਪਾਪੁਸ੍ਸਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਾਯ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤੀਤਿ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥੇਨ ਵੂਪਸਮਿਤੇ ਅਧਿਕਰਣੇ ‘‘ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਯਮਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਯੰ ਪਨੇਤੰ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਵੁਟ੍ਠਾਨੰ ਨਾਮ, ਏਤੰ ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਖਮਤੀ’’ਤਿ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤੋਪਿ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਛਨ੍ਦਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤੀਤਿ ਵਿਨਯਧਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ‘‘ਅਧਮ੍ਮੰ ਧਮ੍ਮੋ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਦ੍ਵਾਦਸਸੁ ਉਕ੍ਕੋਟੇਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ ਨਾਮ। ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਨ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇਸੁ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ‘‘ਅਨਤ੍ਥੰ ਮੇ ਅਚਰੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਘਾਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਾਜਯੰ ਆਰੋਪਨਤ੍ਥੰ ‘‘ਅਧਮ੍ਮੰ ਧਮ੍ਮੋ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਦ੍ਵਾਦਸਸੁ ਉਕ੍ਕੋਟੇਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਦੋਸਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ ਨਾਮ। ਮਨ੍ਦੋ ਪਨ ਮੋਮੂਹੋ ਮੋਮੂਹਤ੍ਤਾ ਏਵ ‘‘ਅਧਮ੍ਮੰ ਧਮ੍ਮੋ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਮੋਹਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ ਨਾਮ। ਸਚੇ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇਸੁ ਏਕੋ ਵਿਸਮਾਨਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਗਹਨਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿੰ ਬਲਵਨ੍ਤੇ ਚ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤਰਿਯੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਸਮਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਗਹਨਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ‘‘ਅਯੰ ਮੇ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੰ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯੰ ਵਾ ਕਰੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ‘‘ਅਧਮ੍ਮੰ ਧਮ੍ਮੋ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤੋ ਭਯਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ ਨਾਮ।

ਤਦਹੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਏਕੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ, ਸੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਪਰਾਜਯੰ ਪਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਕੁਭੂਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਮਙ੍ਕੁਭੂਤਾਤ੍ਥਾ’’ਤਿ? ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤੇ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ ‘‘ਹੋਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਥ, ਅਹੰ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ । ਤੇ ਤੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਭੇਰਿੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤਿ। ਤਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ‘‘ਕੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਿਤੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਯਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਿਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਹਿਯ੍ਯੋ ਅਧਿਕਰਣੰ ਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਿਤੰ, ਤਮਹੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਹਿਯ੍ਯੋ ਕੁਹਿੰ ਗਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਇਦੰ ਆਵੁਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨੰ ਭਗਵਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ‘ਤਦਹੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’ਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਦੇਸੇਹੀ’’ਤਿ। ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਕਾਰਕੋਤਿ ਏਕੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਗਤੰ ਪਰਾਜਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਦਨ੍ਤਿ ‘‘ਕਿਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਏਵੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ, ਨਨੁ ਏਵੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਪਠਮੰਯੇਵ ਏਵੰ ਨ ਵਦਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ। ਏਵੰ ਯੋ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। **ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ**ਤਿ ਏਕੋ ਅਧਿਕਰਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਛਨ੍ਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਭਾਗੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਾਜਯੰ ਪਤ੍ਵਾ ਆਗਤੇ ਮਙ੍ਕੁਭੂਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਦਾਨਿ ਅਹੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਹਿਯ੍ਯੋ ਅਧਿਕਰਣੰ ਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਿਤੰ, ਤਮਹੰ ਅਜ੍ਜ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਹਿਯ੍ਯੋ ਪਨ ਤ੍ਵੰ ਕਤ੍ਥ ਗਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਛਨ੍ਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਇਦੰ

ਆਵੁਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਭਗਵਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, 'ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ'ਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਹੀ''ਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਨਿਦਾਨਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੪੨. ਵਿਵਾ**ਦਾਧਿਕਰਣਂ ਕਿਂਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਕਿਂ ਨਿਦਾਨਮਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਿਂਨਿਦਾਨਂ**। ਕੋ ਸਮੁਦਯੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਿਂਸਮੁਦਯਂ**। ਕਾ ਜਾਤਿ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਿਂਜਾਤਿਕਂ**। ਕੋ ਪਭਵੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਿਂਪਭਵਂ**। ਕੋ ਸਮ੍ਭਾਰੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਿਂਸਮ੍ਭਾਰਂ**। ਕਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਿਂਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ**। ਸਬ੍ਬਾਨੇਤਾਨਿ ਕਾਰਣਵੇਵਚਨਾਨਿਯੇਵ।

ਵਿਵਾ**ਦਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁਪਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਖਾਤੋ ਵਿਵਾਦੋ ਨਿਦਾਨਮੇਤਸ੍ਸਾਤਿ ਵਿਵਾ**ਦਨਿਦਾਨਂ**। ਵਿਵਾਦਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਵਿਵਾਦਵਸੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਨੁਵਾਦੋ ਨਿਦਾਨਂ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਅਨੁਵਾਦਨਿਦਾਨਂ** । ਇਦਮ੍ਪਿ ਅਨੁਵਾਦਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਅਨੁਵਾਦਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਿਦਾਨਂ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਦਾਨਂ**। ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਪਚ੍ਚਯਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਆਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕਿਚ੍ਚਯਂ ਨਿਦਾਨਮਸ੍ਸਾਤਿ **ਕਿਚ੍ਚਯਨਿਦਾਨਂ;** ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਣਮਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਦੀਨਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਵਸੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਂ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਪਕ੍ਖੇ ਏਕਪਦਯੋਜਨਾ। ਏਤੇਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਸਬ੍ਬਪਦਾਨਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾਨਿ।

ਦੁਤਿਯਪੁਚ੍ਛਾਯ **ਹੇਤੁਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮ੍ਹਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਨਵਨ੍ਨਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂਨਂ ਵਸੇਨ ਹੇਤੁਨਿਦਾਨਾਦਿਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਪੁਚ੍ਛਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮਤ੍ਤਂ ਨਾਨਂ। ਹੇਤੁਯੇਵ ਹਿ ਏਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ।

੩੪੩. ਮੂਲਪੁਚ੍ਛਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਦ੍ਵਾਦਸ ਮੂਲਾਨੀ**ਤਿ ਕੋਧਉਪਨਾਹਯੁਗਲ਼ਕਾਦੀਨਿ ਛ ਵਿਵਾਦਾਮੂਲਾਨਿ, ਲੋਭਦੋਸਮੋਹਾ ਤਯੋ, ਅਲੋਭਾਦੋਸਾਮੋਹਾ ਤਯੋਤਿ ਇਮਾਨਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸ ਮੂਲਾਨਿ। **ਚੁਦ੍ਦਸ ਮੂਲਾਨੀ**ਤਿ ਤਾਨੇਵ ਦ੍ਵਾਦਸ ਕਾਯਵਾਚਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੁਦ੍ਦਸ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਛ ਮੂਲਾਨੀ**ਤਿ ਕਾਯਾਦੀਨਿ ਛ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ।

ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਪੁਚ੍ਛਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਨਿ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ, ਤਞ੍ਹਿ ਏਤੇਸੁ ਅਟ੍ਠਾਰਸਸੁ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਸੁ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਏਤੇਹਿ ਵਾ ਕਾਰਣਭੂਤੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸੇਤਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ।

੩੪੪. ਵਿਵਾ**ਦਾਧਿਕਰਣਂ ਆਪਤ੍ਤੀ**ਤਿਆਦਿਭੇਦੇ **ਏਕੇਨ ਅਧਿਕਰਣੇਨ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੇਨਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਯੇਨ ਅਧਿਕਰਣੇਨ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਪਨੇਤਾਨਿ ਏਕਂਸਤੋ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੇਨੇਵ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ।

ਨ ਕਤਮੇਨ ਸਮਥੇਨਾਤਿ ਸਾਵਸੇਸਾਪਤ੍ਤਿ ਵਿਯ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਸਾ ਦੇਸੇਤੁਂ, ਨ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ।

੩੪੮. ਵਿਵਾ**ਦਾਧਿਕਰਣਂ ਹੋਤਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਨਯੋ ਉਤ੍ਤਾਨੋਯੇਵ।

੩੪੯. ਤਤੋ ਪਰਂ **ਯਤ੍ਥ ਸਤਿਵਿਨਯੋ**ਤਿਆਦਿਕਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਂ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਛ ਯਮਕਪੁਚ੍ਛਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਾਸਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਪਕਾਸਿਤੋ।

੩੫੧. ਸੰਸਟ੍ਠਾਦਿਪੁਚ੍ਛਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਸੰਸਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਸਤਿਵਿਨਯਕਮ੍ਮਵਾਚਾਕ੍ਖਣਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਮਥਾਨਂ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ ਸਤਿਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸੰਸਟ੍ਠਾ, ਨੋ ਵਿਸੰਸਟ੍ਠਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਕਦਲਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਤ੍ਤਵਟ੍ਟੀਨਂ ਵਿਯ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤੇਸਂ ਵਿਨਿਬ੍ਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਨ ਚ ਲਬ੍ਭਾ ਇਮੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਨਿਬ੍ਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਬ੍ਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ।

ਸਤ੍ਤਸਮਥਨਿਦਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੩੫੨. **ਕਿਂਨਿਦਾਨੋ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਨਿਦਾਨਂ ਨਿਦਾਨਮਸ੍ਸਾਤਿ **ਨਿਦਾਨਨਿਦਾਨੋ**। ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਂ। ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪਤ੍ਤੋ ਖੀਣਾਸਵੋ ਲਦ੍ਧੁਪਵਾਦੋ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਂ। ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਂ। ਯੋ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵੋ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਂ। ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ ਨਿਦਾਨਂ। ਪਾਪੁਸ੍ਸਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ ਨਿਦਾਨਂ। ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਬਹੁ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਅਜ੍ਝਾਚਾਰੋ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਂ। **ਹੇਤੁਪਚ੍ਚਯਵਾਰਾ** ਵੁਤ੍ਤਨਯਾ ਏਵ।

੩੫੩. ਮੂਲਪੁਚ੍ਛਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਪੁਚ੍ਛਾਯ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ''ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਸਮਥਾਨਂ ਕਤਮੇ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਸ ਪਨ ਕਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹਾਭਾਵੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਭਾਵਤੋ ਛਨ੍ਨਂਯੇਵ ਸਮਥਾਨਂ ਛ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ **ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਞਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਕਾਲੇ ਠਪਨਂ। **ਉਪਗਮਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਯਂ ਉਪਗਮਨਂ; ਅਤ੍ਤਨਾਯੇਵ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝੇਸਨੁਪਗਮਨਂ; ਅਞ੍ਞਂ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾਦਿਕਂ ''ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਅਜ੍ਝੇਸਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਧਿਵਾਸਨਾ**ਤਿ ''ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਮੇ ਏਤਂ, ਕਰੋਤੁ ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਧਿਵਾਸਨਾ; ਛਨ੍ਦਦਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ**ਤਿ ''ਨ ਮੇਤਂ ਖਮਤਿ, ਮਾ ਏਵਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸੇਧਨਾ। ਇਤਿ ਛਨ੍ਨਂ ਛਕ੍ਕਾਨਂ ਵਸੇਨ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸਤ੍ਤਸਮਥਨਾਨਾਤ੍ਥਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੫੪. ਨਾਨਾਤ੍ਥਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਅਧਿਕਰਣਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਅਯਂ ਵਿਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਮਾਤਾਪੁਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਵਿਵਾਦੋ ਵਿਰੁਦ੍ਧਵਾਦਤ੍ਤਾ ਵਿਵਾਦੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਸਮਥੇਹਿ ਪਨ ਅਧਿਕਰਣੀਯਤਾਯ ਅਭਾਵਤੋ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਅਨੁਵਾਦਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਭੇਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਸਙ੍ਗਣਿਕਂ

ਚੋਦਨਾਦਿਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਵਣ੍ਣਨਾ

੩੫੯. ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਸਙ੍ਗਣਿਯਂ **ਚੋਦਨਾ**ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਚੋਦਨਾ। **ਸਾਰਣਾ**ਤਿ ਦੋਸਸਾਰਣਾ। **ਸਙ੍ਘੋ ਕਿਮਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ। **ਮਤਿਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਕਿਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ**ਤਿ ਮਤਿਕਮ੍ਮਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮਨ੍ਤਗ੍ਗਹਣਂ; ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਚੋਦਨਾ ਸਾਰਣਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਵਤ੍ਥੁਪ੍ਪਕਾਰਾ ਚੋਦਨਾ, ਤੇਨ ਚੁਦਿਤਕਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਚੋਦਕਦੋਸਸਾਰਣਤ੍ਥਾਯ। **ਨਿਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾਯ ਸਾਰਣਾ**ਤਿ ਦੋਸਸਾਰਣਾ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਨਿਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾਯ। **ਸਙ੍ਘੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਸਙ੍ਘੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਪਰਿਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ; ਧਮ੍ਮਾਧਮ੍ਮਂ ਤੁਲਨਤ੍ਥਾਯ ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ ਜਾਨਨਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਤਿਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਤ੍ਥੇਰਾਨਞ੍ਚ ਵਿਨਯਧਰਤ੍ਥੇਰਾਨਞ੍ਚ ਮਨ੍ਤਗ੍ਗਹਣਂ ਪਾਟੇਕ੍ਕਂ ਪਾਟੇਕ੍ਕਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਪਨਤ੍ਥਂ।

ਮਾ ਖੋ ਪਟਿਘਨ੍ਤਿ ਚੁਦਿਤਕੇ ਵਾ ਚੋਦਕੇ ਵਾ ਕੋਪਂ ਮਾ ਜਨਯਿ। **ਸਚੇ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੋ ਤੁਵ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਓਤਿਣ੍ਣਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਿਨਯਧਰੋ।

ਵਿਗ੍ਗਾਹਿਕਨ੍ਤਿ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯਂ ਆਜਾਨਾਸੀ''ਤਿਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਂ। **ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਅਨਤ੍ਥਂ ਜਨਯਤਿ, ਪਰਿਸਂ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਏਵਰੂਪਿਂ ਕਥਂ ਮਾ ਅਭਣਿ। **ਸੁਤ੍ਤੇ ਵਿਨਯੇ** ਵਾਤਿਆਦੀਸੁ **ਸੁਤ੍ਤਂ** ਨਾਮ ਉਭਤੋਵਿਭਙ੍ਗੋ। **ਵਿਨਯੋ** ਨਾਮ ਖਨ੍ਧਕੋ। **ਅਨੁਲੋਮੋ** ਨਾਮ ਪਰਿਵਾਰੋ। **ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ** ਨਾਮ ਸਕਲਂ ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ। **ਅਨੁਲੋਮਿਕਂ** ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਪਦੇਸਾ।

ਅਨੁਯੋਗਵਤ੍ਤਂ ਨਿਸਾਮਯਾਤਿ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਤਂ ਨਿਸਾਮੇਹਿ। **ਕੁਸਲੇਨ ਬੁਦ੍ਧਿਮਤਾ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਛੇਕੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਞਾਣਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤੇਨ ਭਗਵਤਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ। **ਸੁਵੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਪਞ੍ਞਾਪਿਤਂ। **ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੁਲੋਮਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਅਨੁਲੋਮਂ। ਅਯਂ ਤਾਵ ਪਦਤ੍ਥੋ, ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸਙ੍ਖੇਪਵਣ੍ਣਨਾ – ''ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੋ, ਮਾ ਸਹਸਾ ਭਣਿ, ਮਾ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤਂ ਵਿਗ੍ਗਾਹਿਕਕਥਂ ਭਣਿ। ਯਂ ਪਨ ਕੁਸਲੇਨ ਬੁਦ੍ਧਿਮਤਾ ਲੋਕਨਾਥੇਨ ਏਤੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਅਨੁਯੋਗਵਤ੍ਤਂ ਕਥਂ ਸੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਅਨੁਲੋਮਂ, ਤਂ ਨਿਸਾਮਯ ਤਂ ਉਪਧਾਰੇਹੀ''ਤਿ। **ਗਤਿਂ ਨ ਨਾਸੇਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਸੁਗਤਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਨੁਯੋਗਵਤ੍ਤਂ ਨਿਸਾਮਯ। ਯੋ ਹਿ ਤਂ ਅਨਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਤਿ, ਸੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਤਿਂ ਨਾਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਅਨਾਸੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਾਮਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਅਨੁਯੋਗਵਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਹਿਤੇਸੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਹਿਤੇਸੀ**ਤਿ ਹਿਤਂ ਏਸਨ੍ਤੋ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ; ਮੇਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮੇਤ੍ਤਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗਞ੍ਚ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਪਤ੍ਤਕਾਲੇਨ; ਅਜ੍ਝੇਸਿਤਕਾਲੇਯੇਵ ਤਵ ਭਾਰੇ ਕਤੇ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਹਸਾ ਵੋਹਾਰਂ ਮਾ ਪਧਾਰੇਸੀਤਿ ਯੋ ਏਤੇਸਂ ਸਹਸਾ ਵੋਹਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਸਹਸਾ ਭਾਸਿਤਂ, ਤਂ ਮਾ ਪਧਾਰੇਸਿ, ਮਾ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਥ।

ਪਟਿਞ੍ਞਾਨੁਸਨ੍ਧਿਤੇਨ ਕਾਰਯੇਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾਨੁਸਨ੍ਧਿਨਾ ਕਾਰਯੇ; ਕਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਰਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਚ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਤੇਨ ਚ ਕਾਰਯੇ, ਲਜ੍ਜਿਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਰਯੇ; ਅਲਜ੍ਜਿਂ ਵਤ੍ਤਾਨੁਸਨ੍ਧਿਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵ **ਪਟਿਞ੍ਞਾ ਲਜ੍ਜੀਸੂ**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਤ੍ਤਾਨੁਸਨ੍ਧਿਤੇਨ ਕਾਰਯੇ**ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਨੁਸਨ੍ਧਿਨਾ ਕਾਰਯੇ, ਯਾ ਅਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾ ਸਨ੍ਧਿਯਤਿ, ਤਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਰਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਪਰਿਗੂਹਤੀ**ਤਿ ਨਿਗੂਹਤਿ ਨ ਦੇਸੇਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ।

ਸਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਸਚ੍ਚਂ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਨਂ ਏਵਮੇਵ ਜਾਨਾਮਿ। **ਅਞ੍ਞਞ੍ਞ ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਞ੍ਞ ਤਂ ਅਹਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ।

ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਪੁਰੇਕਥਿਤਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਾਕਥਿਤਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਅਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰੇ ਅਕੁਸਲੋ। **ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਵਚਨਪਥਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਕਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਚਨਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਚਨਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਤੀਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਹਿ ਚੋਦੇਤਿ। **ਆਚਾਰਦਿਟ੍ਠਿਯਾ**ਤਿ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ। ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਹਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਹਿ ਚੋਦੇਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਚੇਵ ਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਚ ਚੋਦੇਤਿ। **ਆਜੀਵੇਨਪਿ ਚੋਦੇਤੀ**ਤਿ ਆਜੀਵਹੇਤੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਹਿ ਛਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਚੋਦੇਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਸਙ੍ਗਣਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚੋਦਨਾਕਣ੍ਡਂ

ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕਕਿਚ੍ਚਵਣ੍ਣਨਾ

੩੬੦-੩੬੧. ਇਦਾਨਿ ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਚੋਦਨਾਯ ਵਿਨਯਧਰੇਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੇਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਆਰਦ੍ਧਂ। ਤਤ੍ਥ **ਦਿਟ੍ਠਂ ਦਿਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਏਕੇਨੇਕੋ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਵਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਸੋ ਤਂ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਇਤਰੋ ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਂ ਅਨੁਜਾਨਾਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਦਸ੍ਸਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਨ ਉਪੇਤਿ, ਨ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ। ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਯਂ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਤਂ ਤਸ੍ਸ ''ਦਿਟ੍ਠੋ ਮਯਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਦਿਟ੍ਠਵਚਨੇਨ ਸਮੇਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਇਤਰੋ ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਦੋਸਂ ਨ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਸੁਦ੍ਧਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ; ਅਮੂਲਕਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ''ਸੁਦ੍ਧੋ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਗਾਥਾਦ੍ਵਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕਕਿਚ੍ਚਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚੋਦਕਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਵਣ੍ਣਨਾ

੩੬੨-੩੬੩. **ਚੋਦਨਾਯ ਕੋ ਆਦੀ**ਤਿਆਦਿਪੁਚ੍ਛਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਸਚ੍ਚੇ ਚ ਅਕੁਪ੍ਪੇ ਚਾ**ਤਿ ਸਚ੍ਚੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ ਅਕੁਪ੍ਪੇ ਚ। ਯਂ ਕਤਂ ਵਾ ਨ ਕਤਂ ਵਾ, ਤਦੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਚੋਦਕੇ ਵਾ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੇ ਵਾ ਸਙ੍ਘੇ ਵਾ ਕੋਪੋ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੋ। **ਓਤਿਣ੍ਣਾਨੋਤਿਣ੍ਣਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਓਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਅਨੋਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਵਚਨਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਜਾਨਨਵਿਧਿ – ਏਤ੍ਤਕਾ ਚੋਦਕਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਥਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਚ੍ਛਿਮਕਥਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਚੁਦਿਤਕਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਥਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਚ੍ਛਿਮਕਥਾਤਿ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਾ । ਚੋਦਕਸ੍ਸ ਪਮਾਣਂ ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਚੁਦਿਤਕਸ੍ਸ ਪਮਾਣਂ ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕਸ੍ਸ ਪਮਾਣਂ ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ''ਆਵੁਸੋ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਏਵਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। **ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਭੂਤਂ ਵਤ੍ਥੁ। **ਵਿਨਯੋ**ਤਿ ਚੋਦਨਾ ਚੇਵ ਸਾਰਣਾ ਚ। **ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਦਾ ਚੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਸਮ੍ਪਦਾ ਚ। ਏਤੇਨ ਹਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਚ ਵਿਨਯੇਨ ਚ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਚ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੇਨ ਭੂਤੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਞਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਦਾਯ ਚੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਸਮ੍ਪਦਾਯ ਚ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੇਨ ਏਵਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

੩੬੪. **ਉਪੋਸਥੋ ਕਿਮਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿਆਦਿਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਮ੍ਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਅਵਸਾਨਗਾਥਾਸੁ **ਥੇਰੇ ਚ ਪਰਿਭਾਸਤੀ**ਤਿ ਅਵਮਞ੍ਞਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਕਿਂ ਇਮੇ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ। **ਖਤੋ ਉਪਹਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ**ਤਿ ਤਾਯ ਛਨ੍ਦਾਦਿਗਾਮਿਤਾਯ ਤੇਨ ਚ ਪਰਿਭਾਸਨੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਤਤ੍ਤਾ **ਖਤੋ**। ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਞ੍ਚ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਉਪਹਤਤ੍ਤਾ **ਉਪਹਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ**। **ਨਿਰਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ, ਨ ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਗਾਰਵੋ**ਤਿ ਸੋ ਖਤੋ ਉਪਹਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਭਾਵਤੋ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ ਤੀਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਨਤੋ ਨ ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਗਾਰਵੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਨਿਰਯਮੇਵ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਨ ਚ ਆਮਿਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਧਮ੍ਮੋ ਤਥਾ ਕਰੇ**ਤਿ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਨ ਚ ਆਮਿਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਰੇ, ਚੁਦਿਤਕਚੋਦਕੇਸੁ ਹਿ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਦਿਆਮਿਸਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਆਮਿਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਨ ਚ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਗ੍ਗਲ**ਨ੍ਤਿ ''ਅਯਂ ਮੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਵਾ ਆਚਰਿਯੋ ਵਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਥ ਖੋ **ਉਭੋਪੇਤੇ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ** ਯਥਾ ਧਮ੍ਮੋ ਠਿਤੋ, ਤਥੇਵ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਉਪਕਣ੍ਣਕਂ ਜਪ੍ਪਤੀਤਿ ''ਏਵਂ ਕਥੇਹਿ, ਮਾ ਏਵਂ ਕਥਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਕਣ੍ਣਮੂਲੇ ਮਨ੍ਤੇਤਿ। **ਜਿਮ੍ਹਂ ਪੇਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਦੋਸਮੇਵ ਗਵੇਸਤਿ। **ਵੀਤਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਹਾਪੇਤਿ। **ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਸੇਵਤੀ**ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੀਪੇਤਿ।

ਅਕਾਲੇਨ ਚ ਚੋਦੇਤੀਤਿ ਅਨੋਕਾਸੇ ਅਨਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋਵ ਚੋਦੇਤਿ। **ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਕਥਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਕਥਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਵਚਨਪਥਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਕਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਵਚਨਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਚੋਦਨਾਕਣ੍ਡਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚੂਲ਼ਸਙ੍ਗਾਮੋ

ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕਸ੍ਸ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੬੫. ਚੂਲ਼ਸਙ੍ਗਾਮੇ **ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਗਾਮੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਧਿਕਰਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯਤ੍ਥਾਯ ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ। ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਚੇਵ ਸਾਸਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਚ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮੰ ਉਬ੍ਬਿਨਯੰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨੰ ਦੀਪੇਨ੍ਤਾ ਸਮੋਸਰਨ੍ਤਿ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਵਿਯ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਸੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਲਦ੍ਧਿੰ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਕਵਾਦਦੀਪਨਤ੍ਥਾਯ ਤਤ੍ਥ ਅਵਚਰਤਿ, ਅਜ੍ਝੋਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਸੋ ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋ ਨਾਮ ਯਸਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਯ। ਤੇਨ ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਨੀਚਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੋ। **ਨੀਚਚਿਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਮਾਨਦ੍ਧਜੰ ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਹਤਮਾਨਚਿਤ੍ਤੇਨ। **ਰਜੋਹਰਣਸਮੇਨਾ**ਤਿ ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਸਮੇਨ; ਯਥਾ ਰਜੋਹਰਣਸ੍ਸ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੇ ਵਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੇ ਵਾ ਪਾਦੇ ਪੁਞ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਨੇਵ ਰਾਗੋ ਨ ਦੋਸੋ; ਏਵੰ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠੇਸੁ ਅਰਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ਅਦੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾਪਤਿਰੂਪੇ ਆਸਨੇ**ਤਿ ਯਥਾਪਤਿਰੂਪੰ ਆਸਨੰ ਞਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਪੁਣਨਟ੍ਠਾਨੇ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਅਨਾਨਾਕਥਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧੰ ਤੰ ਤੰ ਅਨਤ੍ਥਕਥੰ ਅਕਥੇਨ੍ਤੇਨ। **ਅਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਮੁਤਮ੍ਪਿ ਰਾਜਕਥਾਦਿਕੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥੰ ਅਕਥੇਨ੍ਤੇਨ। **ਸਾਮੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਨਿਪਾਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਵਾ ਰੂਪਾਰੂਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦਸਮਥਾਚਾਰਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਾਰਟ੍ਠਾਨਨਿਸਜ੍ਜਵਤ੍ਤਾਦਿਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਵਾ ਕਥਾ ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ। ਏਵਰੂਪੋ ਧਮ੍ਮੋ ਸਯੰ ਵਾ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ, ਪਰੋ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪਿੰ ਕਥੰ ਕਥੇਤੁੰ ਪਹੋਤਿ, ਸੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਆਵੁਸੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਹਿ ਪਞ੍ਹੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤ੍ਵੰ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। **ਅਰਿਯੋ ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੋ ਨਾਤਿਮਞ੍ਞਿਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਅਰਿਯਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਾ ਨ ਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮਨਸਿਕਾਰਵਸੇਨ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੋ ਅਰਿਯੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੋ ਨਾਮ, ਸੋ ਨਾਤਿਮਞ੍ਞਿਤਬ੍ਬੋ, ਕਿੰ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨੁਯੋਗੇਨਾਤਿ ਨਾਵਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋ; ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਰੂਪੰ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋਤਿ ''ਕੋ ਨਾਮੋ ਤੁਯ੍ਹੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ''ਤਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। **ਨ ਜਾਤੀ**ਤਿ ''ਖਤ੍ਤਿਯਜਾਤਿਯੋ ਤ੍ਵੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਾਤਿਯੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਜਾਤਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ। **ਨ ਆਗਮੋ**ਤਿ ''ਦੀਘਭਾਣਕੋਸਿ ਤ੍ਵੰ ਮਜ੍ਝਿਮਭਾਣਕੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਆਗਮੋ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। **ਕੁਲਪਦੇਸੋ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਾਦਿਵਸੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਤ੍ਰਸ੍ਸ ਪੇਮੰ ਵਾ ਦੋਸੋ** ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਰ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਏਤੇਸੰ ਕਾਰਣਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਪੇਮੰ ਵਾ ਭਵੇਯ੍ਯ ਦੋਸੋ ਵਾ।

ਨੋ ਪਰਿਸਕਪ੍ਪਿਕੇਨਾਤਿ ਪਰਿਸਕਪ੍ਪਕੇਨ ਪਰਿਸਾਨੁਵਿਧਾਯਕੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ; ਯੰ ਪਰਿਸਾਯ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਦੇਵ ਚੇਤੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਨ ਕਥੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਕਥੇਤਬ੍ਬੇ ਚ ਅਕਥੇਤਬ੍ਬੇ ਚ ਸਞ੍ਞਾਜਨਨਤ੍ਥੰ ਹਤ੍ਥਵਿਕਾਰੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ।

ਅਤ੍ਥੰ ਅਨੁਵਿਧਿਯਨ੍ਤੇਨਾਤਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਪਟਿਵੇਧਮੇਵ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੇਨ ''ਇਦੰ ਸੁਤ੍ਤੰ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਇਦੰ ਵਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਰਿਤੁਲਯਨ੍ਤੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਚ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਮਣ੍ਡਲੇ ਵਿਚਰਿਤਬ੍ਬੰ, ਵਿਨਯਧਰੇ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਸਬ੍ਬਾ ਪਰਿਸਾ ਉਟ੍ਠਹਤਿ। **ਨ ਵੀਤਿਹਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਹਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। **ਨ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗੋ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਨ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਾ। **ਅਸਾਹਸਿਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਸਹਸਾਕਾਰਿਨਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ; ਸਹਸਾ ਦੁਰੁਤ੍ਤਵਚਨੰ ਨ ਕਥੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਚਨਕ੍ਖਮੇਨਾ**ਤਿ ਦੁਰੁਤ੍ਤਵਾਚੰ ਖਮਨਸੀਲੇਨ। **ਹਿਤਪਰਿਸਕ੍ਕਿਨਾ**ਤਿ ਹਿਤੇਸਿਨਾ ਹਿਤਗਵੇਸਿਨਾ ਕਰੁਣਾ ਚ ਕਰੁਣਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗੋ ਚ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਯੰ ਪਦਦ੍ਵਯੇਪਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਅਨਸੁਰੁਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਨ ਅਸੁਰੁਤ੍ਤੇਨ। ਅਸੁਰੁਤ੍ਤੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਗ੍ਗਾਹਿਕਕਥਾਸਙ੍ਖਾਤੰ ਅਸੁਨ੍ਦਰਵਚਨੰ; ਤੰ ਨ ਕਥੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ''ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁੰ

ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੁ ਖੋ ਨੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ; ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ''ਲਜ੍ਜਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਅਯਂ ਪਰਿਸਾ, ਸਕ੍ਕਾ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁੰ ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਰੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ।

ਚੋਦਕੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ''ਧਮ੍ਮਚੋਦਕੋ ਨੁ ਖੋ ਨੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। **ਚੁਦਿਤਕੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ''ਧਮ੍ਮਚੁਦਿਤਕੋ ਨੁ ਖੋ ਨੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। **ਅਧਮ੍ਮਚੋਦਕੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਮਾਣਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਵੁਤ੍ਤੰ ਅਹਾਪੇਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਚੋਦਕਚੁਦਿਤਕੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਵਚਨਂ ਅਹਾਪੇਨ੍ਤੇਨ। **ਅਵੁਤ੍ਤੰ ਅਪਕਾਸੇਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਨੋਸਟਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਅਪ੍ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੇਨ। **ਮਨ੍ਦੋ ਹਾਸੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਮਨ੍ਦੋ ਮੋਮੂਹੋ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬੋ, ''ਨਨੁ ਤ੍ਵੰ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਉਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਯੋਗਵਤ੍ਤੰ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਯੋਗੋ ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬੋ। **ਭੀਰੂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੰ ਵਾ ਗਣਮਜ੍ਝੰ ਵਾ ਅਨੋਸਟਪੁਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਾਰਜ੍ਜਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਾਦਿਸੋ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ ਕਥੇਹਿ, ਮਯਂ ਤੇ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਪਿ ਅਨੁਯੋਗਵਤ੍ਤੰ ਕਥਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। **ਚਣ੍ਡੋ ਨਿਸੇਧੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਅਪਸਾਦੇਤਬ੍ਬੋ ਤਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬੋ। **ਅਸੁਚਿ ਵਿਭਾਵੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। **ਉਜੁਮਦ੍ਦਵੇਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਜੁ ਸੀਲਵਾ ਕਾਯਵਙ੍ਕਾਦਿਰਹਿਤੋ, ਸੋ ਮਦ੍ਦਵੇਨੇਵ ਉਪਚਰਿਤਬ੍ਬੋ। **ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੋ ਧਮ੍ਮਗਰੁਕੋ ਹੋਤਿ ਨ ਪੁਗ੍ਗਲਗਰੁਕੋ, ਅਯਮੇਵ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਚ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੩੬੬. ਸੁਤ੍ਤੰ ਸਂਸਨ੍ਦਨਤ੍ਥਾਯਾਤਿਆਦੀਸੁ ਤੇਨ ਚ ਪਨ ਏਵੰ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਨਂ ਪਿਯਮਨਾਪਗਰੁਭਾਵਨੀਯੇਨ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੇਨ ਸਮੁਦਾਹਟੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਸੁਤ੍ਤੰ ਸਂਸਨ੍ਦਨਤ੍ਥਾਯ; ਆਪਤ੍ਤਾਨਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਂਸਨ੍ਦਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਓਪਮ੍ਮਂ ਨਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਓਪਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ। **ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਜਾਨਾਪਨਤ੍ਥਾਯ। **ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਠਪਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਠਪਨਤ੍ਥਾਯ। **ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਚੋਦਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਚੋਦਨਤ੍ਥਾਯ। **ਚੋਦਨਾ ਸਾਰਣਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਦੋਸਾਦੋਸਂ ਸਰਾਪਨਤ੍ਥਾਯ। **ਸਾਰਣਾ ਸਵਚਨੀਯਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਦੋਸਾਦੋਸਸਾਰਣਾ ਸਵਚਨੀਯਕਰਣਤ੍ਥਾਯ। **ਸਵਚਨੀਯਂ ਪਲਿਬੋਧਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਸਵਚਨੀਯਂ ''ਇਮਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਪਰਂ ਮਾ ਪਕ੍ਕਮੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਲਿਬੋਧਤ੍ਥਾਯ। **ਪਲਿਬੋਧੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਪਾਪਨਤ੍ਥਾਯ। **ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਸਨ੍ਤੀਰਣਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਦੋਸਾਦੋਸਂ ਸਨ੍ਤੀਰਣਤ੍ਥਾਯ ਤੁਲਨਤ੍ਥਾਯ। **ਸਨ੍ਤੀਰਣਂ ਠਾਨਾਟ੍ਠਾਨਗਮਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਅਨਾਪਤ੍ਤਿਗਰੁਕਲਹੁਕਾਪਤ੍ਤਿਜਾਨਨਤ੍ਥਾਯ । **ਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਪਰਿਗ੍ਗਹਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਮ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਚ; ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਿਤਭਾਵਜਾਨਨਤ੍ਥਾਯ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਚ੍ਚੇਕਟ੍ਠਾਯਿਨੋ ਅਵਿਸਂਵਾਦਕਟ੍ਠਾਯਿਨੋ**ਤਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਾਧਿਪਚ੍ਚਜੇਟ੍ਠਕਟ੍ਠਾਨੇ ਚ ਅਵਿਸਂਵਾਦਕਟ੍ਠਾਨੇ ਚ ਠਿਤਾ; ਨ ਤੇ ਅਪਸਾਦੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਯੇ ਮਨ੍ਦਾ ਮਨ੍ਦਬੁਦ੍ਧਿਨੋ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯੁਂ ''ਵਿਨਯੋ ਨਾਮ ਕਿਮਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਵਚਨੋਕਾਸਪਿਦਹਨਤ੍ਥਮਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਵਿਨਯੋ ਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਿਨਯੋ ਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਸਕਲਾਪਿ ਵਿਨਯਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵਾਰਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯ। ਆਜੀਵਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਰਿਯੋਸਾਨਸ੍ਸ ਸੀਲਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਹੋਤਿ; ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ **ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ**ਤਿ ਪਾਪਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਕਤਾਕਤਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਭਾਵੋ। **ਪਾਮੁਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਤਰੁਣਪੀਤਿ। **ਪੀਤੀ**ਤਿ ਬਲਵਾ ਬਹਲਪੀਤਿ। **ਪਸ੍ਸਦ੍ਧੀ**ਤਿ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਦਰਥਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ। **ਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਦੁਵਿਧਮ੍ਪਿ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। **ਸਮਾਧੀ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ। **ਯਥਾਭੂਤਞਾਣਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਰੁਣਵਿਪਸ੍ਸਨਾ; ਉਦਯਬ੍ਬਯਞਾਣਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹਿ ਤਰੁਣਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। **ਨਿਬ੍ਬਿਦਾ**ਤਿ ਸਿਖਾਪਤ੍ਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਬਲਵਵਿਪਸ੍ਸਨਾ। **ਵਿਰਾਗੋ**ਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ। ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋਪਿ ਹਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਞਾਣਂ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ ਅਨੁਪਾਦਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਅਪਚ੍ਚਯਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਾਯ। ਅਪਚ੍ਚਯਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਹਿ ਤਂ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਅਵਸ੍ਸਂ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਤਬ੍ਬਤੋਤਿ। **ਏਤਦਤ੍ਥਾ ਕਥਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਵਿਨਯਕਥਾ ਨਾਮ ਏਤਦਤ੍ਥਾ। **ਮਨ੍ਤਨਾ**ਤਿ ਵਿਨਯਮਨ੍ਤਨਾ ਏਵ। **ਉਪਨਿਸਾ**ਤਿ ਅਯਂ ''ਵਿਨਯੋ ਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿਆਦਿਕਾ ਪਰਮ੍ਪਰਪਚ੍ਚਯਤਾਪਿ ਏਤਦਤ੍ਥਾਯ। **ਸੋਤਾਵਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਪਰਮ੍ਪਰਪਚ੍ਚਯਕਥਾਯ ਸੋਤਾਵਧਾਨਂ। ਇਮਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਞਾਣਂ, ਤਮ੍ਪਿ ਏਤਦਤ੍ਥਾਯ। **ਯਦਿਦਂ ਅਨੁਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ**

ਵਿਮੋਕ੍ਖੋਤਿ ਯੋ ਅਯਂ ਚਤੂਹਿ ਉਪਾਦਾਨੇਹਿ ਅਨੁਪਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਙ੍ਖਾਤੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਸੋਪਿ ਏਤਦਤ੍ਥਾਯ; ਅਪਚ੍ਚਯਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਾਯ ਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੬੧. ਅਨੁਯੋਗਵਤ੍ਤਗਾਥਾਸੁ **ਪਠਮਗਾਥਾ** ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾ ਏਵ।

ਵਤ੍ਥੁਂ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ, ਨਿਦਾਨਂ ਆਕਾਰਅਕੋਵਿਦੋ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ''ਵਤ੍ਥੁ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ''ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਪਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ''ਅਕੋਵਿਦੋ''ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ''ਸ ਵੇ ਤਾਦਿਸਕੋ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਯੋਜਨਾ – ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਰਾਜਿਕਾਦੀਨਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਤ੍ਤਵਿਧਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ''ਇਦਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਨਗਰੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਨਿਦਾਨਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ''ਇਦਂ ਪੁਰਿਮਵਚਨਂ ਇਦਂ ਪਚ੍ਛਿਮਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ''ਇਦਂ ਕਤਂ ਇਦਂ ਅਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਕਤਾਕਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਸਮੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਂ ਅਜਾਨਨਸ੍ਸ ਸਮੇਨ ਅਞ੍ਞਾਣੇਨ, ''ਕਤਾਕਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ; ਏਵਂ ਤਾਵ ਨਜਾਨਾਤਿ-ਪਦੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਂ ਪਨੇਤਂ ''ਆਕਾਰਅਕੋਵਿਦੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਤ੍ਥ **ਆਕਾਰਅਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣੇ ਅਕੋਵਿਦੋ। ਇਤਿ ਯ੍ਵਾਯਂ ਵਤ੍ਥੁਆਦੀਨਿਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਆਕਾਰਸ੍ਸ ਚ ਅਕੋਵਿਦੋ, ਸ ਵੇ ਤਾਦਿਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਪਟਿਕ੍ਖੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮੇਸਮ੍ਪਿ ਪਦਾਨਂ ''ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਪਦੇਨੇਵ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਯੋਜਨਾ – ਤਥੇਵ ਇਤਿ ਯ੍ਵਾਯਂ ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਸਮਥੇ ਚਾਪਿ ਅਕੋਵਿਦੋ, ਰਾਗਾਦੀਹਿ ਪਨ ਰਤ੍ਤੋ ਦੁਟ੍ਠੋ ਚ ਮੂਲ੍ਹੋ ਚ, ਭਯੇਨ ਭਯਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਮ੍ਮੋਹੇਨ ਮੋਹਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਰਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਦੁਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਚ ਛਨ੍ਦਾ ਦੋਸਾ ਚ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਰਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਨ ਚ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ, ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਦਸ੍ਸਨੇ ਅਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਨਿਜ੍ਝਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਅਕੋਵਿਦੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦਿਸਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਲਦ੍ਧਪਕ੍ਖੋ, ਹਿਰਿਯਾ ਪਰਿਬਾਹਿਰਤ੍ਤਾ ਅਹਿਰਿਕੋ, ਕਾਲ਼ਕੇਹਿ ਕਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਕਣ੍ਹਕਮ੍ਮੋ, ਧਮ੍ਮਾਦਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਾਦਰਿਯਾਨਂ ਅਭਾਵਤੋ ਅਨਾਦਰੋ, ਸ ਵੇ ਤਾਦਿਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਪਟਿਕ੍ਖੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ ਨ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਾਧਿਪਚ੍ਚਜੇਟ੍ਠਕਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖਗਾਥਾਨਮ੍ਪਿ ਯੋਜਨਾਨਯੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਚੂਲ਼ਸਙ੍ਗਾਮਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਮਹਾਸਙ੍ਗਾਮੋ

ਵੋਹਰਨ੍ਤੇਨ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੩੬੮-੩੭੪. ਮਹਾਸਙ੍ਗਾਮੇ – **ਵਤ੍ਥੁਤੋ ਵਾ ਵਤ੍ਥੁਂ ਸਙ੍ਕਮਤੀ**ਤਿ ‘‘ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਤ੍ਥੁ ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਸੁਤਂ ਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨੋ ਨਿਘਂਸਿਯਮਾਨੋ ‘‘ਨ ਮਯਾ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਨ ਸੁਤਂ; ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਸੁਤਂ ਵਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਨਯੇਨ ਸੇਸਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਕਮਨਂ, ਵਿਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵਿਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਕਮਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਨ ‘‘ਨੇਵ ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਨ ਸੁਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ‘‘ਮਯਾਪੇਤਂ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਸੁਤਂ ਵਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ, ‘‘ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਸੁਤਂ ਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ‘‘ਨ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਨ ਸੁਤਂ ਵਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਅਯਂ **ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਸੇਵ **ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ** ਨਾਮ।

੩੭੫. **ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਨੀਲਾਦਿਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣਵਸੇਨ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਵਚਨਮਨੁਪ੍ਪਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਾਦਿਤ੍ਤਯਂ ਸਰੂਪੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੋ ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

੩੭੬. **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮੇਨਵਗ੍ਗਾਦੀਨਿ। ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਇਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚਤੁਕ੍ਕਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਅਗਤਿਅਗਨ੍ਤਬ੍ਬਵਣ੍ਣਨਾ

੩੭੯. **ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਵਿਨਯਧਰੇਨ ਹਿ ਏਵਂ ਛਨ੍ਦਾਦਿਗਤਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਓਵਾਦੂਪਜੀਵਿਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਪਿ ਦ੍ਵੇ ਭਾਗਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਸਕਾਪਿ ਉਪਾਸਿਕਾਯੋਪਿ ਦਾਰਕਾਪਿ ਦਾਰਿਕਾਯੋਪਿ ਤੇਸਂ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾਪਿ ਤਥੇਵ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਤਾ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਕਨਿਟ੍ਠਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਦ੍ਵਿਧਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ‘‘ਬਹੁਜਨਅਹਿਤਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ’’ਨ੍ਤਿ।

੩੮੨. **ਵਿਸਮਨਿਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਵਿਸਮਾਨਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ। **ਗਹਨਨਿਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਗਹਨਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ। **ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਬਲਵਨ੍ਤੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ।

੩੮੩. **ਤਸ੍ਸ ਅਵਜਾਨਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਵਜਾਨਨ੍ਤੋ। ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਵਾ ਸਾਮਿਵਚਨਂ, ਤਂ ਅਵਜਾਨਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੮੪. **ਯਂ ਅਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਯਦਤ੍ਥਾਯ। **ਤਂ ਅਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਮਹਾਸਙ੍ਗਾਮਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕਥਿਨਭੇਦੰ

ਕਥਿਨਅਤ੍ਥਤਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੪੦੩. ਕਥਿਨੇ – **ਅਟ੍ਠ ਮਾਤਿਕਾ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਪਕ੍ਕਮਨਨ੍ਤਿਕਾਦਿਕਾ ਅਟ੍ਠ। **ਪਲਿਬੋਧਾਨਿਸੰਸਾ**ਪਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਏਵ।

੪੦੪. **ਪਯੋਗਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਚੀਵਰਧੋਵਨਾਦਿਨੋ ਸਤ੍ਤਵਿਧਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਯੋ ਉਦਕਾਹਰਣਾਦਿਕੋ ਪਯੋਗੋ ਕਯਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗਸ੍ਸ। **ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ**ਤਿ ਅਨਾਗਤਵਸੇਨ ਅਨਨ੍ਤਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ, ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਮੇਵ ਆਸਨ੍ਨਤਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੇਨਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਸ੍ਸ ਪਯੋਗਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯੰ ਆਧਾਰਭਾਵੰ ਉਪਗਤਾ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੇਨਾ**ਤਿ ਉਪੇਤੇਨ ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੇਨ; ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਮੇਵ ਉਪਗਤਤਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਠਮੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵੰ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵੰ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਪੁਬ੍ਬੰ ਅਚਰਿਮੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਨੰ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵੰ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਧੋਵਨਾਦਿਨੋ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸ। **ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪੁਰਾਣਸਙ੍ਘਾਟਿਆਦੀਨੰ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਣਸ੍ਸ। **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਥਿਨਚੀਵਰਾਧਿਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ। **ਅਤ੍ਥਾਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਸ੍ਸ। **ਮਾਤਿਕਾਨਞ੍ਚ ਪਲਿਬੋਧਾਨਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਮਾਤਿਕਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਲਿਬੋਧਾਨੰ। **ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਟਿਆਦਿਨੋ ਕਥਿਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ; ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵੰ ਯਞ੍ਚ ਲਬ੍ਭਤਿ ਯਞ੍ਚ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯੰ ਯਸ੍ਸ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਦੇਵ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਪੁਬ੍ਬਕਰਣੰ ਪਯੋਗਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਪਯੋਗਸ੍ਸ ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ''ਤਿਆਦਿ, ਤਤ੍ਥ ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਪੁਬ੍ਬਕਰਣੰ ਪਯੋਗਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ, ਸਮਨਨ੍ਤਰਨਿਸ੍ਸਯਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਪਯੋਗਸ੍ਸ ਹਿ ਸਤ੍ਤਵਿਧਮ੍ਪਿ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣੰ ਯਸ੍ਮਾ ਤੇਨ ਪਯੋਗੇਨ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਸੋ ਪਯੋਗੋ ਕਯਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇ ਪਨੇਸ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇਸੁ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਤਿ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸ ਸਯੰ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਸਤਿ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਨਤੋ । ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਪਯੋਗੋ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ''ਤਿ। ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯੰ ਪਨ ਲਭਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਪੁਬ੍ਬਕਰਣੰ ਪਯੋਗਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ''ਤਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਸ੍ਸ ਹਿ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੋ ਪਯੋਗੋ ਕਯਿਰਤਿ। ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੰ ਪਨ ਮਾਤਿਕਾਪਲਿਬੋਧਾਨਿਸੰਸਸਙ੍ਖਾਤੇ ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਮ੍ਮੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਪਯੋਗਾਦੀਸੁ ਏਕੋਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਨ ਲਭਤਿ, ਤੇ ਏਵ ਹਿ ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਮ੍ਮਾ ਸਹ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰੇਨ ਏਕਤੋ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਮ੍ਮਾ ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ''ਤਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬਪਦਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਨਿਦਾਨਾਦਿਵਿਭਾਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੦੫. **ਪੁਬ੍ਬਕਰਣੰ ਕਿੰਨਿਦਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੰ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

੪੦੬-੭. ''ਪਯੋਗੋ ਕਿੰਨਿਦਾਨੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ ਪੁਚ੍ਛਾਦ੍ਵਯਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਸੁ **ਹੇਤੁਨਿਦਾਨੋ ਪਚ੍ਚਯਨਿਦਾਨੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਛ ਚੀਵਰਾਨਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ ਚਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗਾਦੀਨਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਤਾਨਿਯੇਵ ਹੇਤੁ, ਤਾਨਿ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਨ ਹਿ ਛਬ੍ਬਿਧੇ ਚੀਵਰੇ ਅਸਤਿ ਪਯੋਗੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਾਦੀਨਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਪਯੋਗੋ ਹੇਤੁਨਿਦਾਨੋ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

੪੦੮. ਸਙ੍ਗਹਵਾਰੇ – **ਵਚੀਭੇਦੇਨਾ**ਤਿ ''ਇਮਾਯ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੇਨ ਕਥਿਨਂ ਅਤ੍ਥਰਾਮੀ''ਤਿ ਏਤੇਨ ਵਚੀਭੇਦੇਨ। ਕਤਿਮੂਲਾਦਿਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ – **ਕਿਰਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ**ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰੋ ਚੇਵ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ।

੪੧੧. **ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯਦੁਸ੍ਸਂ ਹੋਤਿ। **ਕਾਲਵਿਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ ਅਜ੍ਜ ਦਾਯਕੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਸ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘੋ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਕਸ੍ਸ ਦੇਤਿ। **ਕਰਣਵਿਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ ਤਦਹੇਵ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਕਤਂ।

ਕਥਿਨਾਦਿਜਾਨਿਤਬ੍ਬਵਿਭਾਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੧੨. ਕਥਿਨਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿਆਦਿਪੁਚ੍ਛਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ – **ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਸੁ ਰੂਪਾਦਿਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ ਕਥਿਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤੇਸਂ ਸਮੋਧਾਨਂ ਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵੋ। **ਨਾਮਂ ਨਾਮਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਪਨ ''ਕਥਿਨ''ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਬਹੂਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਨਾਮਮਤ੍ਤਂ, ਨ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਏਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਆਕਾਰੇਹੀਤਿ ''ਨ ਉਲ੍ਲਿਖਿਤਮਤ੍ਤੇਨਾ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣੇਹਿ। **ਸਤ੍ਤਰਸਹਿ ਆਕਾਰੇਹੀ**ਤਿ ''ਅਹਤੇਨ ਅਤ੍ਥਤਂ ਹੋਤਿ ਕਥਿਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣੇਹਿ। ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਥਿਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੪੧੬. **ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਾ ਏਕਨਿਰੋਧਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਪਿ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾਪਿ ਏਕਤੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। **ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਾ ਨਾਨਾਨਿਰੋਧਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਕਿਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ ? ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਾਰੇ ਹਿ ਸਤਿ ਉਦ੍ਧਾਰੋ ਨਾਮ। ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਅਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਉਦ੍ਧਾਰਭਾਵਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਾਰਸ੍ਸ ਹਿ ਨਿਰੋਧੋ ਏਤੇਸਞ੍ਚ ਉਦ੍ਧਾਰਭਾਵੋ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਹੋਤਿ, ਇਤਰੇ ਨਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਉਦ੍ਧਾਰਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤੇਸੁਪਿ ਅਤ੍ਥਾਰੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿਯੇਵ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਵਿਨਯਸਂਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਕਥਿਨਭੇਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਞ੍ਚਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਪਾਲਿਪਞ੍ਚਕਂ

ਅਨਿਸ੍ਸਿਤਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੧੭. ਉਪਾਲਿਪਞ੍ਹੇਸੁ **ਕਤਿਹਿ ਨੁ ਖੋ ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਅਯਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਰਹੋਗਤੋ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚਕਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਇਮੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨਕਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਤਨ੍ਤਿਂ ਠਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਤਿਹਿ ਨੁ ਖੋ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਞ੍ਹੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇਸਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਉਪੋਸਥਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਨਵਵਿਧਂ ਉਪੋਸਥਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮੇਨਵਗ੍ਗਾਦਿਭੇਦਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਮਾਤਿਕਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਨ੍ਤਿ ਨਵਵਿਧਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਪਵਾਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਨਵਵਿਧਂ ਪਵਾਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਵਾਰਣਾਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮੇਨਵਗ੍ਗਾਦਿਭੇਦਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਪਵਾਰਣਾਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਆਪਤ੍ਤਾਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਆਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਆਪਨ੍ਨੋ ਕਮ੍ਮਕਤੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾਵ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੨੦. **ਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਲੋਮਵਤ੍ਤੇ ਨ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਾਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ; ਸਰਜ੍ਜੁਕੋਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੪੨੧. **ਸਚੇ ਉਪਾਲਿ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮਗ੍ਗਕਰਣੀਯਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਸਚੇ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਕਰਣੀਯਾਨਿ ਉਪੋਸਥਾਦੀਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਉਪੋਸਥਪਵਾਰਣਾਦੀਸੁ ਹਿ ਠਿਤਾਸੁ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੋ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਦੇਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥਂ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਪਵਾਰਣਂ ਕਰੋਤਿ , ਏਵਰੂਪਂ ਸਮਗ੍ਗਕਰਣੀਯਂ ਨਾਮ ਕਮ੍ਮਂ ਹੋਤਿ। **ਤਤ੍ਰ ਚੇ**ਤਿ ਸਚੇ ਤਾਦਿਸੇ ਕਮ੍ਮੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਾਵਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਾ ਸਾਮਗ੍ਗੀ ਉਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਏਵਂ ਵਿਲੋਮਗ੍ਗਾਹੋ ਨ ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਤ੍ਰ ਪਨ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਦਿਟ੍ਠਾਵਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

ਉਸ੍ਸਿਤਮਨ੍ਤੀ ਚਾਤਿ ਲੋਭਦੋਸਮੋਹਮਾਨੁਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਵਾਚਂ ਭਾਸਿਤਾ ਕਣ੍ਹਵਾਚੋ ਅਨਤ੍ਥਕਦੀਪਨੋ। **ਨਿਸ੍ਸਿਤਜਪ੍ਪੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਉਸ੍ਸਦਯੁਤ੍ਤਂ ਭਾਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ; ਅਥ ਖੋ ''ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਜਾ ਏਵਂ ਕਥੇਸਿ, ਅਸੁਕਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਕਥੇਸਿ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਮਯ੍ਹਂ ਆਚਰਿਯੋ ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਵਾ ਤੇਪਿਟਕੋ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਵਂ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜਪ੍ਪਤਿ। **ਨ ਚ ਭਾਸਾਨੁਸਨ੍ਧਿਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਕਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਚਨੇ ਚ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਨੁਸਨ੍ਧਿਵਚਨੇ ਚ ਅਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ। **ਨ ਯਥਾਧਮ੍ਮੇ ਯਥਾਵਿਨਯੇ**ਤਿ ਨ ਭੂਤੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚੋਦੇਤਾ ਹੋਤਿ।

ਉਸ੍ਸਾਦੇਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯੋ ਮਹਾਤੇਪਿਟਕੋ ਪਰਮਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਏਕਚ੍ਚਂ ਉਸ੍ਸਾਦੇਤਿ। ਦੁਤਿਯਪਦੇ ''ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਕਿਂ ਸੋ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਏਕਚ੍ਚਂ ਅਪਸਾਦੇਤਿ। **ਅਧਮ੍ਮਂ ਗਣ੍ਹਾਤੀ**ਤਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਪਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਬਾਹਤੀ**ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਪਕ੍ਖਂ ਪਟਿਬਾਹਤਿ। **ਸਮ੍ਫਞ੍ਚ ਬਹੁਂ ਭਾਸਤੀ**ਤਿ ਬਹੁਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਕਥਂ ਕਥੇਤਿ।

ਪਸਯ੍ਹ ਪਵਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ਅਨਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋ ਭਾਰੇ ਅਨਾਰੋਪਿਤੇ ਕੇਵਲਂ ਮਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਧਿਕਾਰੇ ਕਥੇਤਾ ਹੋਤਿ। **ਅਨੋਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। **ਨ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਬਜਾਕਤਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਤਂ ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਨ ਬਜਾਕਤਾ ; ਲਦ੍ਧਿਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਯਥਾਭੁਚ੍ਚਂ ਅਧਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਧਮ੍ਮਾਦਿਲਦ੍ਧਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵੋਹਾਰਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੨੪. ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਯੋਗਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ''ਅਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਕਾਯਪ੍ਪਯੋਗਾ, ਅਯਂ ਵਚੀਪਯੋਗਾ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੂਪਸਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸਨਾਯ ਵੂਪਸਮਤਿ, ਅਯਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨੇਨ, ਅਯਂ ਨੇਵ ਦੇਸਨਾਯ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਨੇਨਾ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕੁਸਲੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਯਂ ਆਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਦੋਸਾਨੁਰੂਪਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ''ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਇਦਂ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਇਦਂ ਪਞ੍ਚ ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਇਦਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਙ੍ਘਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤੀ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਯੋਗਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਦ੍ਵਾਦਸਮੂਲਪ੍ਪਯੋਗਂ, ਇਦਂ ਚੁਦ੍ਦਸਮੂਲਪ੍ਪਯੋਗਂ, ਇਦਂ ਛਮੂਲਪਯੋਗਂ, ਇਦਂ ਏਕਮੂਲਪਯੋਗ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਅਧਿਕਰਣਾਨਞ੍ਹਿ ਯਥਾਸਕਂਮੂਲਮੇਵ ਪਯੋਗਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੂਪਸਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਵੂਪਸਮਤਿ, ਇਦਂ ਤੀਹਿ, ਇਦਂ ਚਤੂਹਿ, ਇਦਂ ਏਕੇਨ ਸਮਥੇਨ ਵੂਪਸਮਤੀ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕੁਸਲੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ਸਮਥਂ ਪਾਪੇਤੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਤਜ੍ਜਨੀਯਾਦਿ ਸਤ੍ਤਵਿਧਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਇਮਿਨਾ ਨੀਹਾਰੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ, ਇਦਂ ਨਿਯਸ੍ਸਾਦੀਨ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਵਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਿਧਂ ਤਿਵਿਧਸ੍ਸ ਚ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਿਧਂ ਵਤ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਤ੍ਤੇ ਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਚ੍ਚਯੋ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਨਿਦਾਨਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਇਦਂ ਇਮਸ੍ਮਿ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਪਦਪਚ੍ਚਾਭਟ੍ਠਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਪਦਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਭਗਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਹੇਟ੍ਠੁਪਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਦਂ ਯੋਜੇਤਿ।

ਅਕੁਸਲੋ ਚ ਹੋਤਿ ਵਿਨਯੇਤਿ ਵਿਨਯਪਾਲ਼ਿਯਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਅਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਹਿ ਦੁਵਿਧਾ ਞਤ੍ਤਿ – ''ਏਸਾ ਞਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਚ ਅਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਏਵਂ ਅਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ, ਸਾ ''ਕਮ੍ਮਞਤ੍ਤਿ'' ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ, ਸਾ ''ਕਮ੍ਮਪਾਦਞਤ੍ਤਿ'' ਨਾਮ, ਤਂ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਨਵਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਕਮ੍ਮਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਕਮ੍ਮਪਾਦਞਤ੍ਤਿਯਾ। **ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨ**ਨ੍ਤਿ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਏਕਾ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਤਿਸ੍ਸੋ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮਥਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਯ੍ਵਾਯਂ ਸਤਿਵਿਨਯੋ, ਅਮੂਲ਼੍ਹਵਿਨਯੋ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੋਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਸਮਥੋ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਨਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਂ

ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮਥੋਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵੂਪਸਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਇਮਿਨਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਞਤ੍ਤਿਸਮਥੇਨ ਵੂਪਸਮਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਵੂਪਸਮਂ ‘‘ਅਯਂ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵੂਪਸਮੋ ਕਤੋ’’ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਉਭਤੋਵਿਭਙ੍ਗਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਸੁਤ੍ਤਾਨੁਲੋਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਪਦੇਸੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਵਿਨਯਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਕਪਰਿਵਾਰਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਵਿਨਯਾਨੁਲੋਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਪਦੇਸੇਯੇਵ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਨ ਚ ਠਾਨਾਠਾਨਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਕੁਸਲੋ ਨ ਹੋਤਿ।

ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ ਅਵਸੇਸਂ ਪਿਟਕਦ੍ਵਯਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਧਮ੍ਮਾਨੁਲੋਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਪਦੇਸੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਵਿਨਯਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਖਨ੍ਧਕਪਰਿਵਾਰਮੇਵ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਵਿਨਯਾਨੁਲੋਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਪਦੇਸੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਉਭਤੋਵਿਭਙ੍ਗਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾਯਂ ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ – ‘‘ਵਿਨਯਨ੍ਤਿ ਸਕਲਂ ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਤਂ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। **ਨ ਚ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਕੁਸਲੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਪੁਰੇਕਥਾਯ ਚ ਪਚ੍ਛਾਕਥਾਯ ਚ ਅਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਵਸੇਨ ਞੇਯ੍ਯਤ੍ਤਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਕਾਸਿਤਤ੍ਤਾ ਚ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਨਿਸ੍ਸਿਤਵਗ੍ਗਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਵਗ੍ਗਵੋਹਾਰਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਦਿਟ੍ਠਾਵਿਕਮ੍ਮਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੨੫. ਦਿਟ੍ਠਾਵਿਕਮ੍ਮਵਗ੍ਗੇ – **ਦਿਟ੍ਠਾਵਿਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠੀਨਂ ਆਵਿਕਮ੍ਮਾਨਿ; ਲਦ੍ਧਿਪ੍ਪਕਾਸਨਾਨਿ ਆਪਤ੍ਤਿਦੇਸਨਾਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਾਨਮੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਮੇਵ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੇਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ**ਤਿ ਗਰੁਕਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿਕਰੋਤਿ; ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਞ੍ਚ ਪਾਰਾਜਿਕਞ੍ਚ ਦੇਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੇਸਿਤਾਯਾ**ਤਿ ਲਹੁਕਾਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਦੇਸਿਤਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿਕਰੋਤਿ; ਦੇਸਿਤਂ ਪੁਨ ਦੇਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਦਿਟ੍ਠਿਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਆਵਿਕਤਾ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਆਵਿਕਰੋਤਿ; ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਞ੍ਚ ਜਨਾ ਏਕਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਨੋਮਾਨਸੇਨਾ**ਤਿ ਮਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮਾਨਸੇਨ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿਕਰੋਤਿ; ਵਚੀਭੇਦਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਸ੍ਸਾਤਿ ਲਦ੍ਧਿਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿਕਰੋਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਨਾਸੀਮਾਯਾ**ਤਿ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਸ੍ਸਾਪਿ ਨਾਨਾਸੀਮਾਯ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਆਵਿਕਰੋਤਿ। ਮਾਲ਼ਕਸੀਮਾਯ ਹਿ ਠਿਤੇਨ ਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸੀਮਾਯ ਠਿਤਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਅਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਵਾ, ਯਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪੋਸਥਪਵਾਰਣਾ ਠਪਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੇਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੪੩੦. ਨਾਲਂ ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਨ ਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ; ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਧਾਪਿ ਅਪਕਤਤ੍ਤੋ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਚ ਠਪਿਤਉਪੋਸਥਪਵਾਰਣੋ ਚ। **ਚਾਵਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ**ਤਿ ਸਾਸਨਤੋ ਚਾਵੇਤੁਕਾਮੋ।

੪੩੨. ਮਨ੍ਦਤ੍ਤਾ ਮੋਮੂਹਤ੍ਤਾਤਿ ਮਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਮੋਮੂਹਭਾਵੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਮ੍ਪਿ ਜਾਨਿਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥੋ, ਕੇਵਲਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੋਮੂਹਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋਯੇਵ ਪੁਚ੍ਛਤਿ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਵਿਯ। **ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ**ਤਿ ‘‘ਏਵਂ ਮਂ ਜਨੋ ਸਮ੍ਭਾਵੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪਾਪਿਕਾਯ ਇਚ੍ਛਾਯ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਪਰਿਭਵਾ**ਤਿ ਪਰਿਭਵਂ ਆਰੋਪੇਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਅਞ੍ਞਬ੍ਯਾਕਰਣੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ। ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਵਗ੍ਗੇ ਚ ਧੁਤਙ੍ਗਵਗ੍ਗੇ ਚ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

ਦਿਟ੍ਠਾਵਿਕਮ੍ਮਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੪੪. ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗੇ – ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ **ਪਾਰਾਜਿਕਗਾਮੀ;** ਪਾਰਾਜਿਕਾਪਤ੍ਤਿਭਾਵਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਰੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਸਨ੍ਤੁਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾਰੋਚਨਮੁਸਾਵਾਦੋ ਪਾਰਾਜਿਕਗਾਮੀ, ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਨਮੁਸਾਵਾਦੋ **ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਗਾਮੀ,** ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਮੁਸਾਵਾਦੋ **ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਗਾਮੀ,** ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਦੁਕ੍ਕਟਗਾਮੀ,** ''ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਗਤੋ **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਗਾਮੀ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਦਸ੍ਸਨੇਨਾਤਿ ਵਿਨਯਧਰਸ੍ਸ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ। ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯੇਸੁ ਹਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਿਨਯਧਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਭਾਵਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਪਹਾਯ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮ੍ਪਿ ਕਪ੍ਪਿਯਨ੍ਤਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਵਿਨਯਧਰਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਦਸ੍ਸਨੇਨੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਦਸ੍ਸਨੇਨਾ''ਤਿ। **ਅਸ੍ਸਵਨੇਨਾ**ਤਿ ਏਕਵਿਹਾਰੇਪਿ ਵਸਨ੍ਤੋ ਪਨ ਵਿਨਯਧਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਂ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਸ੍ਸਵਨੇਨਾ''ਤਿ। **ਪਸੁਤ੍ਤਕਤਾ**ਤਿ ਪਸੁਤ੍ਤਕਤਾਯ। ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਞ੍ਹਿ ਪਸੁਤ੍ਤਕਭਾਵੇਨਪਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਯ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਨ **ਤਥਾਸਞ੍ਞੀ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾ** ਏਕਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਮਾਦਿਵਸੇਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੫੦. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਗ੍ਗੇ – **ਅਲਾਭਾਯਾ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਅਲਾਭਤ੍ਥਾਯ; ਯਥਾ ਪਚ੍ਚਯੇ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ ਵਾਯਮਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਅਨਤ੍ਥਂ ਕਲਿਸਾਸਨਂ ਆਰੋਪੇਨ੍ਤੋ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ। **ਅਵਾਸਾਯਾ**ਤਿ ਅਵਾਸਤ੍ਥਾਯ; ਯਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਖੇਤ੍ਤੇ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਨੀਹਰਣਤ੍ਥਾਯ। **ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤੀ**ਤਿ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ।

੪੫੧. ''ਕਤਿਹਿ ਨੁ ਖੋ ਭਨ੍ਤੇ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

੪੫੪. ਨ ਸਾਕਚ੍ਛਾਤਬ੍ਬੋਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਨਾਮਰੂਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਦਿਭੇਦੋ ਕਥਾਮਗ੍ਗੋ ਨ ਕਥੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਵਿਸਂਵਾਦੇਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਸ੍ਸ ਕਥਾਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਾਮੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਿ, ਨ ਇਤਰੋ; ਤਸ੍ਮਾ ਪਠਮਪਞ੍ਚਕੇ ''ਨ ਅਸੇਕ੍ਖੇਨਾ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਪਞ੍ਚਕੇ ''ਅਸੇਕ੍ਖੇਨਾ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਨ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋ ਪਭੇਦਗਤਞਾਣਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਾਲ਼ਿਧਮ੍ਮੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਵੋਹਾਰਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਂ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਤਾਨਿ ਪਟਿਭਾਨਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਦੀਨਿ ਞਾਣਾਨਿ, ਤੇਸੁ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਤ੍ਤੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਯਥਾਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਾ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤੀਨਂ ਵਸੇਨ ਯਥਾਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਭੇਦਾਯ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਯ ਨ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੫੫. ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਵਗ੍ਗੇ – **ਨ ਅਤ੍ਥਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਕੁਸਲੋ; ਅਤ੍ਥੁਦ੍ਧਾਰੇ ਛੇਕੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨ ਧਮ੍ਮਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਆਚਰਿਯਮੁਖਤੋ ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਪਾਲਿਯਂ ਨ ਕੁਸਲੋ, ਨ ਪਾਲ਼ਿਸੂਰੋ। **ਨ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਭਾਸਨ੍ਤਰਵੋਹਾਰੇ ਨ ਕੁਸਲੋ। **ਨ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਸਿਥਿਲਧਨਿਤਾਦਿਵਸੇਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਰੋਪਨੇ ਕੁਸਲੋ ਨ ਹੋਤਿ; ਨ ਅਕ੍ਖਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਨਿਪੁਣੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਪੁਬ੍ਬਾਪਰੇ ਧਮ੍ਮਪੁਬ੍ਬਾਪਰੇ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪੁਬ੍ਬਾਪਰੇ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪੁਬ੍ਬਾਪਰੇ ਪੁਰੇਕਥਾਪਚ੍ਛਾਕਥਾਸੁ ਚ ਨ ਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ।

ਕੋਧਨੋਤਿਆਦੀਨਿ ਯਸ੍ਮਾ ਕੋਧਾਦੀਹਿ ਅਭਿਭੂਤੋ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਪਸਾਰੇਤਾ ਹੋਤਿ ਨੋ ਸਾਰੇਤਾ**ਤਿ ਮੋਹੇਤਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਤਿਉਪ੍ਪਾਦੇਤਾ; ਚੋਦਕਚੁਦਿਤਕਾਨਂ ਕਥਂ ਮੋਹੇਤਿ ਪਿਦਹਤਿ ਨ ਸਾਰੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਵਗ੍ਗੇ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੫੭. ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਵਗ੍ਗੇ – **ਪੁਗ੍ਗਲਗਰੁ ਹੋਤੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਮੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ, ਅਯਂ ਮੇ ਆਚਰਿਯੋ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਜਯਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ''ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸਙ੍ਘਗਰੁ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਗਰੁਕੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਚੀਵਰਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤੋ **ਆਮਿਸਗਰੁਕੋ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤੋ **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਗਰੁਕੋ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

੪੫੮. **ਪਞ੍ਚਹੁਪਾਲਿ ਆਕਾਰੇਹੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ – **ਕਮ੍ਮੇਨ, ਉਦ੍ਦੇਸੇਨ,** ਵੋ**ਹਰਨ੍ਤੋ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨੇਨ, ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੇਨਾ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥ **ਕਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਅਪਲੋਕਨਾਦੀਸੁ ਚਤੂਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ। **ਉਦ੍ਦੇਸੇਨਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਉਦ੍ਦੇਸੇਨ। ਵੋ**ਹਰਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਥਯਨ੍ਤੋ; ਤਾਹਿ ਤਾਹਿ ਉਪਪਤ੍ਤੀਹਿ ''ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ । **ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨੇਨਾ**ਤਿ ''ਨਨੁ ਤੁਮ੍ਹੇ ਜਾਨਾਥ ਮਯ੍ਹਂ ਉਚ੍ਚਾਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਭਾਵਞ੍ਚ, ਮਾਦਿਸੋ ਨਾਮ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨਂ ਗਾਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਕਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਵੀਚਿ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਵਨਮਿਵ ਸੀਤਲੋ, ਕਿਮਹਂ ਅਪਾਯਤੋ ਨ ਭਾਯਾਮੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਕਣ੍ਣਮੂਲੇ ਵਚੀਭੇਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨੇਨ। **ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੇਨਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇ ਕਤ੍ਵਾ ''ਗਣ੍ਹਥ ਇਮਂ ਸਲਾਕ''ਨ੍ਤਿ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੇਨ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸੋ ਵਾ ਪਮਾਣਂ, ਵੋਹਾਰਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਾ। ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਥੁਦੀਪਨਵਸੇਨ ਹਿ ਵੋਹਰਨ੍ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਰੁਚਿਜਨਨਤ੍ਥਂ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਸਲਾਕਾਯ ਗਾਹਿਤਾਯਪਿ ਅਭਿਨ੍ਨੋਵ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਾ ਪਨ ਏਵਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕੇ ਵਾ ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਆਵੇਣਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਤਦਾ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਯਂ **ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕਵਣ੍ਣਨਾਯਂ** ਅਵੋਚੁਮ੍ਹਾ ''ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਥੁਂ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ 'ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੇ ਕਤੇ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਪਰਿਵਾਰੇ ਪਨ 'ਪਞ੍ਚਹਿ, ਉਪਾਲਿ, ਆਕਾਰੇਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜਤੀ'ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਇਮਿਨਾ ਇਧ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਸਙ੍ਘਭੇਦਲਕ੍ਖਣੇਨ ਅਤ੍ਥਤੋ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਂ ਪਨਸ੍ਸ ਨਾਨਾਕਰਣਾਭਾਵਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਕਾਸਯਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ, ਸ੍ਵਾਯਂ ਪਕਾਸਿਤੋ ਹੋਤਿ।

ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਤਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਏਤਂ। ਕ੍ਵ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ? ਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ। ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਚੁਦ੍ਦਸ ਖਨ੍ਧਕਵਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ। ਤੇਨਾਹ – ‘‘ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਤਂ, ਉਪਾਲਿ, ਮਯਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਵਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿ। **ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਚ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਹਿ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਾਵ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ; ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਨ ਅਯਂ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾਰਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਮਾਣਾਨੁਰੂਪਂ; ਯਥਾਥੇਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਵੇਨਿਭਾਵਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਿਸੁਂ ਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ। **ਕਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਪਰਾਪਰਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਉਪਾਦਾਯ ਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਚੇਵ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਚ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਵਗ੍ਗੇ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਵਗ੍ਗਦ੍ਵਯਵਣ੍ਣਨਾ

੪੫੯. ਸਙ੍ਘਭੇਦਵਗ੍ਗਦ੍ਵਯੇ – **ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਕਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਅਧਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਅਧਮ੍ਮਾਦਯੋ ਏਤੇਤਿ ਏਵਂਦਿਟ੍ਠਿਕੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਵਿਨਿਧਾਯ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਦੀਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਇਤਿ ਯਂ ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਨ ਏਵਂ ਕਤੇਨ ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ‘‘ਇਮੇਹਿ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹੀ’’ਤਿ ਅਯਮੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਚਕੇ ਅਤ੍ਥਯੋਜਨਾ । ਏਤੇਨ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਪਞ੍ਚਕਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਚ ਵੋਹਾਰਾਦਿ ਅਙ੍ਗਤ੍ਤਯਂ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕਮ੍ਮੁਦ੍ਦੇਸਵਸੇਨ ਪਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਨ ਹੇਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਿ ਯਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਵੁਤ੍ਤਨਯਂ।

ਆਵਾਸਿਕਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੬੧. ਆਵਾਸਿਕਵਗ੍ਗੇ – **ਯਥਾਭਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋ।

੪੬੨. **ਵਿਨਯਬ੍ਯਾਕਰਣਾ**ਤਿ ਵਿਨਯਪਞ੍ਹੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾ। **ਪਰਿਣਾਮੇਤੀ**ਤਿ ਨਿਯਾਮੇਤਿ ਦੀਪੇਤਿ ਕਥੇਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੬੭. ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਵਗ੍ਗੇ – **ਓਤਮਸਿਕੋ**ਤਿ ਅਨ੍ਧਕਾਰਗਤੋ; ਤਞ੍ਹਿ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਞ੍ਚਪਾਦਾਦੀਸੁਪਿ ਨਲਾਟਂ ਪਟਿਹਞ੍ਞੇਯ੍ਯ। **ਅਸਮਨ੍ਨਾਹਰਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਿਚ੍ਚਯਪਸੁਤਤ੍ਤਾ ਵਨ੍ਦਨਂ ਅਸਮਨ੍ਨਾਹਰਨ੍ਤੋ। **ਸੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। **ਏਕਾਵਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਏਕਤੋ ਆਵਤ੍ਤੋ ਸਪਤ੍ਤਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤੋ ਵੇਰੀ ਵਿਸਭਾਗਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ; ਅਯਂ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਵਨ੍ਦਿਯਮਾਨੋ ਪਾਦੇਨਪਿ ਪਹਰੇਯ੍ਯ। **ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਚਿਨ੍ਤਯਮਾਨੋ।

ਖਾਦਨ੍ਤੋਤਿ ਪਿਟ੍ਠਖਜ੍ਜਕਾਦੀਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ। **ਉਚ੍ਚਾਰਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਾਵਞ੍ਚ ਕਰੋਨ੍ਤੋ** ਅਨੋਕਾਸਗਤਤ੍ਤਾ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ। **ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ**ਤਿ ਤਿਵਿਧੇਨਪਿ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ। ਤਜ੍ਜਨੀਯਾਦਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਉਪੋਸਥਪਵਾਰਣਾਪਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਅਵਨ੍ਦਿਯੇਸੁ ਨਗ੍ਗਞ੍ਚ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਞ੍ਚ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਇਤਰੇਸਂ ਪਨ ਅਸਾਰੁਪ੍ਪਟ੍ਠੇਨ ਚ ਅਨ੍ਤਰਾ ਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣੇਨ ਚ ਵਨ੍ਦਨਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ। ਇਤੋ ਪਰਂ **ਪਚ੍ਛਾਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਦਯੋ** ਦਸਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਵਤ੍ਥੁਭਾਵੇਨੇਵ ਅਵਨ੍ਦਿਯਾ। ਤੇ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਨਿਯਮੇਨੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਪਞ੍ਚਕੇਸੁ ਤੇਰਸ ਜਨੇ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨਂ ਵਨ੍ਦਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ।

੪੬੮. **ਆਚਰਿਯੋ ਵਨ੍ਦਿਯੋ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਚਰਿਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਚਰਿਯੋ ਨਿਸ੍ਸਯਾਚਰਿਯੋ ਉਦ੍ਦੇਸਾਚਰਿਯੋ ਓਵਾਦਾਚਰਿਯੋਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋਪਿ ਆਚਰਿਯੋ ਵਨ੍ਦਿਯੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਤਾ ਚ ਉਪਾਲਿਪਞ੍ਚਕਵਣ੍ਣਨਾ।

ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੦. **ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਸਹਸੇਯ੍ਯਾਦਿਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਸਚਿਤ੍ਤਕੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਸਚਿਤ੍ਤਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਇਤਰਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਸਚਿਤ੍ਤਕੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਚਿਤ੍ਤਕੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ''ਧਮ੍ਮਦਾਨਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਨੁਸਾਸਨਿਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਨਿਦ੍ਦਾਗਤੋਵ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਭਿਂਸਾਪਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਾਸਨਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਕੋ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਕੋਵ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਨਿਦ੍ਦੋਕ੍ਕਨ੍ਤਸਮਯੇ ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਨੇਤ੍ਥ ''ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤੀ''ਤਿਆਦਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਪਠਮਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਕਤਿਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹੀਤਿਆਦਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

੪੭੩. **ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਕਤਿਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹੀ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦਤੋ ਯਂ ਯਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਯਸ੍ਸ ਯਸ੍ਸ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ।

ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਪਰਦੁਤਿਯਗਾਥਾਸਙ੍ਗਣਿਕਂ

(੧) ਕਾਯਿਕਾਦਿਆਪਤ੍ਤਿਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੪. ''ਕਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਕਾਯਿਕਾ''ਤਿਆਦਿਗਾਥਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ **ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਕਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਪੇਯ੍ਯਾਲੇ ਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਹਿ ਏਤਾ ਕਾਯਿਕਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਛ ਵਾਚਸਿਕਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਨ੍ਤਰਪੇਯ੍ਯਾਲੇ ਪਞ੍ਚਮੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। **ਪਞ੍ਚ ਸਂਸਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੇ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯਾ ਪਞ੍ਚਾਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਅਰੁਣੁਗ੍ਗੇ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਏਕਰਤ੍ਤਛਾਰਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਦਸਾਹਮਾਸਾਤਿਕ੍ਕਮਵਸੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਰਤ੍ਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ''ਪਠਮਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ, ਉਦ੍ਧਸ੍ਤੇ ਅਰੁਣੇ ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਇਮਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ**ਤਿ ਏਕਾਦਸ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ ਨਾਮ, ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾਤਿ। **ਏਕੇਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂਯੇਵ ਏਕਾ ਏਤ੍ਥ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾ ਨਾਮ। **ਏਕੇਨ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਹੋ**ਤਿ ''ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਸੋ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਏਕੇਨ ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੇਨ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਾਨਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਹੋ ਹੋਤਿ।

ਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਮੂਲਾਨੀਤਿ ਕਾਯੋ ਚੇਵ ਵਾਚਾ ਚ। **ਗਰੁਕਾ ਦ੍ਵੇ ਵੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ । **ਦ੍ਵੇ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਚ੍ਛਾਦਨਾ**ਤਿ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਕਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਚ੍ਛਾਦਨਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਾਮ।

ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਚਤਸ੍ਸੋਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ; ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਗਾਮੇ ਪਠਮਪਾਦੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ; ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮਪਾਦੇ ਉਪਚਾਰੋਕ੍ਕਮਨੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ''ਤਿ ਇਮਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸਙ੍ਘਆਦਿਸੇਸਵਸੇਨ ਚਤਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਚਤਸ੍ਸੋ ਨਦਿਪਾਰਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ; ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨਦਿਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਉਤ੍ਤਰਣਕਾਲੇ ਪਠਮਪਾਦੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ''ਤਿ ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ। **ਏਕਮਂਸੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸੇ। **ਨਵਮਂਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਸਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸੇਸੁ।

ਦ੍ਵੇ ਵਾਚਸਿਕਾ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ , ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ। **ਦ੍ਵੇ ਵਾਚਸਿਕਾ ਦਿਵਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦਿਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ। **ਦਦਮਾਨਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਮਰਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਵਿਸਂ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਚੇ ਤੇਨ ਮਰਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ; ਯਕ੍ਖਪੇਤਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਤੇ ਚੇ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ; ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਚੇ ਮਰਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਦਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਦਦਮਾਨਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਾਹ-ਵੇਣਿਗ੍ਗਾਹੇਸੁ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਮੁਖੇਨ ਅਙ੍ਗਜਾਤਗ੍ਗਹਣੇ ਪਾਰਾਜਿਕਂ,

ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਵਸ੍ਸੁਤਾਯ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯਾ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ; ਏਵੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

(੨) ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੫. **ਪਞ੍ਚ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯੋ**ਤਿ ਲਹੁਕਾ ਪਞ੍ਚ। **ਛ ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ। **ਏਕੇਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਏਕਾ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪਤ੍ਤਿ।

ਵਿਨਯਗਰੁਕਾ ਦ੍ਵੇ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਞ੍ਚੇਵ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਞ੍ਚ। **ਕਾਯਵਾਚਸਿਕਾਨਿ ਚਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਕਾਯਵਾਚਸਿਕਾਨਿ, ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਏਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। **ਏਕੋ ਵਿਕਾਲੇ ਧਞ੍ਞਰਸੋ**ਤਿ ਲੋਣਸੋਵੀਰਕੰ। ਅਯਮੇਵ ਹਿ ਏਕੋ ਧਞ੍ਞਰਸੋ ਵਿਕਾਲੇ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਏਕਾ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਸਮ੍ਮੁਤੀ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਅਯਮੇਵ ਹਿ ਏਕਾ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮੇਨ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ।

ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਕਾਯਿਕਾ ਦ੍ਵੇਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮੇਥੁਨਪਾਰਾਜਿਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਪਾਰਾਜਿਕੰ। **ਦ੍ਵੇ ਸੰਵਾਸਭੂਮਿਯੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਓਸਾਰੇਤਿ। ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯੰ ਪਨ ''ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਭੂਮਿ ਚ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਭੂਮਿ ਚਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਦ੍ਵੇ ਸੰਵਾਸਭੂਮਿਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦੋ**ਤਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋ। **ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਾ ਦੁਵੇ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ''ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮੰ ਆਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਕਾ, ''ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲੰ ਵਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸੰ ਵਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਕਾ।

ਦ੍ਵੇ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ; ਵਧਤਿ ਰੋਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ; ਵਧਤਿ ਨ ਰੋਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। **ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਮੇਨ ਚ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੇਨ ਚ। **ਦ੍ਵੇਤ੍ਥ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਕਲੇਪਿ ਵਿਨਯੇ ਦ੍ਵੇ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਾ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਸੇਨ। ਇਤਰਥਾ ਪਨ ਨਵ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਨਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਰਣਾ ਦੁਵੇ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਞਤ੍ਤਿਕਿਚ੍ਚਾਨਿ – ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਪਾਦਕਾ ਚ। ਨਵਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਕਮ੍ਮੰ ਹੋਤਿ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਕਮ੍ਮਪਾਦਭਾਵੇਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੇ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ''ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਓਪਾਤੰ ਖਣਤਿ, ਸਚੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਮਰਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕੰ; ਯਕ੍ਖਪੇਤਾਨੰ ਮਰਣੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ; ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸ੍ਸ ਮਰਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਵਾਚਾ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਤਯੋ**ਤਿ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਯ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਯ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾਯਾਤਿ। ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯੰ ਪਨ ''ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਮਰਣੇ, ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਉਲ੍ਲਪਨੇ ਚਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਤਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਓਭਾਸਨਾ ਤਯੋ**ਤਿ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗੰ ਪਸ੍ਸਾਵਮਗ੍ਗੰ ਆਦਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣਭਾਸਨੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗੰ ਪਸ੍ਸਾਵਮਗ੍ਗੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਕ੍ਖਕੰ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲੰ ਆਦਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣਭਣਨੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਉਬ੍ਭਕ੍ਖਕੰ ਅਧੋਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲੰ ਆਦਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣਭਣਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। **ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਤਯੋ**ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਵੀਮੰਸਤਿ ਪਚ੍ਚਾਹਰਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ; ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਵੀਮੰਸਤਿ ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ; ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਨ ਵੀਮੰਸਤਿ ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾਤਿ ਇਮੇ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤੇਨ ਕਾਰਣਭੂਤੇਨ ਤਯੋ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਤਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨਹੀਨੋ ਅਙ੍ਗਹੀਨੋ ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨੋ ਚ ਤੇਸੰ ਨਾਨਾਕਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ ਯੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੇਨ ਅਪਰਿਪੂਰੋ, ਪਰਿਪੂਰੋ ਚ ਨ ਯਾਚਤਿ, ਇਮੇਪਿ ਅਙ੍ਗਹੀਨੇਨੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। ਮਾਤੁਘਾਤਕਾਦਯੋ ਚ ਕਰਣਦੁਕ੍ਕਟਕਾ ਪਣ੍ਡਕਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨੇਨੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਸ ਨਯੋ ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਤਯੋ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹਾ**ਤਿ ਞਤ੍ਤਿਕਪ੍ਪਨਾ, ਵਿਪ੍ਪਕਤਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤੰ, ਅਤੀਤਕਰਣਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਦਦੇਯ੍ਯ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿਆਦਿਭੇਦਾ ਞਤ੍ਤਿਕਪ੍ਪਨਾ;

‘‘ਦੇਤਿ ਕਰੋਤੀ’’ਤਿਆਦਿਭੇਦਂ ਵਿਪ੍ਪਕਤਪਚ੍ਚਤ੍ਤੁਂ; ‘‘ਦਿਨ੍ਨਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਭੇਦਂ ਅਤੀਤਕਰਣਂ ਨਾਮਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਤੀਹਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਅਪਰੇਹਿਪਿ ਤੀਹਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ – ਵਤ੍ਥੁਨਾ, ਞਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਯਾਤਿ। ਵਤ੍ਥੁਸਮ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਹਿ ਞਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਤਯੋ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹਾ’’ਤਿ। **ਨਾਸਿਤਕਾ ਤਯੋ** ਨਾਮ ਮੇਤ੍ਤਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨਾਸੇਥ, ਦੂਸਕੋ ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਦਸਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਕਣ੍ਟਕਂ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਂ ਨਾਸੇਥਾਤਿ ਏਵਂ ਲਿਙ੍ਗਸਂਵਾਸਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਨਾਸਨਾਵਸੇਨ ਤਯੋ ਨਾਸਿਤਕਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਤਿਣ੍ਣਨ੍ਨਂ ਏਕਵਾਚਿਕਾ**ਤਿ ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਏਕਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨੇ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਜਨਾਨਂ ਏਕੁਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਨਾਨਾਚਰਿਯੇਨ ਏਕਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਪਾਦੇ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਪਾਦੇ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਅਤਿਰੇਕਮਾਸਕੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਮਾਸਕੇ ਵਾ ਊਨਮਾਸਕੇ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। **ਚਤਸ੍ਸੋ ਮੇਥੁਨਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਅਕ੍ਖਯਿਤੇ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਖਯਿਤੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਵਿਵਟਕਤੇ ਮੁਖੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਜਤੁਮਟ੍ਠਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। **ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਵਨਪ੍ਪਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਭੂਤਗਾਮੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਙ੍ਗਜਾਤੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। **ਪਞ੍ਚ ਛਡ੍ਡਿਤਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਵਿਸਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਸਚੇ ਤੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਮਰਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ; ਯਕ੍ਖਪੇਤੇਸੁ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ; ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਛਡ੍ਡਨੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ; ਸੇਖਿਯੇਸੁ ਹਰਿਤੇ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਛਡ੍ਡਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ – ਇਮਾ ਛਡ੍ਡਿਤਪਚ੍ਚਯਾ ਪਞ੍ਚਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਦੁਕ੍ਕਟਾ ਕਤਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਵਗ੍ਗਸ੍ਮਿਂ ਦਸਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦੁਕ੍ਕਟਾ ਕਤਾ ਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਤੁਰੇਤ੍ਥ ਨਵਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸ੍ਮਿਯੇਵ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਦ੍ਵੇ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਦ੍ਵੇਤਿ ਏਵਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਨਵਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਚੀਵਰਂ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਚੀਵਰਂ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚੀਵਰੇਨ ਕਾਰਣਭੂਤੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤਾ ਏਵ। **ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਮਕਧਞ੍ਞੇਨ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਦੁਕ੍ਕਟਾ ਕਤਾ**ਤਿ ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦੁਕ੍ਕਟਾ ਕਤਾਯੇਵ।

ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਤਸ੍ਸੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਗਾਮੂਪਚਾਰੋਕ੍ਕਮਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਗਾਮੂਪਚਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਪਠਮਪਾਦੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਠਿਤਸ੍ਸ ਚਾਪਿ ਤਤ੍ਤਕਾ**ਤਿ ਠਿਤਸ੍ਸਪਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਥਂ? ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਵਾ ਓਕਾਸੇ ਮਿਤ੍ਤੁਸਨ੍ਥਵਵਸੇਨ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ; ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਕਾਲੇ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਨ੍ਤੀ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ; ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚਤਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਤਤ੍ਤਕਾ**ਤਿ ਸਚੇਪਿ ਹਿ ਸਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਏਤਾਯੇਵ ਚਤਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

(੩) ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੬. ਪਞ੍ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨੀਤਿ ਪਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਭਾਜਨੇਸੁ ਵਾ ਏਕਭਾਜਨੇ ਵਾ ਅਮਿਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਞ੍ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾਨਿ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ‘‘ਇਮਂ ਪਠਮਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਇਮਂ ਪਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ।

ਨਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨੀਤਿ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਏਕਂ ਕਬਲ਼ਂ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਗਲ਼ਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਅਯਂ ਨਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾਨਿ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ‘‘ਇਮਂ ਪਠਮਂ

ਆਪਨ੍ਨੋ, ਇਮਂ ਪਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। **ਏਕਵਾਚਾਯ ਦੇਸੇਯਜਾ**ਤਿ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਾ ਤੁਮ੍ਹਮੂਲੇ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਏਕਵਾਚਾਯ ਦੇਸੇਯ੍ਯ, ਦੇਸਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਤੀਹਿ ਵਾਚਾਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਦੁਤਿਯਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਪਿ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਵ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਵ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਾ ਤੁਮ੍ਹਮੂਲੇ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਵਤ੍ਥੁਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਯਜਾਤਿ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਸਿਂ, ਯਥਾਵਤ੍ਥੁਕਂ ਤਂ ਤੁਮ੍ਹਮੂਲੇ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਯ੍ਯ, ਦੇਸਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਦੁਤਿਯਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਪਿ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਵ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਂ, ਯਥਾਵਤ੍ਥੁਕਂ ਤਂ ਤੁਮ੍ਹਮੂਲੇ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਯਾਵਤਤਿਯਕੇ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾਨਂ ਕੋਕਾਲਿਕਾਦੀਨਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਚਣ੍ਡਕਾਲਿਕਾਯ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਛ ਵੋਹਾਰਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਪਯੁਤ੍ਤਵਾਚਾਪਚ੍ਚਯਾ ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਥਂ? ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਆਜੀਵਕਾਰਣਾ ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤੋ ਅਸਨ੍ਤਂ ਅਭੂਤਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਉਲ੍ਲਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ। ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਆਜੀਵਕਾਰਣਾ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਆਜੀਵਕਾਰਣਾ ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਤਿ ਸੋ ਅਰਹਾਤਿ ਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਆਜੀਵਕਾਰਣਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਆਜੀਵਕਾਰਣਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਆਜੀਵਕਾਰਣਾ ਸੂਪਂ ਵਾ ਓਦਨਂ ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾਤਿ।

ਖਾਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਲਸੁਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। **ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਭੋਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸਂ ਲਸੁਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਵਸੇਸਞ੍ਚ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੋਮਿਸ੍ਸਕਂ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਭੋਜਨਪਚ੍ਚਯਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਪਞ੍ਚ ਠਾਨਾਨੀਤਿ ''ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਨਾਦੀਸੁ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਾ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ ਪਞ੍ਚ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਞ੍ਞੇਵ ਆਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯੇਵ, ਸਿਕ੍ਖਾਮਾਨਸਾਮਣੇਰਿਸਾਮਣੇਰਾਨਂ ਪਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਤ੍ਤਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਤੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਤੇਸਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। **ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਧਿਕਰਣੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਸਂਯੇਵ ਹਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਵੋਹਾਰੋ ਅਧਿਕਰਣਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਗਿਹੀਨਂ ਪਨ ਅਡ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂਯੇਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵੂਪਸਮੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਏਤੇਸਂਯੇਵ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਞ੍ਞੇਵ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤੇਸਂਯੇਵ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਸੋਭਤੀ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦੀਹਿ ਤੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸੋਭਤਿ। ਕਤਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ

ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਗਣਮਜ੍ਝੇ ਪੁਗ੍ਗਲਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ ਪਟਿਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭੁਣ੍ਹਸੀਲੋ ਪਾਕਤਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਸੋਭਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਦ੍ਵੇ ਕਾਯਿਕਾ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਾਨਨਿਸਜ੍ਜਸਯਨਾਨਿ ਕਪ੍ਪਯਮਾਨਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਪ੍ਪਯਮਾਨਾ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਸਮ੍ਭਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਰਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਕਾਯਿਕਾ ਦਿਵਾ**ਤਿ ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਦਿਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਨਿਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ''ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਤ੍ਤੇਨ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਿਤਬ੍ਬਂ । ਯੋ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੨੬੬) ਨਿਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਯਮੇਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ। **ਏਕਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ''ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੬੬) ਏਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਕਟਾਪਤ੍ਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਯਾਗੁਂ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸਾਪਿ ਹਿ ਮੁਖਂ ਉਲ੍ਲੋਕਯਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ ਪਨ "**ਏਕਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਟ੍ਠਾਨਿਸਂਸੇ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਕੋਸਮ੍ਬਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿਸਂਸੇ। **ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾ ਤਯੋ** ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਪਾਪਿਕਾਯ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇਤਿ। **ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ**ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਨਂ ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਵਤ੍ਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਨਾ।

ਪਞ੍ਚਠਾਨੇ ਮੁਸਾਵਾਦੋਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਦੁਕ੍ਕਟਸਙ੍ਖਾਤੇ ਪਞ੍ਚਟ੍ਠਾਨੇ ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਚੁਦ੍ਦਸ ਪਰਮਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਦਸਾਹਪਰਮਾਦਿਨਯੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਦ੍ਵਾਦਸ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਟ੍ਠ। **ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਦੇਸਨਾਯ ਚਾ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਚ੍ਚਯਦੇਸਨਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਤਮਾ ਪਨ ਸਾਤਿ? ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਪਯੋਜਿਤਾਨਂ ਅਭਿਮਾਰਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯਦੇਸਨਾ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾਯ ਅਚ੍ਚਯਦੇਸਨਾ, ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਨੋ ਅਚ੍ਚਯਦੇਸਨਾ, ਵਾਸਭਗਾਮਿਯਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਚ੍ਚਯਦੇਸਨਾਤਿ ਅਯਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਚ੍ਚਯਦੇਸਨਾ ਨਾਮ।

ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮੁਸਾਵਾਦੋਤਿ ''ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਵਿਨਿਧਾਯ ਸਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇਹਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪-੫; ਪਰਿ॰ ੪੫੯) ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ। ਉਪੋਸਥਙ੍ਗਾਨਿਪਿ ਪਾਣਂ ਨ ਹਨੇਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਨੇਵ। **ਅਟ੍ਠ ਦੂਤੇਯ੍ਯਙ੍ਗਾਨੀ**ਤਿ ''ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾ ਚ ਹੋਤਿ ਸਾਵੇਤਾ ਚਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੪੭) ਨਯੇਨ ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਅਟ੍ਠ ਤਿਤ੍ਥਿਯਵਤ੍ਤਾਨਿ** ਮਹਾਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ।

ਅਟ੍ਠਵਾਚਿਕਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਇਤਰਾਹਿ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਆਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ । **ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਅਟ੍ਠਹੀ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ।

ਏਕਸ੍ਸ ਛੇਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਨਵਸੁ ਜਨੇਸੁ ਯੋ ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਛੇਜ੍ਜਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ ਕੋਕਾਲਿਕਾਦੀਨਂ ਵਿਯ, ਧਮ੍ਮਵਾਦੀਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਇਮਾ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਏਕਵਤ੍ਥੁਕਾ ਸਙ੍ਘਭੇਦਵਤ੍ਥੁਕਾ ਏਵ।

ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨੀਤਿ ਗਾਥਾਯ **ਨਵਹੀ**ਤਿ ਨਵਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। **ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਰਣਾ ਨਵਾ**ਤਿ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਨਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

(੪) ਅਵਨ੍ਦਨੀਯਪੁਗ੍ਗਲਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੭. ਦਸ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਨਾਭਿਵਾਦੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁੱਤਾ ਦਸ ਜਨਾ। **ਅਞ੍ਜਲਿ ਸਾਮੀਚੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਞ੍ਜਲਿ ਚ ਤੇਸੰ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨੇਵ ਪਾਨੀਯਾਪੁਚ੍ਛਨਤਾਲਵਣ੍ਟਗ੍ਗਹਣਾਦਿ ਖਨ੍ਧਕਵੱਤੰ ਤੇਸੰ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸਨ੍ਨੰ ਦੁਕ੍ਕਟ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰਯੇਵ ਦਸਨ੍ਨੰ ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਹੋਤਿ। **ਦਸ ਚੀਵਰਧਾਰਣਾ**ਤਿ ਦਸ ਦਿਵਸਾਨਿ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਸ੍ਸ ਧਾਰਣਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਸ੍ਸੰਵੁੱਟ੍ਠਾਨੰ, ਦਾਤਬ੍ਬੰ ਇਧ ਚੀਵਰਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਾਨੰ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵ ਦਾਤਬ੍ਬੰ। **ਸੱਤਨ੍ਨੰ ਸਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਦਿਸਾਪਕ੍ਕਨ੍ਤਉਮ੍ਮੱਤਕਖਿੱਤਚਿੱਤਵੇਦਨਾਟ੍ਟਾਨੰ ਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਉਕ੍ਖਿੱਤਕਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸੰ ਸੱਤਨ੍ਨੰ ਸਨ੍ਤੇ ਪਤਿਰੂਪੇ ਗਾਹਕੇ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬੰ। **ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨੰ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਸਾਨੰ ਚੀਵਰਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁੱਤਾਨੰ ਪਣ੍ਡਕਾਦੀਨੰ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨੰ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

ਕਤਿਸਤੰ ਰੱਤਿਸਤੰ, ਆਪੱਤਿਯੋ ਛਾਦਯਿਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਕਤਿਸਤੰ ਆਪੱਤਿਯੋ ਰੱਤਿਸਤੰ ਛਾਦਯਿਤ੍ਵਾਨ। **ਦਸਸਤੰ ਰੱਤਿਸਤੰ, ਆਪੱਤਿਯੋ ਛਾਦਯਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਦਸਸਤੰ ਆਪੱਤਿਯੋ ਰੱਤਿਸਤੰ ਛਾਦਯਿਤ੍ਵਾਨ। ਅਯਞ੍ਹੇੱਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੱਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਦਿਵਸੇ ਸਤੰ ਸਤੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ ਦਸ ਦਿਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਤੇਨ ਰੱਤਿਸਤੰ ਆਪੱਤਿਸਹਸ੍ਸੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਤੰ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਸਬ੍ਬਾਵ ਤਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਦਸਾਹਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਤਿ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਦਸ ਰੱਤਿਯੋ ਵਸਿਤ੍ਵਾਨ ਮੁੱਚੇਯ੍ਯ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੋਤਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸ ਕਮ੍ਮਦੋਸਾ ਵੁੱਤਾਤਿ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੰ ਅਧਮ੍ਮੇਨਵੱਗ੍ਗੰ, ਅਧਮ੍ਮੇਨਸਮੱਗ੍ਗੰ, ਧਮ੍ਮੇਨਵੱਗ੍ਗੰ, ਤਥਾ ਞੱਤਿਕਮ੍ਮਞੱਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਞੱਤਿਚਤੁੱਤ੍ਥਕਮ੍ਮਾਨਿਪੀਤਿ ਏਵੰ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿੰ ਕਮ੍ਮੇ ਤਯੋ ਤਯੋ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸ ਕਮ੍ਮਦੋਸਾ ਵੁੱਤਾ।

ਚਤਸ੍ਸੋ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਪੱਤਿਯੋਤਿ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੰ ਧਮ੍ਮੇਨਸਮੱਗ੍ਗੰ, ਤਥਾ ਸੇਸਾਨਿਪੀਤਿ ਏਵੰ ਚਤਸ੍ਸੋ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਪੱਤਿਯੋ ਵੁੱਤਾ।

ਛ ਕਮ੍ਮਾਨੀਤਿ ਅਧਮ੍ਮੇਨਵੱਗ੍ਗਕਮ੍ਮੰ, ਅਧਮ੍ਮੇਨਸਮੱਗ੍ਗਕਮ੍ਮੰ, ਧਮ੍ਮਪਤਿਰੂਪਕੇਨਵੱਗ੍ਗਕਮ੍ਮੰ, ਧਮ੍ਮਪਤਿਰੂਪਕੇਨਸਮੱਗ੍ਗਕਮ੍ਮੰ, ਧਮ੍ਮੇਨਵੱਗ੍ਗਕਮ੍ਮੰ, ਧਮ੍ਮੇਨਸਮੱਗ੍ਗਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਛ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵੁੱਤਾਨਿ। **ਏਕੇੱਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਕਤਾ**ਤਿ ਏਕੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੱਗ੍ਗਕਮ੍ਮਮੇਵੇੱਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਿਕੰ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਪਿ ਏਤਦੇਵ ਧਮ੍ਮਿਕੰ।

ਯੰ ਦੇਸਿਤਾਤਿ ਯਾਨਿ ਦੇਸਿਤਾਨਿ ਵੁੱਤਾਨਿ ਪਕਾਸਿਤਾਨਿ। **ਅਨਨ੍ਤਜਿਨੇਨਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਪਰਿਯਨ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਭਾਵਰਹਿਤੱਤਾ ਅਨਨ੍ਤੰ ਵੁੱਚਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ, ਤੰ ਭਗਵਤਾ ਰਞ੍ਞਾ ਸਪੱਤਗਣੰ ਅਭਿਮੱਦਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਵਿਯ ਕਿਲੇਸਗਣੰ ਅਭਿਮੱਦਿਤ੍ਵਾ ਜਿਤੰ ਵਿਜਿਤੰ ਅਧਿਗਤੰ ਸਮ੍ਪੱਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ''ਅਨਨ੍ਤਜਿਨੋ''ਤਿ ਵੁੱਚਤਿ। ਸ੍ਵੇਵ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰਤਾਯ ਤਾਦਿ, ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਤਦਙ੍ਗਸਮੁਚ੍ਛੇਦਪਟਿਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਨਿਸ੍ਸਰਣਵਿਵੇਕਸਙ੍ਖਾਤੰ ਵਿਵੇਕਪਞ੍ਚਕੰ ਅਦ੍ਦਸਾਤਿ ਵਿਵੇਕਦਸ੍ਸੀ; ਤੇਨ **ਅਨਨ੍ਤਜਿਨੇਨ ਤਾਦਿਨਾ ਵਿਵੇਕਦਸ੍ਸਿਨਾ** ਯਾਨਿ ਆਪੱਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਿ ਦੇਸਿਤਾਨਿ ਵੁੱਤਾਨਿ। **ਏਕੇੱਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਤਿ ਵਿਨਾ ਸਮਥੇਹੀ**ਤਿ ਅਯਮੇੱਤ੍ਥ ਪਦਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ, ਯਾਨਿ ਸੱਤਾਰਾ ਸੱਤ ਆਪੱਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਿ ਦੇਸਿਤਾਨਿ, ਤੱਤ੍ਥ ਏਕਾਪਿ ਆਪੱਤਿ ਵਿਨਾ ਸਮਥੇਹਿ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਛ ਸਮਥਾ ਚੱਤਾਰਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਸਮਾਯੋਗੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਏੱਤ੍ਥ ਪਨ ਏਕੋ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋਵ ਵਿਨਾ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ, ਸਮਥਭਾਵੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਮਥੇਨ ਵਿਨਾ ਅਨਿਪ੍ਫੱਤਿ ਨਾਮ ਅੱਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ – ''ਏਕੇੱਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਤਿ ਵਿਨਾ ਸਮਥੇਹੀ''ਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਤਾਵ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਅਤ੍ਥੋ ਵੁੱਤੋ। ਮਯੰ ਪਨ ''ਵਿਨਾ''ਤਿ ਨਿਪਾਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਧਨਮੱਤਮੱਤ੍ਥੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਏਕੇੱਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਤਿ ਵਿਨਾ ਸਮਥੇਹੀ''ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਸੱਤਸੁ ਆਪੱਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਏਕੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪੱਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਨਾ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤੀਤਿ ਏਤਮੱਤ੍ਥੰ ਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ। ਵੁੱਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤੰ ''ਯਾ ਸਾ ਆਪੱਤਿ ਅਨਵਸੇਸਾ, ਸਾ ਆਪੱਤਿ ਨ ਕਤਮੇਨ ਅਧਿਕਰਣੇਨ ਕਤਮਮ੍ਹਿ ਠਾਨੇ ਨ ਕਤਮੇਨ ਸਮਥੇਨ ਸਮ੍ਮਤੀ''ਤਿ।

ਛਊਨਦਿਯਡ੍ਢਸਤਾਤਿ ‘‘ਇਧ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਯਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨਂ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੂਨਂ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਅਟ੍ਠਕਾਨਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਤੇਸਂ ਵਸੇਨ ਛਊਨਦਿਯਡ੍ਢਸਤਂ ਆਪਾਯਿਕਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਅਨਾਪਾਯਿਕਾਤਿ ‘‘ਇਧ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ ‘ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ’ਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਨ ਆਪਾਯਿਕੋ ਨ ਨੇਰਯਿਕੋ ਨ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਏਕੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕਾਵਸਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਜਨਾ। ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਅਟ੍ਠਕਾ ਛਊਨਦਿਯਡ੍ਢਸਤਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ ਵੁਤ੍ਤਾਯੇਵ।

(੫) ਸੋਲ਼ਸਕਮ੍ਮਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੮. ਕਤਿ ਕਮ੍ਮਾਨੀਤਿਆਦੀਨਂ ਸਬ੍ਬਗਾਥਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਪਰਦੁਤਿਯਗਾਥਾਸਙ੍ਗਣਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੇਦਮੋਚਨਗਾਥਾ

(੧) ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਪਞ੍ਹਾਵਣ੍ਣਨਾ

੪੭੯. ਸੇਦਮੋਚਨਗਾਥਾਸੁ **ਅਸੰਵਾਸੋ**ਤਿ ਉਪੋਸਥਪਵਾਰਣਾਦਿਨਾ ਸੰਵਾਸੇਨ ਅਸੰਵਾਸੋ। **ਸਮ੍ਭੋਗੋ ਏਕਚ੍ਚੋ ਤਹਿੰ ਨ ਲਬ੍ਭਤੀ**ਤਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਮ੍ਭੋਗੋ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਨਹਾਪਨਭੋਜਨਾਦਿਪਟਿਜਗ੍ਗਨੰ ਪਨ ਮਾਤਰਾਯੇਵ ਕਾਤੁੰ ਲਬ੍ਭਤਿ। **ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇਨ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਹਗਾਰਸੇਯ੍ਯਾਯ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਪਞ੍ਹਾ ਮੇਸਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਾ**ਤਿ ਏਸਾ ਪਞ੍ਹਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਾ। ਅਸ੍ਸਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੰ ਦਾਰਕਮਾਤੁਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਸ੍ਸਾ ਹਿ ਪੁਤ੍ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਗਾਥਾ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਅਟ੍ਠ ਪਨਸ੍ਸਾ ਗਰੁਭਣ੍ਡਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ।

ਦਸ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਨ ਵਦਾਮੀਤਿ ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤੇ ਦਸ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਨ ਵਦਾਮਿ। **ਏਕਾਦਸ ਵਿਵਜ੍ਜਿਯਾ**ਤਿ ਯੇ ਮਹਾਖਨ੍ਧਕੇ ਏਕਾਦਸ ਵਿਵਜ੍ਜਨੀਯਪੁਗ੍ਗਲਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤੇਪਿ ਨ ਵਦਾਮਿ। ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ਨਗ੍ਗੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਕਥੰ ਨੁ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਸਾਧਾਰਣੋਤਿ ਪਞ੍ਹਾ ਨਹਾਪਿਤਪੁਬ੍ਬਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਖੁਰਭਣ੍ਡੰ ਪਰਿਹਰਿਤੁੰ ਨ ਲਭਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਲਭਨ੍ਤਿ; ਤਸ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਸਾਧਾਰਣੋ।

ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਕਤਮੰ ਵਦਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਤਿ ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ਨਿਮ੍ਮਿਤਬੁਦ੍ਧੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਅਧੋਨਾਭਿੰ ਵਿਵਜ੍ਜਿਯਾਤਿ ਅਧੋਨਾਭਿੰ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ। ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ਯੰ ਤੰ ਅਸੀਸਕੰ ਕਬਨ੍ਧੰ, ਯਸ੍ਸ ਉਰੇ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਚੇਵ ਮੁਖਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਕੁਟਿਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ਤਿਣਚ੍ਛਾਦਨੰ ਕੁਟਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਦੁਤਿਯਪਞ੍ਹਾ ਸਬ੍ਬਮਤ੍ਤਿਕਾਮਯੰ ਕੁਟਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਗਰੁਕੰ ਛੇਜ੍ਜਵਤ੍ਥੁਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਦੁਤਿਯਪਞ੍ਹਾ ਪਣ੍ਡਕਾਦਯੋ ਅਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਏਕਾਦਸਪਿ ਹਿ ਤੇ ਗਿਹਿਭਾਵੇਯੇਵ ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਪਤ੍ਤਾ।

ਵਾਚਾਤਿ ਵਾਚਾਯ ਅਨਾਲਪਨ੍ਤੋ। **ਗਿਰੰ ਨੋ ਚ ਪਰੇ ਭਣੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਇਤਿ ਇਮੇ ਸੋਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਦ੍ਦਮ੍ਪਿ ਨ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਯ੍ਯ। ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ''ਸਨ੍ਤਿੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਨਾਵਿਕਰੇਯ੍ਯ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਸ੍ਸ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਇਮੰ ਮੁਸਾਵਾਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਆਵਿਕਾਤਬ੍ਬੰ ਨ ਆਵਿਕਰੋਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਅਕਿਰਿਯਤੋ ਅਯੰ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਚਤੁਰੋਤਿ ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ ਨਦਿਪਾਰੰ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਸਾ ਹਿ ਸਕਗਾਮਤੋ ਪਚ੍ਛੁਸਸਮਯੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਕਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਨਦਿਪਾਰੰ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤਾਵ ਰਤ੍ਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸਗਾਮਨ੍ਤਰਨਦਿਪਾਰਗਣਮ੍ਹਾਓਹੀਯਨਲਕ੍ਖਣੇਨ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਚਤੁਰੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਾਨਾਤਿ ਅਯੰ ਪਞ੍ਹਾ ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਾਸੁ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ।

ਚਤੁਰੋ ਜਨਾ ਸਂਵਿਧਾਯਾਤਿ ਆਚਰਿਯੋ ਚ ਤਯੋ ਚ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਛਮਾਸਕਂ ਭਣ੍ਡਂ ਅਵਹਰਿਂਸੁ, ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਾਹਤ੍ਥਿਕਾ ਤਯੋ ਮਾਸਕਾ, ਆਣਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਤਯੋਵ ਤਸ੍ਮਾ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ , ਇਤਰੇਸਂ ਸਾਹਤ੍ਥਿਕੋ ਏਕੇਕੋ, ਆਣਤ੍ਤਿਕਾ ਪਞ੍ਚਾਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਪਾਰਾਜਿਕੇ ਸਂਵਿਦਾਵਹਾਰਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ।

(੨) ਪਾਰਾਜਿਕਾਦਿਪਞ੍ਹਾਵਣ੍ਣਨਾ

੪੮੦. **ਛਿਦ੍ਦਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਘਰੇ ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹਾ ਦੁਸ੍ਸਕੁਟਿਆਦੀਨਿ ਸਨ੍ਥਤਪੇਯ੍ਯਾਲਞ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤੇਲਂ ਮਧੁਂ ਫਾਣਿਤਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾ ਲਿਙ੍ਗਪਰਿਵਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨਾਤਿ ਗਾਥਾ ਪਰਿਣਾਮਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤਲਾਭਤੋ ਏਕਂ ਚੀਵਰਂ ਅਤ੍ਤਨੋ, ਏਕਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਚੀਵਰਾਨਿ ''ਏਕਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਏਕਂ ਤਸ੍ਸ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਏਕਪਯਓਗੇਨ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਸੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਞ੍ਚੇਵ ਸੁਦ੍ਧਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਞ੍ਚ ਏਕਤੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਤਂ ਕੁਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ਵਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯਾਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹਾ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਪਮਾਣੇਸੁ ਬਾਰਾਣਸਿਆਦੀਸੁ ਨਗਰੇਸੁ ਗਾਮਸੀਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਪਦਵੀਤਿਹਾਰਮਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਗਾਥਾ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥੋਪਿ ਚਸ੍ਸਾ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾਯਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਤਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾਨੀਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹਾ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਧੋਵਾਪਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਚੇ ਹਿ ਤਿਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਾਨਂ ਕਾਕਊਹਦਨਂ ਵਾ ਕਦ੍ਦਮਮਕ੍ਖਿਤਂ ਵਾ ਕਣ੍ਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਦਕੇਨ ਧੋਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਕਾਯਗਤਾਨੇਵ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਸਰਣਗਮਨਮ੍ਪਿ ਨ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਰਣਗਮਨਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਪਞ੍ਹਾ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਹਨੇਯ੍ਯ ਅਨਰਿਯਂ ਮਨ੍ਦੋਤਿ ਤਤ੍ਥ ਇਤ੍ਥਿਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਂ ਵਾ ਅਨਰਿਯਂ ਹਨੇਯ੍ਯ। ਅਯਂ ਪਞ੍ਹਾ ਲਿਙ੍ਗਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ ਇਤ੍ਥਿਭੂਤਂ ਪਿਤਰਂ ਪੁਰਿਸਭੂਤਞ੍ਚ ਮਾਤਰਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਨ ਤੇਨਾਨਨ੍ਤਰਂ ਫੁਸੇਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹਾ ਮਿਗਸਿਙ੍ਗਤਾਪਸਸੀਹਕੁਮਾਰਾਦੀਨਂ ਵਿਯ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਅਚੋਦਯਿਤ੍ਵਾਤਿ ਗਾਥਾ ਦੂਤੇਨੁਪਸਮ੍ਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਚੋਦਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਗਾਥਾ ਪਣ੍ਡਕਾਦੀਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ ਪਨ ''ਪਠਮਗਾਥਾ ਅਟ੍ਠ ਅਸਮ੍ਮੁਖਾਕਮ੍ਮਾਨਿ, ਦੁਤਿਯਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਆਗਤਂ।

ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਨਪ੍ਪਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਤਿਣਲਤਾਦਿਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। **ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਕੇਸੇ ਚ ਨਖੇ ਚ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ। **ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਗੇਹਾਦੀਨਿ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਨ੍ਤੋਤਿ ਗਾਥਾਯ ''ਸਿਖਰਣੀਸਿ ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਸੀ''ਤਿ ਸਚ੍ਚਂ ਭਣਨ੍ਤੋ ਗਰੁਕਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਪਨ ਮੁਸਾ ਭਾਸਤੋ ਲਹੁਕਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਭੂਤਾਰੋਚਨੇ ਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤੋ ਗਰੁਕਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਭੂਤਾਰੋਚਨੇ ਸਚ੍ਚਂ ਭਾਸਤੋ ਲਹੁਕਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ।

(੩) ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਦਿਪਞ੍ਹਾਵਣ੍ਣਨਾ

੪੮੧. **ਅਧਿਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਚੀਵਰਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇਤਿ ਗਾਥਾ ਰੋਮਨ੍ਥਕਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਨ ਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੋ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਪਰਂ ਮਰਣਾਯ ਚੇਤੇਨ੍ਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਪਨ ਨ ਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਨ ਚ ਪਨ ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੋ ਨ ਚਾਪਿ ਸੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾਯ ਚੇਤਯਿ, ਸਲਾਕਂ ਪਨਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਛੇਜ੍ਜਂ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਹੋਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ।

ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹਾ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਨਿਗ੍ਰੋਧਸਦਿਸਂ ਏਕਕੁਲਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਕਾਯਿਕਾਨੀਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਕੇਸੇ ਵਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਵਾ ਏਕਤੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਵਾਚਸਿਕਾਨੀਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ''ਸਬ੍ਬਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਿਖਰਣਿਯੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਭਾਣਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਿਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਯੋ ਮੇਥੁਨਂ ਤਂ ਨ ਸੇਵੇਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਾਸੁਪਿ ਯਂ ਤਂ ਮੇਥੁਨਂ ਨਾਮ, ਤਂ ਨ ਸੇਵਤਿ। **ਤਯੋ ਪੁਰਿਸੇ**ਤਿ ਤਯੋ ਪੁਰਿਸੇਪਿ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੇਥੁਨਂ ਨ ਸੇਵਤਿ। **ਤਯੋ ਅਨਰਿਯਪਣ੍ਡਕੇ**ਤਿ ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਙ੍ਖਾਤੇ ਤਯੋ ਅਨਰਿਯੇ ਤਯੋ ਚ ਪਣ੍ਡਕੇਤਿ ਇਮੇਪਿ ਛ ਜਨੇ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੇਥੁਨਂ ਨ ਸੇਵਤਿ। **ਨ ਚਾਚਰੇ ਮੇਥੁਨਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਲੋਮਪਾਰਾਜਿਕਵਸੇਨਪਿ ਮੇਥੁਨਂ ਨਾਚਰਤਿ। **ਛੇਜ੍ਜਂ ਸਿਯਾ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਸਿਯਾ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਰਾਜਿਕਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਪਞ੍ਹਾ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਹਿ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਂ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤਿਯਾ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛੇਜ੍ਜਂ ਹੋਤਿ।

ਮਾਤਰਂ ਚੀਵਰਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਪਿਟ੍ਠਿਸਮਯੇ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਤ੍ਥਂ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦਕਰਣਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਪਨਸ੍ਸਾ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾਯਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਕੁਦ੍ਧੋ ਆਰਾਧਕੋ ਹੋਤੀਤਿ ਗਾਥਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਵਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਿਤ੍ਥਿਯੋ ਹਿ ਵਤ੍ਤਂ ਪੂਰਯਮਾਨੋ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਵਣ੍ਣੇ ਭਞ੍ਞਮਾਨੇ ਕੁਦ੍ਧੋ ਆਰਾਧਕੋ ਹੋਤਿ, ਵਤ੍ਤਭੇਦਕੋ ਵਤ੍ਤਂ ਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇ ਭਞ੍ਞਮਾਨੇ ਕੁਦ੍ਧੋ ਗਾਰਯ੍ਹੋ ਹੋਤੀਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵਸ੍ਸਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਪਿ ਤਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਨ੍ਤਿਆਦਿ ਗਾਥਾ ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾਵ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸਲਸੁਣਪਣੀਤਭੋਜਨਸੇਸਅਕਪ੍ਪਿਯਮਂਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤਿ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਏਕੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਏਕੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਗਾਥਾ ਆਕਾਸਗਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਚੇ ਹਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਸਾਮਣੇਰੇਸੁ ਏਕੋ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਥਵਿਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਙ੍ਘੇਨਾਪਿ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਗਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਕਰੋਤਿ, ਕੁਪ੍ਪਤਿ।

ਅਕਪ੍ਪਕਤਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਚਸ੍ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋਪਿ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਨ ਦੇਤਿ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਨਾਪਿ ਉਯ੍ਯੋਜਿਕਾ ਦੇਤਿ, ਨ ਉਯ੍ਯੋਜਿਤਾ ਤਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ ਤੇਨ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਉਯ੍ਯੋਜਿਕਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਉਯ੍ਯੋਜਿਤਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। **ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਗਰੁਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਗ੍ਗਹਣੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਨ੍ਤੀ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਤਞ੍ਚ ਪਰਿਭੋਗਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਉਯ੍ਯੋਜਿਤਾਯ ਪਰਿਭੋਗਪਚ੍ਚਯਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ । ਤਸ੍ਸਾ ਹਿ ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਯ੍ਯੋਜਿਕਾਯ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਦੁਤਿਯਗਾਥਾ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਗ੍ਗਹਣੇ ਉਯ੍ਯੋਜਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨੋ ਚ ਫੁਸੇਯ੍ਯ ਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਰਸਕੇਸੁ ਹਿ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਦਰਿਯੇਨ ਛਾਦਯਮਾਨਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਛਾਦਨਪਚ੍ਚਯਾ ਵਜ੍ਜੰ ਨ ਫੁਸਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਨਵੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਨਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਮੇਵ ਲਭਤਿ। ਅਯੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਪਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਸਾਵਸੇਸਞ੍ਚ ਗਰੁਕੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਜ੍ਜੰ ਨ ਫੁਸਤਿ। **ਪਞ੍ਹਾ ਮੇਸਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਾ**ਤਿ ਅਯੰ ਕਿਰ ਪਞ੍ਹਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤੇਨ ਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਨਯਕਮ੍ਮੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਵਜ੍ਜੰ ਨ ਫੁਸਤੀਤਿ।

ਸੇਦਮੋਚਨਗਾਥਾਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗੋ

ਕਮ੍ਮਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ

੪੮੨. ਕਮ੍ਮਵਗ੍ਗੇ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਥ ਖੋ ਅਯਂ ਕਮ੍ਮਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਨਾਮ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯੇਵੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਵਦਿਸ੍ਸਾਮ। **ਚਤ੍ਤਾਰੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਚਨਮੇਤਂ। **ਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕਮ੍ਮਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। **ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ ਸੀਮਟ੍ਠਕਸਙ੍ਘਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਦਾਰਹਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ। **ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਏਕਾਯ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ। **ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਏਕਾਯ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਏਕਾਯ ਚ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਯਾਤਿ ਏਵਂ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਾਯ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਯ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ। **ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਏਕਾਯ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਤੀਹਿ ਚ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਹੀਤਿ ਏਵਂ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਾਹਿ ਤੀਹਿ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ।

ਤਤ੍ਥ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਕਾਤਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ।

ਤਤ੍ਥ ਸੀਮਾਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੀਮਾਸਮੂਹਨਨਂ, ਕਥਿਨਦਾਨਂ, ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰੋ, ਕੁਟਿਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾ, ਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਛ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਗਰੁਕਾਨਿ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਵਾਚਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਅਵਸੇਸਾ ਤੇਰਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿਯੋ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਕਮਤਕਚੀਵਰਦਾਨਾਦਿਸਮ੍ਮੁਤਿਯੋ ਚਾਤਿ ਏਤਾਨਿ ਲਹੁਕਕਮ੍ਮਾਨਿ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਪਿ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮ-ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਪਨ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਕਯਿਰਮਾਨਂ ਦਲ੍ਹਤਰਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਏਕਚ੍ਚੇ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਪਨ ਸਤਿ ਕਮ੍ਮਸਙ੍ਕਰੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮੇਵ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਕ੍ਖਰਪਰਿਹੀਨਂ ਵਾ ਪਦਪਰਿਹੀਨਂ ਵਾ ਦੁਰੁਤ੍ਤਪਦਂ ਵਾ ਹੋਤਿ , ਤਸ੍ਸ ਸੋਧਨਤ੍ਥਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਇਦਂ ਅਕੁਪ੍ਪਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦਲ੍ਹੀਕਮ੍ਮਂ ਹੋਤਿ, ਕੁਪ੍ਪਕਮ੍ਮੇ ਕਮ੍ਮਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯੋ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। **ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੪੮੩. **ਸਮ੍ਮੁਖਾਕਰਣੀਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਰੋਤਿ, ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਿ ਕਮ੍ਮਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾਕਰਣੀਯਂ; ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਮ੍ਮੁਖਾਕਰਣੀਯਂ; ਤਤ੍ਥ ਅਸਮ੍ਮੁਖਾਕਰਣੀਯਂ ਨਾਮ ਦੂਤੇਨੁਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਪਤ੍ਤਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਂ, ਪਤ੍ਤੁਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਂ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੇਕ੍ਖਾਨਂ ਕੁਲਾਨਂ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਕਾਸਨੀਯਕਮ੍ਮਂ, ਅਪ੍ਪਸਾਦਨੀਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਅਵਨ੍ਦਨੀਯਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਵਿਧਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਅਟ੍ਠਵਿਧਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਸੁਕਤਂ ਹੋਤਿ ਅਕੁਪ੍ਪਂ।

ਸੇਸਾਨਿ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਾਨਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਏਵ ਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ – ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾਤਿ ਇਮਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਂ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਏਵਂ ਕਤਾਨਿ ਹਿ ਸੁਕਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ

ਅਕਤਾਨਿ ਪਨੇਤਾਨਿ ਇਮਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਵਿਨਾ ਕਤਤ੍ਤਾ ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਸਮ੍ਮੁਖਾਕਰਣੀਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਰੋਤਿ, ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾਕਰਣੀਯਾਦੀਸੁਪਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾਦਿਕਰਣਮੇਵ ਵਤ੍ਥੁ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਵਿਨਾ ਕਤਤ੍ਤਾ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਦਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਚਨਤ੍ਥਮਤ੍ਤਂ। **ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਰਣੀਯਂ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ। **ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਰਣੀਯਂ ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਿਨ੍ਨਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਕਰੋਤਿ। **ਸਤਿਵਿਨਯਾਰਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦਬ੍ਬਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸਦਿਸਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ। **ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਾਰਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਗਗ੍ਗਭਿਕ੍ਖੁਸਦਿਸਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ। **ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਪਵਾਲਭਿਕ੍ਖੁਸਦਿਸਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਪਾਪਸ੍ਸ। ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ।

ਅਨੁਪੋਸਥੇ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਨੁਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਤਿ। ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ ਨਾਮ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸਂ ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਏਕਾਦਸਸੁ ਮਾਸੇਸੁ ਭਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਾਮਗ੍ਗਿਦਿਵਸੋ ਚ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਚਾਤੁਦ੍ਦਸਪਨ੍ਨਰਸਾ ਚ। ਏਤਂ ਤਿਪ੍ਪਕਾਰਮ੍ਪਿ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਨੁਪੋਸਥੇ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਤਿ ਨਾਮ। ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਵਿਵਦਨ੍ਤਾ ਉਪੋਸਥਂ ਵਾ ਪਵਾਰਣਂ ਵਾ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੇ ''ਸਮਗ੍ਗਾ ਜਾਤਾਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਾਮਗ੍ਗਿਉਪੋਸਥਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਕਰੋਨ੍ਤੇਹਿ ਅਨੁਪੋਸਥੇ ਉਪੋਸਥੋ ਕਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਅਪਵਾਰਣਾਯ ਪਵਾਰੇਤੀਤਿ ਅਪਵਾਰਣਾਦਿਵਸੇ ਪਵਾਰੇਤਿ; ਪਵਾਰਣਾਦਿਵਸੋ ਨਾਮ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸੇ ਭਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਾਮਗ੍ਗਿਦਿਵਸੋ ਚ ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਦਿਵਸੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਚ ਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯੋ। ਏਵਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਮ੍ਪਿ ਪਵਾਰਣਾਦਿਵਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਪਵਾਰਣਾਯ ਪਵਾਰੇਤਿ ਨਾਮ। ਇਧਾਪਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮੇ ਸਾਮਗ੍ਗਿਪਵਾਰਣਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਕਰੋਨ੍ਤੇਹਿ ਅਪਵਾਰਣਾਯ ਪਵਾਰਣਾ ਕਤਾ ਹੋਤਿ। ਅਪਿਚ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਵਾ ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ ਵਾ ਏਕਾਦਸਸੁ ਵਾ ਅਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਂ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਵਤ੍ਥੁਤੋ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੪੮੪. ਞਤ੍ਤਿਤੋ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨ **ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਦਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ; ਏਵਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ।

ਸਙ੍ਘਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤੀਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ; ਏਵਂ ਸਙ੍ਘਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ।

ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤੀਤਿ ਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ, ਤਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ; ਏਵਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ। ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮੇ ਞਤ੍ਤਿਂ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਏਵ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮੇਪਿ ਞਤ੍ਤਿਂ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਏਵ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ; ਏਵਂ ਞਤ੍ਤਿਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ।

ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਞੱਤਿੰ ਠਪੇਤੀਤਿ ਪਠਮਂ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਏਸਾ ਞੱਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ; ਏਵਂ ਪਚ੍ਛਾ ਞੱਤਿੰ ਠਪੇਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਞੱਤਿਤੋ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੪੮੫. ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਤੋ ਵਿਪੱਤਿਯਂ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁਆਦੀਨਿ ਵੁੱਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਏਵਂ ਪਨ ਨੇਸਂ ਅਪਰਾਮਸਨਂ ਹੋਤਿ – ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਪਠਮਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨੇ ''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ, ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਸੁ ਵਾ ''ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਨ ਪਰਾਮਸਤਿ ਨਾਮ।

ਸਾਵਨਂ ਹਾਪੇਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਞੱਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮੇ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਞੱਤਿਮੇਵ ਠਪੇਤਿ, ਞੱਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮੇ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਞੱਤਿਮੇਵ ਠਪੇਤਿ; ਏਵਂ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਂ ਹਾਪੇਤਿ । ਯੋਪਿ ਞੱਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮੇ ਏਕਂ ਞੱਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਕਮ੍ਮਵਾਚਂ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਨ੍ਤੋ ਅਕ੍ਖਰਂ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਪਦਂ ਵਾ ਦੁਰੁੱਤਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਂ ਹਾਪੇਤਿਯੇਵ। ਞੱਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮੇ ਪਨ ਏਕਂ ਞੱਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਿਮੇਵ ਵਾ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਅਕ੍ਖਰਂ ਵਾ ਪਦਂ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੋਪਿ ਦੁਰੁੱਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਂ ਹਾਪੇਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਦੁਰੁੱਤਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਅਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਯੋ ਹਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਅਕ੍ਖਰੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਅਞ੍ਞਂ ਵਦਤਿ, ਅਯਂ ਦੁਰੁੱਤਂ ਕਰੋਤਿ ਨਾਮ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਮ੍ਮਵਾਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਯ੍ਵਾਯਂ –

> ''ਸਿਥਿਲਂ ਧਨਿਤਞ੍ਚ ਦੀਘਰਸ੍ਸਂ, ਗਰੁਕਂ ਲਹੁਕਞ੍ਚ ਨਿਗ੍ਗਹਿਤਂ।
> ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ ਵਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਿਮੁੱਤਂ, ਦਸਧਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਬੁਦ੍ਧਿਯਾ ਪਭੇਦੋ''ਤਿ॥

ਵੁੱਤੋ, ਅਯਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਪਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ **"ਸਿਥਿਲਂ"** ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਗ੍ਗੇਸੁ ਪਠਮਤਤਿਯਂ। **"ਧਨਿਤਂ"** ਨਾਮ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਦੁਤਿਯਚਤੁਤ੍ਥਂ। **"ਦੀਘ"**ਨ੍ਤਿ ਦੀਘੇਨ ਕਾਲੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਆਕਾਰਾਦਿ। **"ਰਸ੍ਸ"**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਉਪਡ੍ਢਕਾਲੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਕਾਰਾਦਿ। **"ਗਰੁਕ"**ਨ੍ਤਿ ਦੀਘਮੇਵ। ਯਂ ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤੀਤਿ ਏਵਂ ਸਂਯੋਗਪਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁੱਚਤਿ। **"ਲਹੁਕ"**ਨ੍ਤਿ ਰਸ੍ਸਮੇਵ। ਯਂ ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਥੇਰਸ੍ਸ ਯਸ੍ਸ ਨ ਖਮਤੀਤਿ ਏਵਂ ਅਸਂਯੋਗਪਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁੱਚਤਿ। **"ਨਿਗ੍ਗਹਿਤ"**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਕਰਣਾਨਿ ਨਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਵਿਵਟੇਨ ਮੁਖੇਨ ਸਾਨੁਨਾਸਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। **"ਸਮ੍ਬਨ੍ਧ"**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਪਰਪਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਾ ਵੁੱਚਤਿ। **"ਵਵਤ੍ਥਿਤ"**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਪਰਪਦੇਨ ਅਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਤੁਣ੍ਹ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਾ ਵੁੱਚਤਿ। **"ਵਿਮੁੱਤ"**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਕਰਣਾਨਿ ਅਨਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਿਵਟੇਨ ਮੁਖੇਨ ਅਨੁਨਾਸਿਕਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੁੱਚਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਤ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਥ-ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਸੁਣਾਥੁ ਮੇ''ਤਿ ਵਚਨਂ ਸਿਥਿਲਸ੍ਸ ਧਨਿਤਕਰਣਂ ਨਾਮ। ਤਥਾ ''ਪੱਤਕਲ੍ਲਂ, ਏਸਾ ਞੱਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਪੱਤ੍ਥਕਲ੍ਲਂ, ਏਸਾ ਞੱਤ੍ਥੀ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਞ੍ਚ। ''ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਭ-ਕਾਰ ਘ-ਕਾਰਾਨਂ ਬ-ਕਾਰ ਗ-ਕਾਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ''ਬਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਵਚਨਂ ਧਨਿਤਸ੍ਸ ਸਿਥਿਲਕਰਣਂ ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ''ਤਿ ਵਿਵਟੇਨ ਮੁਖੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਪਨ ''ਸੁਣਂਤੁ ਮੇ''ਤਿ ਵਾ ''ਏਸਾ ਞੱਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਏਸਂ ਞੱਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਾ ਅਵਿਵਟੇਨ ਮੁਖੇਨ ਅਨੁਨਾਸਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਚਨਂ ਵਿਮੁੱਤਸ੍ਸ

ਨਿਗ੍ਗਹਿਤਵਚਨਂ ਨਾਮ। ''ਪਤ੍ਤੁਕਲ੍ਲ''ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਵਟੇਨ ਮੁਖੇਨ ਅਨੁਨਾਸਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਪਤ੍ਤੁਕਲ੍ਲਾ''ਤਿ ਵਿਵਟੇਨ ਮੁਖੇਨ ਅਨੁਨਾਸਿਕਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵਚਨਂ ਨਿਗ੍ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਵਿਮੁਤ੍ਤਵਚਨਂ ਨਾਮ।

ਇਤਿ ਸਿਥਿਲੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਧਨਿਤਂ, ਧਨਿਤੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਸਿਥਿਲਂ, ਵਿਮੁਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਨਿਗ੍ਗਹਿਤਂ, ਨਿਗ੍ਗਹਿਤੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਵਿਮੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਬਜਞ੍ਜਨਾਨਿ ਅਨ੍ਤੋਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਦੂਸੇਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤੋ ਹਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਅਕ੍ਖਰੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਅਞ੍ਞਂ ਵਦਤਿ, ਦੁਰੁਤ੍ਤਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਤਰੇਸੁ ਪਨ ਦੀਘਰਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਛਸੁ ਬਜਞ੍ਜਨੇਸੁ ਦੀਘਟ੍ਠਾਨੇ ਦੀਘਮੇਵ, ਰਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨੇ ਚ ਰਸ੍ਸਮੇਵਾਤਿ ਏਵਂ ਯਥਾਠਾਨੇ ਤਂ ਤਦੇਵ ਅਕ੍ਖਰਂ ਭਾਸਨ੍ਤੇਨ ਅਨੁਕ੍ਕਮਾਗਤਂ ਪਵੇਣਿਂ ਅਵਿਨਾਸੇਨ੍ਤੇਨ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਨ ਏਵਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਦੀਘੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਰਸ੍ਸਂ, ਰਸ੍ਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਦੀਘਂ ਵਦਤਿ; ਤਥਾ ਗਰੁਕੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਲਹੁਕਂ, ਲਹੁਕੇ ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਗਰੁਕਂ ਵਦਤਿ; ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇ ਵਾ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਵਵਤ੍ਥਿਤਂ, ਵਵਤ੍ਥਿਤੇ ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ ਵਦਤਿ; ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਨ ਕੁਪ੍ਪਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਹਿ ਛ ਬਜਞ੍ਜਨਾਨਿ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕੋਪੇਨ੍ਤਿ।

ਯਂ ਪਨ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਤ੍ਥੇਰਾ ''ਦ-ਕਾਰੋ ਤ-ਕਾਰਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਤ-ਕਾਰੋ ਦ-ਕਾਰਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਚ-ਕਾਰੋ ਜ-ਕਾਰਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਜ-ਕਾਰੋ ਚ-ਕਾਰਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਯ-ਕਾਰੋ ਕ-ਕਾਰਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਕ-ਕਾਰੋ ਯ-ਕਾਰਮਾਪਜ੍ਜਤਿ; ਤਸ੍ਮਾ ਦ-ਕਾਰਾਦੀਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇਸੁ ਤ-ਕਾਰਾਦਿਵਚਨਂ ਨ ਵਿਰੁਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਕਮ੍ਮਵਾਚਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਨਯਧਰੇਨ ਨੇਵ ਦ-ਕਾਰੋ ਤ-ਕਾਰੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਨ ਕ-ਕਾਰੋ ਯ-ਕਾਰੋ। ਯਥਾਪਾਲ਼ਿਯਾ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਦਸਵਿਧਾਯ ਬਜਞ੍ਜਨਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਦੋਸੇ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੇਨ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਇਤਰਥਾ ਹਿ ਸਾਵਨਂ ਹਾਪੇਤਿ ਨਾਮ।

ਅਕਾਲੇ ਵਾ **ਸਾਵੇਤੀ**ਤਿ ਸਾਵਨਾਯ ਅਕਾਲੇ ਅਨੋਕਾਸੇ ਞਤ੍ਤਿਂ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂਯੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਤੋ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੪੮੬. ਸੀਮਤੋ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨ **ਅਤਿਖੁਦ੍ਦਕਸੀਮਾ** ਨਾਮ ਯਾ ਏਕਵੀਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ ਪਨ ''ਯਤ੍ਥ ਏਕਵੀਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਸੀਮਾ, ਅਯਂ ਸਮ੍ਮਤਾਪਿ ਅਸਮ੍ਮਤਾ, ਗਾਮਖੇਤ੍ਤਸਦਿਸਾਵ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਪ੍ਪਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਸੀਮਾਸੁਪਿ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ **ਅਤਿਮਹਤੀ** ਨਾਮ ਯਾ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਤਿਯੋਜਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ ਹੋਤਿ। **ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਅਘਟਿਤਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨੇਵ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਪਚ੍ਛਿਮਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਦਿਸਾਯ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਪੁਬ੍ਬਕਿਤ੍ਤਿਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾਵ ਠਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ; ਏਵਂ ਅਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਦਿਸਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਪੇਤਿ, ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਅਪਰਾਪਿ **ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਯਾ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗਂ ਤਚਸਾਰਰੁਕ੍ਖਂ ਵਾ ਖਾਣੁਕਂ ਵਾ ਪਂਸੁਪੁਞ੍ਜਵਾਲਿਕਾਪੁਞ੍ਜਾਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ ਹੋਤਿ। **ਛਾਯਾਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਯਾ ਪਬ੍ਬਤਚ੍ਛਾਯਾਦੀਨਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਛਾਯਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ ਹੋਤਿ। **ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਯਾ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ ਹੋਤਿ।

ਬਹਿਸੀਮੇ ਠਿਤੋ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਨਾਮ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਬਹਿ ਠਿਤੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। **ਨਦਿਯਾ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤੀ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਨਦਿਆਦੀਸੁ ਯਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਸਾ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਤਾਪਿ ''ਸਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਦੀ ਅਸੀਮਾ, ਸਬ੍ਬੋ ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਅਸੀਮੋ, ਸਬ੍ਬੋ ਜਾਤਸ੍ਸਰੋ ਅਸੀਮੋ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੪੭) ਵਚਨਤੋ ਅਸਮ੍ਮਤਾਵ ਹੋਤਿ। **ਸੀਮਾਯ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਮਾਯ ਪਰੇਸਂ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਦਤਿ। **ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਮਾਯ ਪਰੇਸਂ ਸੀਮਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਸਮ੍ਭੇਦੋ ਚ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਣਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਉਪੋਸਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਇਤਿ ਇਮਾ ਏਕਾਦਸਪਿ ਸੀਮਾ ਅਸੀਮਾ ਗਾਮਖੇਤ੍ਤਸਦਿਸਾ ਏਵ, ਤਾਸੁ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਪ੍ਪਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਇਮੇਹਿ ਏਕਾਦਸਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਸੀਮਤੋ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

੪੮੭-੪੮੮. ਪਰਿਸਤੋ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਛਨ੍ਦਾਰਹਲਕ੍ਖਣਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ, ਤਮ੍ਪਿ ਪਰਤੋ ''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ **ਪਕਤਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਚਤੁਵਗ੍ਗਕਰਣੇ ਕਮ੍ਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਕਤਤ੍ਤਾ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਅਨਿਸ੍ਸਾਰਿਤਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਰਹਾ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ ਸਾਮਿਨੋ। ਨ ਤੇਹਿ ਵਿਨਾ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਯਿਰਤਿ, ਨ ਤੇਸਂ ਛਨ੍ਦੋ ਵਾ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਵਾ ਏਤਿ। ਅਵਸੇਸਾ ਪਨ ਸਚੇਪਿ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਚੇ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਛਨ੍ਦਾਰਹਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਸਙ੍ਘੋ ਪਰਿਵਾਸਾਦਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਨੇਵ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਨਾਪਿ ਛਨ੍ਦਾਰਹੋ। ਅਪਿਚ ਯਸ੍ਮਾ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਕਮ੍ਮਾਰਹੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੇਸਕਮ੍ਮੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੪੮੯. ਪੁਨ **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਮ੍ਮਾਨੀ**ਤਿਆਦਿਕੋ ਨਯੋ ਪਣ੍ਡਕਾਦੀਨਂ ਅਵਤ੍ਥੁਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਕਥਾ

੪੯੫-੪੯੬. ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਪਭੇਦਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **"ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤਿ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤੀ"**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **"ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਪਞ੍ਚ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ - ਓਸਾਰਣਂ, ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਂ, ਭਣ੍ਡੁਕਮ੍ਮਂ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਂ, ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਞ੍ਚਮ"**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ''ਓਸਾਰਣਂ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਪਦਸਿਲਿਟ੍ਠਤਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਪਠਮਂ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ ਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਓਸਾਰਣਾ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਕਣ੍ਟਕਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਨਾਸਨਾ, ਸਾ ''ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਰਹਿ ਸਚੇਪਿ ਸਾਮਣੇਰੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਣਤਿ, ''ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਪ੍ਪਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਸੋ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਲਦ੍ਧਿਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਨੋ ਚੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ''ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਨੋ ਚੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ –

> ''ਸਙ੍ਘਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – 'ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਵਾਦੀ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ, ਯਂ ਅਞ੍ਞੇ ਸਾਮਣੇਰਾ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ, ਤਸ੍ਸ ਅਲਾਭਾਯ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – 'ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ'ਤਿ ਚਰ ਪਿਰੇ ਵਿਨਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬਾਲਤਾਯ ਅਞ੍ਞਾਣਤਾਯ ਅਲਕ੍ਖਿਕਤਾਯ ਏਵਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਖਮਾਪੇਮੀ''ਤਿ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤੋ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਯਾਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੇਨੇਵ ਓਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ । ਏਵਂ ਪਨ ਓਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ –

> ''ਸਙ੍ਘਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਵਾਦੀ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ, ਯਂ ਅਞ੍ਞੇ ਸਾਮਣੇਰਾ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ, ਤਸ੍ਸ ਅਲਾਭਾਯ ਨਿਸ੍ਸਾਰਿਤੋ, ਸ੍ਵਾਯਂ ਇਦਾਨਿ ਸੋਰਤੋ ਨਿਵਾਤਵੁਤ੍ਤਿ ਲਜ੍ਜਿਧਮ੍ਮਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕਤਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਯਥਾ ਪੁਰੇ ਕਾਯਸਮ੍ਭੋਗਸਾਮਗ੍ਗਿਦਾਨਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਏਵਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਓਸਾਰਣਞ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਭਣ੍ਡੁਕਮ੍ਮਂ** ਮਹਾਖਨ੍ਧਕਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ** ਪਞ੍ਚਸਤਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਨ ਕੇਵਲਂ ਪਨੇਸ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋ, ਯੋ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੁਖਰੋ ਹੋਤਿ,

ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਰੁਤ੍ਤਵਚਨੇਹਿ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਖੁਂਸੇਨ੍ਤੋ ਵਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ –

> ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੁਖਰੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਰੁਤ੍ਤਵਚਨੇਹਿ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਂ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਵਦੇਯ੍ਯ। ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਅਨੁਸਾਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਙ੍ਘਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ''’ਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ –

> ''ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਰਤੋ ਨਿਵਾਤਵੁਤ੍ਤਿ ਲਜ੍ਜਿਧਮ੍ਮਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸਙ੍ਘਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

> ਏਵਂ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੇਨੇਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਞ੍ਚਮਨ੍ਤਿ ਯਂ ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ''ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕਦ੍ਦਮੋਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ, 'ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸਾਰਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁ'ਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ , ਊਰੁਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਨ੍ਤਿ, 'ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸਾਰਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁ'ਨ੍ਤਿ। ਇਮੇਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ 'ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ'ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ – 'ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ''’ਤਿ ਏਵਂ ਅਵਨ੍ਦਿਯਕਮ੍ਮਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਤਂ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਞ੍ਚਮਂ ਇਮਸ੍ਸ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞੇਵ ਲਕ੍ਖਣਂ, ਨ ਓਸਾਰਣਾਦੀਨਿ; ਤਸ੍ਮਾ ''ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਰਣਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਪਿਚ ਨਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਧਾਪਿ ਵਦਾਮ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ –

> ''ਅਯ੍ਯੇ ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਪਾਸਾਦਿਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਅਵਨ੍ਦਿਯਕਰਣਂ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ।

> ਏਵਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੇਨ ਅਵਨ੍ਦਿਯਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਨ ਵਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਅਵਨ੍ਦਿਯਮਾਨੋ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਖਮਾਪੇਨ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਗਣਂ ਵਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਭਨ੍ਤੇ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇ ਤਿਟ੍ਠਾਮਿ, ਨ ਪੁਨ ਅਪਾਸਾਦਿਕਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਮਯ੍ਹਂ ਖਮਤੂ''ਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇ ਠਿਤੋ, ਇਮਿਨਾ ਅਚ੍ਚਯਂ

ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਖਮਾਪਿਤੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਵਨ੍ਹਿਯਂ ਕਰੋਤੂ’’ਤਿ। ਸੋ ਵਨ੍ਹਿਯੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ –

> ‘‘ਅਯਂ ਅਯ੍ਯੇ ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਪਾਸਾਦਿਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਅਵਨ੍ਹਿਯੋ ਕਤੋ, ਸੋ ਲਜ੍ਜਿਧਮ੍ਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇ ਠਿਤੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਖਮਾਪੇਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਵਨ੍ਹਿਯਕਰਣਂ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ –

> ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਏਵਂ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੇਨੇਵ ਵਨ੍ਹਿਯੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ।

ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਾਲ਼ਿਮੁਤ੍ਤਕੋਪਿ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਮੂਲਕਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾਪਿ ਪਨੇਤਂ ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵ। ਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਯਾਗੁਗ੍ਗਭਤ੍ਤਗ੍ਗਉਪੋਸਥਗ੍ਗੇਸੁ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਮੇਵ। ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਜਿਣ੍ਣਚੀਵਰਨਟ੍ਠਚੀਵਰਾਨਞ੍ਹਿ ਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕੇਨ ਪਨ ਚੀਵਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਭੇਦਾਨਿ ਸੂਚਿਆਦੀਨਿ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤੇਸਂ ਦਾਨੇ ਸੋਯੇਵ ਇਸ੍ਸਰੋ, ਤਤੋ ਅਤਿਰੇਕਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਹਿ ਅਤਿਰੇਕਦਾਨੇ ਸਙ੍ਘੋ ਸਾਮੀ। ਗਿਲਾਨਭੇਸਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸਯਮੇਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਤਿਰੇਕਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋਪਿ ਚ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਿਰਿਯਾਪਥੋ ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਪਥੋ ਵਾ ਮਹਾਗਿਲਾਨੋ, ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਵਾਸੇਸੁ ਤਤ੍ਰੁਪ੍ਪਾਦਤੋ ਦੇਵਸਿਕਂ ਨਾਲ਼ਿ ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਨਾਲ਼ਿ ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂਯੇਵ ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਵਾ ਦਸ ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਯੋ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾਵ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਪੇਸਲਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਤ੍ਰੁਪ੍ਪਾਦਤੋ ਇਣਪਲਿਬੋਧਮ੍ਪਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਾਰਨਿਤ੍ਥਾਰਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਟ੍ਠਾਪਨੀਯਸੇਨਾਸਨਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕਾਦੀਨਂ ਭਤ੍ਤਵੇਤਨਮ੍ਪਿ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੇਨ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨ ਦਿਨ੍ਨਤਤ੍ਰੁਪ੍ਪਾਦਤੋ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਆਵਾਸਂ ਜਗ੍ਗਾਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ‘‘ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਸ੍ਸਰਵਤਾਯ ਵਿਚਾਰੇਤੀ’’ਤਿ ਕਥਾਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਤ੍ਥਂ ਪਨ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਦੀਸੁ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਜਗ੍ਗਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਤ੍ਥਾਯ ਓਦਿਸ੍ਸਦਿਨ੍ਨਤਤ੍ਰੁਪ੍ਪਾਦਤੋਪਿ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਆਵਾਸੋ ਜਗ੍ਗਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ‘‘ਸੂਰੋ ਵਤਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਤੋ ਆਵਾਸਂ ਜਗ੍ਗਾਪੇਤੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਥਾਪਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਂ ਪਨ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਜਗ੍ਗਾਪੇਤਬ੍ਬੋ।

ਚੇਤਿਯੇ ਛਤ੍ਤਂ ਵਾ ਵੇਦਿਕਂ ਵਾ ਬੋਧਿਘਰਂ ਵਾ ਆਸਨਘਰਂ ਵਾ ਅਕਤਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਜਿਣ੍ਣਂ ਵਾ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੇਨ ਸੁਧਾਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਕਾਰਕੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਉਪਨਿਕ੍ਖੇਪਤੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਨਿਕ੍ਖੇਪੇਪਿ ਅਸਤਿ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਰੁਪ੍ਪਾਦਤੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘਿਕੇਨਪਿ। ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਹਿ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕੇਨ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਪਿ ਸਙ੍ਘਿਕਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਾਵਕਾਲਿਕਂ ਪਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਕਤਿਕਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਚੇਤਿਯੇ ਸੁਧਾਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੇਹਿ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਤੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘਤੋ ਵਾ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਅਲਭਨ੍ਤੇਹਿ ਚੇਤਿਯਸਨ੍ਤਕਤੋ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇਹਿ ਵਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ‘‘ਵਤ੍ਤਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ ਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਹਿ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯੇ ਵਿਹਾਰੇ ਰੋਪਿਤਾ ਫਲਰੁਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਜਗ੍ਗਨਕਮ੍ਮਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਯੇਸਂ ਫਲਾਨਿ ਘਣ੍ਟਿਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੇ ਪਨ ਅਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ, ਤੇਸੁ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਪਨ

ਸਲਾਕਗ੍ਗਯਾਗਗ੍ਗਭਤ੍ਤੁਗ੍ਗਅਨੁਰਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸੁਪਿ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਉਪੋਸਥਗ੍ਗੇ ਪਨ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਅਨਾਗਤਾਨਮ੍ਪਿ ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਆਹਰਿਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਸੁਵਿਸੋਧਿਤਂ ਹੋਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ –

> ''ਭਨ੍ਤੇ, ਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਯ ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਤਕਂ ਮੂਲਤਚਪਤ੍ਤਅਙ੍ਕੁਰਪੁਪ੍ਫਫਲਖਾਦਨੀਯਾਦਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਆਗਤਾਗਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਯਥਾਸੁਖਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ।

ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕਤਂ ਸੁਕਤਮੇਵ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਜਨਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਵਿਹਾਰੇ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਕਤਮ੍ਪਿ ਕਤਿਕਵਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਤਸਦਿਸਮੇਵ ਹੋਤਿ।

ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਫਲਵਾਰੇਨ ਕਾਤੁਮ੍ਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਛ ਮਾਸੇ ਏਕਸਂਵਚ੍ਛਰਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਪਿ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਯਾਵ ਰੁਕ੍ਖਾ ਧਰਨ੍ਤਿ ਤਾਵ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਯੇਪਿ ਤੇਸਂ ਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਬੀਜੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖਾ ਰੋਪਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਸਾ ਏਵ ਕਤਿਕਾ।

ਸਚੇ ਪਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਰੋਪਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਯਤ੍ਥ ਰੋਪਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਿਹਾਰੇ ਸਙ੍ਘੋ ਸਾਮੀ। ਯੇਪਿ ਅਞ੍ਞਤੋ ਬੀਜਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਵਿਹਾਰੇ ਪਚ੍ਛਾ ਰੋਪਿਤਾ, ਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾ ਕਤਿਕਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਕਤਿਕਾਯ ਕਤਾਯ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਯਥਾਸੁਖਂ ਫਲਾਦੀਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨੇਤ੍ਥ ਤਂ ਤਂ ਓਕਾਸਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਪਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਸਭਾਗਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਯੋਪਿ ਮਜ੍ਝੇਵਿਹਾਰੇ ਰੁਕ੍ਖਂ ਸਾਖਾਹਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਪੋਰਾਣਵਿਹਾਰਂ ਗਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭਾਵਨੀਯਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ''ਥੇਰੋ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਫਲਾਫਲਂ ਆਹਰਨ੍ਤਿ, ਸਚੇ ਤਤ੍ਥ ਮੂਲੇ ਸਬ੍ਬਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਰੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਹਾਸਿ, ''ਅਦ੍ਧਾ ਏਤ੍ਥ ਦੀਘਾ ਕਤਿਕਾ ਕਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਵਿਹਾਰੇ ਫਲਾਫਲਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਾਨਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਧੁਤਙ੍ਗਂ ਨ ਕੋਪੇਤਿ। ਸਾਮਣੇਰਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਬਹੂਨਿ ਫਲਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ, ਖਿਯ੍ਯਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਚੇਤਂ ਹੋਤਿ।

ਸਚੇ ਪਨ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਂ ਹੋਤਿ, ਏਕਂ ਪਨਸਰੁਕ੍ਖਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਟ੍ਠਿਪਿ ਜਨਾ ਜੀਵਨ੍ਤਿ, ਤਾਦਿਸੇ ਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਙ੍ਗਹਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਸਾਮੀਚਿ। ਯਾਵ ਪਨ ਕਤਿਕਵਤ੍ਤਂ ਨ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ, ਤਾਵ ਤੇਹਿ ਖਾਯਿਤਂ ਸੁਖਾਯਿਤਮੇਵ। ਕਦਾ ਪਨ ਕਤਿਕਵਤ੍ਤਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ? ਯਦਾ ਸਮਗ੍ਗੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਸਾਵੇਤਿ। ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਪਨ ਵਿਹਾਰੇ ਏਕੇਨ ਸਾਵਿਤੇਪਿ ਪੁਰਿਮਕਤਿਕਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿਯੇਵ। ਸਚੇ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਾਯ ਕਤਿਕਾਯ ਸਾਮਣੇਰਾ ਨੇਵ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਭੂਮਿਤੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਪਤਿਤਫਲਾਨਿ ਪਾਦੇਹਿ ਪਹਰਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਦਸਭਾਗਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਉਪਡ੍ਢਫਲਭਾਗੇਨ ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਦ੍ਧਾ ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਲੋਭੇਨ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਸੁਭਿਕ੍ਖੇ ਜਾਤੇ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੇਸੁ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਪਰਿਵਾਰਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੇਸੁ ਸਾਮਣੇਰਾਨਂ ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਵਿਹਾਰੇ ਫਲਾਫਲਂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਸਾਮਨ੍ਤਗਾਮੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਵਾ ਗਬ੍ਭਿਨੀਨਂ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਂ ਦੇਥ, ਅਮ੍ਬਂ ਦੇਥ, ਲਬੁਜਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ? ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਦੀਯਮਾਨੇ ਹਿ ਤੇ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਕਾ

ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਕਤਿਕਵਤ੍ਤੁਂ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਬਜਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ –

> ''ਸਾਮਨ੍ਤਗਾਮੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਫਲਾਫਲਂ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਤਾਲਫਲਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਪਨਸਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਅਮ੍ਬਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਕਦਲਿਫਲਾਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨਿਵਾਰਣਂ, ਅਸੁਕਰੁਕ੍ਖਤੋ ਚ ਅਸੁਕਰੁਕ੍ਖਤੋ ਚ ਫਲਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨਿਵਾਰਣਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਿਲਾਨਾਦੀਨਂ ਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਚਨ੍ਤਾ ''ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ਵਤ੍ਤੁਂ ਪਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ''ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਾਦੀਨਿ ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਅਸੁਕਰੁਕ੍ਖਤੋ ਚ ਅਸੁਕਰੁਕ੍ਖਤੋ ਚ ਫਲਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨਿਵਾਰਣਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਨੁਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ''ਅਯਂ ਮਧੁਰਫਲੋ ਅਮ੍ਬੋ, ਇਤੋ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿਪਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਫਲਭਾਜਨਕਾਲੇ ਪਨ ਆਗਤਾਨਂ ਸਮ੍ਮਤੇਨ ਉਪਡ੍ਢਭਾਗੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਸਮ੍ਮਤੇਨ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

ਖੀਣਪਰਿਬ੍ਬਯੋ ਵਾ ਮਗ੍ਗਗਮਿਯਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ ਇਸ੍ਸਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਚਤਿ, ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਕੁਦ੍ਧੋ ਹਿ ਸੋ ਰੁਕ੍ਖੇਪਿ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਨਤ੍ਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਪਰਿਵੇਣਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਗਾਮੇਨ ਯਾਚਨ੍ਤੋ ''ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਛਾਯਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਰੋਪਿਤਂ, ਸਚੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਯਦਿ ਪਨ ਫਲਭਰਿਤਾਵ ਰੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਣ੍ਟਕੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਫਲਵਾਰੇਨ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਅਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵੇਤ੍ਥ ਕਾਰਣਂ।

ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਫਲਾਰਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਸਚੇ ਤਂ ਕੋਚਿ ਵਤ੍ਤੁਸੀਸੇਨ ਜਗ੍ਗਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਥਾਪਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਟਿਬਲਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ''ਇਮਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸ ਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਭਾਰਂ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਚੇ ਵਤ੍ਤੁਸੀਸੇਨ ਜਗ੍ਗਤਿ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤਿ। ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਤਤਿਯਭਾਗੇਨ ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਭਾਗੇਨ ਵਾ ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ''ਭਾਰਿਯਂ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਨ ਸਬ੍ਬਂ ਤਵੇਵ ਸਨ੍ਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਮੂਲਭਾਗਂ ਦਸਭਾਗਮਤ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਜਗ੍ਗਾਹੀ''ਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਗਰੁਭਣ੍ਡਤ੍ਤਾ ਪਨ ਮੂਲਚ੍ਛੇਜ੍ਜਵਸੇਨ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਸੋ ਮੂਲਭਾਗਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਅਕਤਾਵਾਸਂ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਾਵਾਸਂ ਵਾ ਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਿਤਕਾਨਂ ਆਰਾਮਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤਿ, ਤੇਹਿਪਿ ਮੂਲਭਾਗੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋਵ। ਯਦਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਯਂ ਜਗ੍ਗਿਤੁਂ ਪਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਤੇਸਂ ਜਗ੍ਗਿਤੁਞ੍ਚ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਜਗ੍ਗਿਤਕਾਲੇ ਚ ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਜਗ੍ਗਨਕਾਲੇਯੇਵ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ''ਬਹੁਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਖਾਯਿਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਮਾ ਜਗ੍ਗਿਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋਯੇਵ ਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਸਚੇ ਪਨ ਨੇਵ ਵਤ੍ਤੁਸੀਸੇਨ ਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਫਾਤਿਕਮ੍ਮੇਨ, ਨ ਸਙ੍ਘੋ ਜਗ੍ਗਿਤੁਂ ਪਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ, ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੇਨ ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਿ ਇਮਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਭੇਦੇ ਪਨ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ, ਅਨੁਸਿਟ੍ਠੋ ਸੋ ਮਯਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ, ਆਗਚ੍ਛਾਹੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਓਸਾਰਣਾ ਓਸਾਰਣਾ ਨਾਮ।

''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਇਮਸ੍ਸ ਨੇਵ ਸੁਤ੍ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਨੋ ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੋ, ਸੋ ਅਤ੍ਥਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਤ੍ਥਂ ਪਟਿਬਾਹਤਿ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ ਨਾਮ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ ਪਨ੍ਨਰਸੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯਜਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਠਪਿਤਾ ਞਤ੍ਤਿ ਉਪੋਸਥੋ ਨਾਮ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਜ੍ਜ ਪਵਾਰਣਾ ਪਨ੍ਨਰਸੀ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਵਾਰੇਯਜਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਪਵਾਰਣਾਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਠਪਿਤਾ ਞਤ੍ਤਿ ਪਵਾਰਣਾ ਨਾਮ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨੁਸਾਸੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨੁਸਾਸੇਯਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛੇਯਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਵਿਨਯਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਵਿਨਯਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੇਨ ਵਿਨਯਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੇਨ ਵਿਨਯਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਪਰਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ ਠਪਿਤਾ ਞਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨਾਮ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਇਦਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਦੇਯਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਦੇਯਜੁ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਚੀਵਰਪਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਦਾਨਂ ਦਾਨਂ ਨਾਮ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ, ਵਿਵਰਤਿ, ਉਤ੍ਤਾਨਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਦੇਸੇਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯਜਨ੍ਤਿ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਪਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਆਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇਯਜਾਸੀਤਿ ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿਪਟਿਗ੍ਗਹੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ ਨਾਮ।

‘‘ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਆਵਾਸਿਕਾ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਦਾਨਿ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯਜਾਮ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯਜਾਮ, ਆਗਮੇ ਕਾਲ਼ੇ ਪਵਾਰੇਯਜਾਮਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤਂ ਕਾਲ਼ਂ ਅਨੁਵਸੇਯਜੁਂ, ਆਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਬਯਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਬਲੇਨ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਆਵਾਸਿਕਾ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਦਾਨਿ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯਜਾਮ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯਜਾਮ, ਆਗਮੇ ਜੁਣ੍ਹੇ ਪਵਾਰੇਯਜਾਮਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਕਤਾ ਪਵਾਰਣਾਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਨਾ ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਨਾ ਨਾਮ।

ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯਜ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੂਪਸਮੇਯਜ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥੇਨ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਠਮਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਞਤ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ ਨਾਮ।

ਤਥਾ ਤਤੋ ਪਰਾ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਞਤ੍ਤਿਯੋ ਇਤਿ ਯਥਾਵਤ੍ਥੁਪ੍ਪਭੇਦਂ ਓਸਾਰਣਂ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਂ...ਪੇ॰... ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਨਵਮਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਭੇਦੇ ਪਨ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਨੋ ਪਤ੍ਤਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਤੁਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ ਓਸਾਰਣਾ ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸੀਮਾਸਮ੍ਮੁਤਿ ਤਿਚੀਵਰੇਨ ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸਨ੍ਥਤਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕ-ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕ-ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕ-ਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕ-ਚੀਵਰਭਾਜਕ-ਯਾਗੁਭਾਜਕਫਲਭਾਜਕ-ਖਜ੍ਜਭਾਜਕ-ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕ-ਸਾਟਿਯਗ੍ਗਾਹਾਪਕ-ਪਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਾਪਕ-ਆਰਾਮਿਕਪੇਸਕਸਾਮਣੇਰਪੇਸਕਸਮ੍ਮੁਤੀਤਿ ਏਤਾਸਂ ਸਮ੍ਮੁਤੀਨਂ ਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਕਥਿਨਚੀਵਰਦਾਨਮਤਕਚੀਵਰਦਾਨਵਸੇਨ ਦਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਵਸੇਨ ਉਦ੍ਧਾਰੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕੁਟਿਵਤ੍ਥੁਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਵਸੇਨ ਦੇਸਨਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਪਨ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥੇ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕੇਕਂ ਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚਾਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਞਤ੍ਤਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕਾ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਾਸਂ ਵਸੇਨ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ । ਇਤਿ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਭੇਦੇ ਪਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਾਦੀਨਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਵਸੇਨ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਚ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਵਸੇਨ ਓਸਾਰਣਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਵਸੇਨ ਦਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਨਿਗ੍ਗਹੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ''ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ ਅਟ੍ਠ, ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਚ ਇਮੇ ਤੇ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ''ਤਿ ਇਮਾਸਂ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਨਂ ਵਸੇਨ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਮ੍ਮਅਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਪਨ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਿ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

੪੯੭. ਇਤਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਵਿਪਤ੍ਤਿਵਿਰਹਿਤਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਠਾਨਪਭੇਦਗਮਨਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਕਾਰਕਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪੁਨ **"ਚਤੁਵਗ੍ਗਕਰਣੇ ਕਮ੍ਮੇ"**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਪਰਿਸਤੋ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਕਮ੍ਮਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਤ੍ਥਵਸਵਗ੍ਗਾਦਿਵਣ੍ਣਨਾ

੪੯੮. ਇਦਾਨਿ ਯਾਨਿ ਤਾਨਿ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ, ਤੇਸਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਂ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਦ੍ਵੇ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚਾ"**ਤਿਆਦਿ ਆਰਦ੍ਧਂ। ਤਤ੍ਥ **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਵੇਰਾਨਂ ਸਂਵਰਾਯਾ**ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਵੇਰਾਨਂ ਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯ ਪਿਦਹਨਤ੍ਥਾਯ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਾਨਂ ਵੇਰਾਨਂ ਪਟਿਘਾਤਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਵੇਰਾਨਂ ਪਟਿਘਾਤਤ੍ਥਾਯ, ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਾਯ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ। **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਵਜ੍ਜਾਨਂ ਸਂਵਰਾਯਾ**ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵੇਰਾਨਂ ਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਾਨਂ ਵਜ੍ਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖਾਨਂ। ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖਾਨੇਵ ਹਿ ਇਧ ਵਜ੍ਜਨੀਯਭਾਵਤੋ ਵਜ੍ਜਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਭਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਗਰਹਾ ਉਪਵਾਦੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਾਦੀਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਉਪੋਸਥਪਵਾਰਣਾਨਂ ਠਪਨਂ ਅਕਿਤ੍ਤਿਪਕਾਸਨੀਯਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਏਤਾਨਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਭਯਾਨਿ ਨਾਮ, ਏਤੇਸਂ ਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਭਯਾਨਿ** ਪਨ ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖਾਨਿਯੇਵ , ਤੇਸਂ ਪਟਿਘਾਤਤ੍ਥਾਯ। **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵੇਰਦਸਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਪ੍ਪਭੇਦਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਸਂਵਰਤ੍ਥਾਯ। ਵਿਪਾਕਦੁਕ੍ਖਾਨੇਵ ਪਨ ਅਕ੍ਖਮਟ੍ਠੇਨ **ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਅਕੁਸਲਾਨੀ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਪਟਿਘਾਤਤ੍ਥਾਯ। **ਗਿਹੀਨਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯਾ**ਤਿ ਅਗਾਰਿਕਾਨਂ ਸਦ੍ਧਾਰਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਅਨੁਕਮ੍ਪਨਤ੍ਥਾਯ। **ਪਾਪਿਚ੍ਛਾਨਂ ਪਕ੍ਖੁਪਚ੍ਛੇਦਾਯਾ**ਤਿ

ਪਾਪਿਚ੍ਛਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਗਣਬਨ੍ਧਭੇਦਨਤ੍ਥਾਯ ਗਣਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਯਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾਯਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਅਤ੍ਥਵਸੇਨ ਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪੯੯. ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਦੀਸੁ **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੋ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ। ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਾਦੀਸੁ **ਓਸਾਰਣੀਯਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਸੁ ਵਾ ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਯ ਵਾ ਵਤ੍ਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਮਾਨਸ੍ਸ ਓਸਾਰਣੀਯਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਓਸਾਰੀਯਤਿ, ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾਦਯੋ ਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੫੦੦. ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਤਿਆਦੀਸੁ **ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਕਕੁਸਨ੍ਧਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਕੋਣਾਗਮਨਞ੍ਚ ਕਸ੍ਸਪਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਨਾਮ। ਮਕ੍ਕਟਿਵਤ੍ਥੁਆਦਿਵਿਨੀਤਕਥਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਨਾਮ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਆਨਿਸਂਸਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫੦੧. ਇਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਏਕੇਕੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਨਵਧਾ ਸਙ੍ਗਹਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ "**ਨਵ ਸਙ੍ਗਹਾ**"ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਸਙ੍ਗਹੋ। ਏਵਂ ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਪਦਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਯੋਜਨਾ – ਯਸ੍ਮਾ ਹਿ ਏਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਮ੍ਪਿ ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਤਾਵ ਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਗਹੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਪਞ੍ਚਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਛ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਵਿਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸਤ੍ਤਹਾਪਤ੍ਤੀਹਿ ਮੁਤ੍ਤਂ ਏਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਚ ਸਤ੍ਤਸੁ ਨਗਰੇਸੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਨਿਦਾਨੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਨਿਦਾਨਸਙ੍ਗਹੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਏਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰਿਕਪੁਗ੍ਗਲੇ ਅਸਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਪੁਗ੍ਗਲਸਙ੍ਗਹੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਨ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚੇਵ ਸਤ੍ਤਹਿ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ, ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਨ ਵਿਨਾ ਛਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਚ ਚਤੂਸੁ ਅਧਿਕਰਣੇਸੁ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸਤ੍ਤਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ। ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਖਨ੍ਧਸਮੁਟ੍ਠਾਨਅਧਿਕਰਣਸਮਥਸਙ੍ਗਹਾਪਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੇਸਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਵਿਨਯਸਂਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਨਵਸਙ੍ਗਹਿਤਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ ਚ ਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਪਦਵਣ੍ਣਨਾਤਿ।

ਨਿਗਮਨਕਥਾ

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ –

ਉਭਤੋ ਵਿਭਙ੍ਗਖਨ੍ਧਕ-ਪਰਿਵਾਰਵਿਭਤ੍ਤਿਦੇਸਨਂ ਨਾਥੋ।
ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ ਵਿਨੇਨ੍ਤੋ, ਵੇਨੇਯ੍ਯਜਂ ਯਂ ਜਿਨੋ ਆਹ॥

ਸਮਧਿਕਸਤ੍ਤਵੀਸਤਿ-ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤੇਨ ਤਸ੍ਸ ਗਨ੍ਥੇਨ।
ਸਂਵਣ੍ਣਨਾ ਸਮਤ੍ਤਾ, **ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾ** ਨਾਮ॥

ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ –

ਆਚਰਿਯਪਰਮ੍ਪਰਤੋ, ਨਿਦਾਨਵਤ੍ਥੁਪ੍ਪਭੇਦਦੀਪਨਤੋ।
ਪਰਸਮਯਵਿਵਜ੍ਜਨਤੋ, ਸਕਸਮਯਵਿਸੁਦ੍ਧਿਤੋ ਚੇਵ॥

ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਰਿਸੋਧਨਤੋ, ਪਦਤ੍ਥਤੋ ਪਾਲ਼ਿਯੋਜਨਕ੍ਕਮਤੋ।
ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਨਿਚ੍ਛਯਤੋ, ਵਿਭਙ੍ਗਨਯਭੇਦਦਸ੍ਸਨਤੋ॥

ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਤਂ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਾਸਾਦਿਕਂ ਯਤੋ ਏਤ੍ਥ।
ਵਿਞ੍ਞੂਨਮਯਂ ਤਸ੍ਮਾ, ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਤ੍ਵੇਵ॥

ਸਂਵਣ੍ਣਨਾ ਪਵਤ੍ਤਾ, ਵਿਨਯਸ੍ਸ ਵਿਨੇਯ੍ਯਦਮਨਕੁਸਲੇਨ।
ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲੋਕਨਾਥੇਨ, ਲੋਕਮਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨੇਨਾਤਿ॥

ਮਹਾਅਟ੍ਠਕਥਞ੍ਚੇਵ , ਮਹਾਪਚ੍ਚਰਿਮੇਵਚ।
ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਞ੍ਚਾਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ, ਸੀਹਲ਼ਟ੍ਠਕਥਾ ਇਮਾ॥

ਬੁਦ੍ਧਮਿਤ੍ਤੋਤਿ ਨਾਮੇਨ, ਵਿਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ।
ਵਿਨਯਞ੍ਞੁਸ੍ਸ ਧੀਰਸ੍ਸ, ਸੁਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

ਮਹਾਮੇਘਵਨੁਯ੍ਯਾਨੇ, ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ।
ਮਹਾਵਿਹਾਰੋ ਯੋ ਸਤ੍ਥੁ, ਮਹਾਬੋਧਿਵਿਭੂਸਿਤੋ॥

ਯਂ ਤਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣੇ ਭਾਗੇ, ਪਧਾਨਘਰਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਸੁਚਿਚਾਰਿਤ੍ਤਸੀਲੇਨ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸੇਵਿਤਂ॥

ਉਲ਼ਾਰਕੁਲਸਮ੍ਭੂਤੋ , ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਯਕੋ ਸਦਾ।
ਅਨਾਕੁਲਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ, ਪਸਨ੍ਨੋ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ॥

ਮਹਾਨਿਗਮਸਾਮੀਤਿ , ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਕਾਰਯਿ।

ਚਾਰੁਪਾਕਾਰਸਞ੍ਚਿਤੰ, ਯੰ ਪਾਸਾਦੰ ਮਨੋਰਮੰ॥

ਸੀਤਚ੍ਛਾਯਤਰੂਪੇਤੰ, ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਲਿਲਾਸਯੰ।
ৱਸਤਾ ਤਤ੍ਰ ਪਾਸਾਦੇ, ਮਹਾਨਿਗਮਸਾਮਿਨੋ॥

ਸੁਚਿਸੀਲਸਮਾਚਾਰੰ, ਥੇਰੰ **ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿ**ৱ੍ਹਯੰ।
ਯਾ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ৱਾ ਆਰਦ੍ਧਾ, ਇਦ੍ਧਾ ৱਿਨਯৱਣ੍ਣਨਾ॥

ਪਾਲਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਕਲੰ, ਲਙ੍ਕਾਦੀਪੰ ਨਿਰਬ੍ਬੁਦੰ।
ਰਞ੍ਞੋ ਸਿਰਿਨਿৱਾਸਸ੍ਸ, **ਸਿਰਿਪਾਲ**ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

ਸਮৱੀਸਤਿਮੇ ਖੇਮੇ, ਜਯਸੰৱਚ੍ਛਰੇ ਅਯੰ।
ਆਰਦ੍ਧਾ ਏਕৱੀਸਮ੍ਹਿ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਾ॥

ਉਪਦ੍ਦੁৱਾ ਕੁਲੇ ਲੋਕੇ, ਨਿਰੁਪਦ੍ਦੁৱਤੋ ਅਯੰ।
ਏਕਸੰৱਚ੍ਛਰੇਨੇৱ, ਯਥਾ ਨਿਟ੍ਠੰ ਉਪਾਗਤਾ॥

ਏৱੰ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਨਿਟ੍ਠੰ ਧਮ੍ਮੂਪਸੰਹਿਤਾ।
ਸੀਘੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ ਆਰਮ੍ਭਾ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਰੁਪਦ੍ਦੁৱਾ॥

ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਤ੍ਥੰ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਮਯਾ ਇਮੰ।
ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਬਹੁਮਾਨੇਨ, ਯਞ੍ਚ ਪੁਞ੍ਞੰ ਸਮਾਚਿਤੰ॥

ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾৱੇਨ, ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਾਣਿਨੋ।
ਭৱਨ੍ਤੁ ਧਮ੍ਮਰਾਜਸ੍ਸ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਰਸਸੇৱਿਨੋ॥

ਚਿਰੰ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ, ਕਾਲੇ ৱਸ੍ਸੰ ਚਿਰੰ ਪਜੰ।
ਤਪ੍ਪੇਤੁ ਦੇৱੋ ਧਮ੍ਮੇਨ, ਰਾਜਾ ਰਕ੍ਖਤੁ ਮੇਦਿਨਿਨ੍ਤਿ॥

ਪਰਮৱਿਸੁਦ੍ਧਸਦ੍ਧਾਬੁਦ੍ਧਿৱੀਰਿਯਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇਨ ਸੀਲਾਚਾਰਜ੍ਜৱਮਦ੍ਦৱਾਦਿਗੁਣਸਮੁਦਯਸਮੁਦਿਤੇਨ ਸਕਸਮਯਸਮਯਨ੍ਤਰਗਹਨਜ੍ਝੋਗਾਹਣਸਮਤ੍ਥੇਨ ਪਞ੍ਞਾৱੇਯ੍ਯਤ੍ਤਿਯਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਤਿਪਿਟਕਪਰਿਯਤ੍ਤਿਪ੍ਪਭੇਦੇ ਸਾਟ੍ਠਕਥੇ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਞ੍ਞਾਣਪ੍ਪਭਾৱੇਨ ਮਹਾৱੇਯ੍ਯਾਕਰਣੇਨ ਕਰਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਜਨਿਤਸੁਖৱਿਨਿਗ੍ਗਤਮਧੁਰੋਦਾਰৱਚਨਲਾৱਣ੍ਣਯੁਤ੍ਤੇਨ ਯੁਤ੍ਤਮੁਤ੍ਤৱਾਦਿਨਾ ৱਾਦਿৱਰੇਨ ਮਹਾਕৱਿਨਾ ਪਭਿਨ੍ਨਪਅਸਮ੍ਭਿਦਾਪਰਿৱਾਰੇ ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਦਿਪਭੇਦਗੁਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਬੁਦ੍ਧੀਨੰ ਥੇਰৱੰਸਪ੍ਪਦੀਪਾਨੰ ਥੇਰਾਨੰ ਮਹਾৱਿਹਾਰৱਾਸੀਨੰ ৱੰਸਾਲਙ੍ਕਾਰਭੂਤੇਨ ৱਿਪੁਲৱਿਸੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਿਨਾ **ਬੁਦ੍ਧਘੋਸੋ**ਤਿ ਗਰੂਹਿ ਗਹਿਤਨਾਮਧੇਯ੍ਯੇਨ ਥੇਰੇਨ ਕਤਾ ਅਯੰ **ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾ** ਨਾਮ ৱਿਨਯਸੰৱਣ੍ਣਨਾ –

ਤਾৱ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ, ਲੋਕਨਿਤ੍ਥਰਣੇਸਿਨੰ।
ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨੰ, ਨਯੰ ਸੀਲৱਿਸੁਦ੍ਧਿਯਾ॥

ਯਾਵ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਤਾਦਿਨੋ।
ਲੋਕਮ੍ਹਿ ਲੋਕਜੇਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਮਹੇਸਿਨੋਤਿ॥

ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾ ਨਾਮ

ਵਿਨਯ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।